

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

Guia d'avaluació externa d'ensenyaments universitaris

2a edició

© **Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya**

© **Autors:** Sebastián Rodríguez, Joan Mateo, Joan Carles Hernando, Jordi Casanova, Esteve Arboix, Josep Grifoll, Anna Prades, Josep Manel Torres.

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

Via Laietana, 28, 5a planta

08003 - Barcelona

Tel.: 93 268 89 50 - Fax: 93 268 89 51

www.aqucatalunya.org

2a edició: octubre de 2004

Dipòsit legal: B-40.451-2004

Índex

1. Presentació	3
2. Metodologia de l'avaluació	5
2.1. Introducció	5
2.2. Marc de referència.....	6
2.3. El procés global d'avaluació de la qualitat.....	7
3. El procés d'avaluació	10
3.1. L'avaluació interna.....	10
3.2. L'avaluació externa.....	17
3.3. Els informes finals.....	29
4. Protocol d'avaluació	31
5. Taules del protocol	73
Annex 1. El perfil de formació dels graduats (PFG)	97
Introducció	97
Annex 2. La dimensió pràctica del programa de formació	101
Introducció	101
Les accions institucionals per a la inserció sociolaboral dels graduats.....	101
Annex 3: Pla(ns) específic(s) d'actuació vers la inserció professional	117
Introducció	117
El pla d'actuació.....	117
Característiques de les accions/pla.....	118
Organització de les accions.....	118
Els recursos humans i materials.....	118
Indicadors d'activitat	119
Indicadors d'assoliment i estratègies d'obtenció	119
Resultats i la seva avaluació	120
Fortaleses/debilitats i direcció de les millores possibles	120

Annex 4. Recerca	125
Annex 5. Document de comprovació de l'autoestudi.....	127
Introducció	127
Glossari docència	131

1. Presentació

L'avaluació de la qualitat de les titulacions a Catalunya té més d'una dècada. Si durant el bienni 1992-1994 algunes de les universitats catalanes ja van participar de forma experimental en programes d'avaluació d'inspiració europea, fou en l'any 1996 quan les universitats públiques i el Govern de Catalunya creen l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya. Consorci que posteriorment amb el desplegament de la Llei d'Universitats de Catalunya va ser substituït, l'any 2003, per AQU Catalunya. Aquesta transformació situa l'Agència com a una entitat de dret públic vinculada a la Generalitat de Catalunya que ajusta la seva activitat al dret privat. Aquesta fórmula, a banda de representar una obertura del sistema cap a les universitats privades de Catalunya, atorga a AQU Catalunya personalitat jurídica pròpia, plena capacitat d'obrar i patrimoni propi per al compliment de les seves funcions. En d'altres paraules, permet una actuació més independent de les universitats.

És important subratllar que tant l'antic consorci com la nova AQU Catalunya, han treballat amb la responsabilitat de desenvolupar i aplicar l'avaluació institucional al llarg de tota l'oferta d'ensenyaments universitaris, però també s'han orientat a la creació i perfeccionament de les eines per a l'assegurament de la qualitat, tant des del seu vessant analítica, cas de la present guia, com per a emprendre accions de millora, cas del conjunt de marcs generals per a la difusió de bones pràctiques

Des del punt de vista metodològic, la guia que teniu a les mans respon a un objectiu clar de realitzar una avaluació detallada del conjunt d'elements que defineixen un ensenyament universitari. S'ha de tenir present, així mateix, que les avaluacions realitzades amb aquesta metodologia s'inscriuen en un programa –el Pro-Qu- que s'adreça preferentment a ensenyaments que passen aquesta avaluació institucional per primera vegada, o bé que s'han decidit per passar-la de nou abans d'emprendre un procés de millora extens.

Cal posar de manifest, també, el moment en que s'inscriu aquesta avaluació des del punt de vista d'establiment de l'Espai Europeu d'Educació Superior. És en aquest sentit que aquesta guia suposa també una eina important per a identificar tot un seguit d'aspectes clau que són necessaris per a la transformació de les actuals titulacions cap al nou paradigma docent que planteja la convergència europea. Veureu, també, que si bé contempla la informació a la societat, la guia respon bàsicament a l'objectiu de ser una eina útil per a comparar el grau de la qualitat de la formació universitària. També pretén facilitar l'augment en la satisfacció de les demandes de formació dels estudiants i millorar la resposta a les demandes socials, tot garantint l'eficàcia i eficiència de les inversions en ensenyament superior.

Per aconseguir-ho, la guia posa èmfasi especial en l'establiment de criteris, en l'ús d'indicadors i de dades quantitatives i en l'ús de valors de referència o estàndards de qualitat. És una guia més orientada i més sistemàtica que l'anterior i que facilita l'homogeneïtat del procés i el camí

cap una possible certificació o acreditació. El canvi és substancial i requereix un període de reflexió i debat sobre l'adequació dels continguts, dels estàndards o valors de referència i dels criteris a aplicar. També requereix que les persones implicades, tant en el comitè intern com, i especialment, en l'extern, tinguin la formació i el suport necessaris per aplicar adequadament aquest sistema d'avaluació.

2. Metodologia de l'avaluació

2.1. Introducció

L'origen i el desenvolupament de l'avaluació en l'ensenyament superior té enfocaments diferenciats segons el context d'aplicació. La tradició nord-americana, amb una doble via d'acreditació (institucions/titulacions professionals) té distribuïdes les seves competències a través d'associacions d'àmbit regional o professional; la britànica, amb centralització organitzativa (*Quality Assurance Agency for Higher Education*), ampli desenvolupament tècnic i amb distinció entre docència i recerca, ha influït en el desenvolupament de la resta d'experiències europees en l'última dècada.

Per altra banda, el moviment de la gestió de la qualitat total ha aportat una visió de gran interès pel que fa a l'avaluació de la gestió o els serveis. El model EFQM d'avaluació de la qualitat, amb una clara orientació al *client*, és actualment un referent útil. En qualsevol cas, existeix unanimitat a admetre que tota pràctica científica de l'avaluació consisteix en l'obtenció d'evidències (informació objectiva de caràcter quantitatiu i qualitatiu) de manera sistemàtica per tal d'informar correctament una posterior presa de decisions.

L'ús del terme **avaluació institucional de la qualitat de l'ensenyament superior** prové de la tradició europea de la dècada dels noranta i està actualment en revisió com a conseqüència del nou espai europeu d'ensenyament superior, així com de noves estructures jurídiques d'organismes amb competències en l'avaluació i certificació de la qualitat dels programes (titulacions) oferts.

El terme **avaluació o revisió de la qualitat** es proposa com el més lliure dels matisos o de les especificacions afegides en la pràctica per cadascun dels països o sistemes establerts. Així, es considera que l'avaluació institucional forma part de la gestió de la qualitat, la qual es defineix com aquells aspectes de la funció global de gestió que determina i implementa la política de qualitat.

El debat sobre els models d'avaluació institucional s'ha centrat en la confrontació de dos plantejaments: **avaluació interna versus avaluació externa** i **avaluació basada en judicis d'experts versus avaluació basada en indicadors de rendiment**. En el fons hi ha la confrontació del model autoregulat i el model de control extern governamental.

L'experiència demostra que es possible incorporar a l'acció elements que inicialment podrien semblar confrontats. Aquest és el repte de la metodologia adoptada per AQU Catalunya, els trets principals de la qual són:

- Avaluació interna (autoinformes) i avaluació externa (experts).
- Indicadors de rendiment (producte) i indicadors d'entrada i procés.
- Informació quantitativa i qualitativa.
- Rendiment de comptes (*accountability*) i millora de la qualitat.

- Independència de gestió de l'avaluació i col·laboració participativa amb les universitats.

2.2. Marc de referència

El model metodològic adoptat pren en consideració tres referents clau:

1. El plantejament d'avaluació dels estudis de l'IMHE de l'OCDE que permet establir cinc perspectives de la qualitat en relació a la seqüència lògica del procés de producció:
 - Qualitat del context de referència
 - Qualitat del potencial del sistema
 - Qualitat de l'entrada (*inputs*)
 - Qualitat del procés
 - Qualitat del producte (*outputs*)

Així mateix, l'avaluació de la qualitat del producte implica dos tipus d'anàlisi avaluativa:

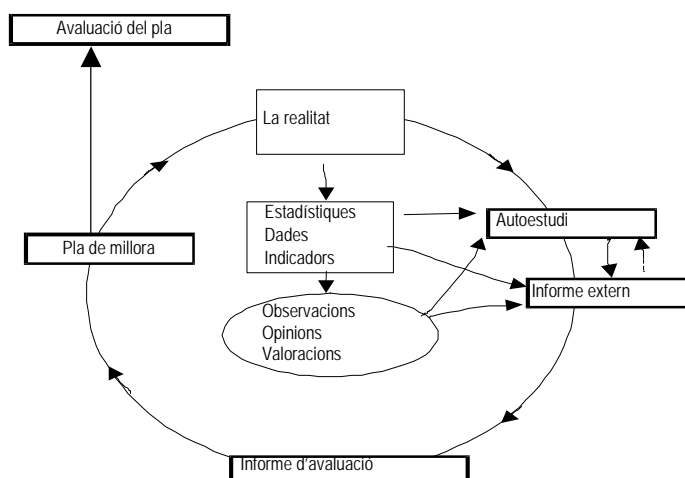
- **Anàlisi de rellevància**, que representa la valoració de les fites i dels objectius de la institució (titulació) amb relació a les demandes generals del marc social i la valoració de la pertinència dels resultats amb relació a les fites i els objectius de la institució (titulació).
 - **Anàlisi de resultats**, dels què cal distingir entre els **resultats acadèmics** dels alumnes (acadèmics, coneixements, procediments i actituds), més a curt termini, i els **resultats professionals, socials i personals** que l'ensenyament proporciona als graduats. En resum, els assoliments acadèmics, professionals i personals.
2. Un segon referent ha estat el de l'*Association of Ducht Polytechnics and Colleges* que pren en consideració cinc perspectives de la qualitat en el seu enfocament de l'avaluació. Algunes de les preguntes a les quals l'avaluació vol donar resposta són:
 - a) Perspectiva disciplinar:
 - Es fa prou atenció, en el programes de les assignatures, al nou desenvolupament disciplinar?
 - Els programes de les assignatures estan elaborats d'una manera lògica per tal que encaixin amb l'estructura i les característiques de la disciplina acadèmica?
 - Els professors, tenen la qualificació suficient per a ensenyar les assignatures?
 - Els professors, tenen un coneixement professional adequat?
 - b) Perspectiva econòmica:
 - Fins a quin punt els alumnes assoleixen les fites i els objectius del curs/programa?

- El sistema educatiu i l'organitzatiu, permeten assolir de manera eficaç i eficient els objectius del programa?
 - Hi ha proporcionalitat entre els resultats obtinguts i el cost que han generat?
- c) Perspectiva del consumidor:
- En comparació de programes similars, la institució aconsegueix atraure un nombre suficient d'estudiants?
 - Els serveis oferts, satisfan els requeriments i les expectatives dels estudiants?
- d) Perspectiva del mercat laboral:
- La institució coneix les característiques dels llocs de treball on van els seus graduats?
 - Els objectius finals i el contingut dels programes satisfan les necessitats dels camps professionals?
 - La institució està prou preparada per a respondre amb rapidesa als nous avenços dels camps professionals dels seus clients?
 - Té la institució prou mecanismes d'informació dels nous avenços en els camps professionals per a poder-los incorporar als programes?
- e) Perspectiva de la innovació organitzativa:
- L'estructura, la cultura i el funcionament de la institució són prou efectius per a assolir la qualitat educativa desitjada?
 - La institució té prou garanties per a salvaguardar la qualitat en el present i en el futur?
3. El tercer referent és el de l'avaluació dels resultats, que és un dels estàndards adoptats per les agències d'acreditació de les institucions universitàries nordamericanes. No hi ha dubte que el procés de convergència cap a un espai europeu comú d'ensenyament superior exigirà poder demostrar què i com s'avalua; és a dir, posar a disposició pública les evidències que avalen la certificació del perfil de formació del graduat d'una universitat.

2.3. El procés global d'avaluació de la qualitat

El model d'avaluació holandès ha representat un clar referent que ha estat seguit pel nous models que han aparegut a Europa. El capítol 3 de la guia recull amb més detall el procés d'avaluació. La figura següent recull l'adaptació feta a Catalunya i el procés circular i cíclic de l'avaluació de titulacions.

L'espiral d'avaluació de la qualitat

Les fases del procés queden clarament explicitades:

4. Avaluació interna

S'inicia amb la recollida i sistematització de la informació referida a la unitat objecte d'avaluació (realitat). Aquesta informació està composta per estadístics, dades de gestió i indicadors sobre els *inputs*, processos i resultats de l'activitat de la mateixa unitat. L'autoinforme del comitè intern (CAI) integrarà aquesta informació amb les noves observacions, opinions i valoracions generades al llarg del procés.

5. Avaluació externa

Un comitè extern d'avaluació analitza l'autoinforme i realitza una vista *in situ* a la unitat avaluada. A partir de les seves observacions i les informacions, opinions i valoracions recollides durant el contacte amb les diverses audiències entrevistades, emetrà un informe extern. Aquest informe serà sotmès a consideració de la unitat avaluada per tal que faci arribar les al·legacions o consideracions oportunes.

6. Informe d'avaluació

La síntesi ponderada i comprensiva de l'autoinforme i l'informe extern dona lloc a l'informe definitiu de la unitat avaluada (titulació) que haurà de ser objecte de difusió i publicitat.

7. Metaavaluació

En tota avaluació, i, especialment en les aquelles que s'orienten cap a la millora de la qualitat, cal una fase d'anàlisi i de reflexió sobre el procés mateix. El seu objectiu és validar l'avaluació realitzada i analitzar el context i les condicions en què s'ha de generar el pla de millores que seguirà a l'avaluació.

8. Pla de millora

El model d'avaluació ha d'incloure el disseny de les accions que es consideren pertinents per eliminar o minorar les febleses detectades en l'avaluació. L'explicitació dels objectius, accions i indicadors dels assoliments, així com dels responsables de la seva execució, són algunes de les exigències d'un pla de millora.

9. Seguiment i avaluació del pla de millora

Aquesta fase permetrà valorar els canvis reals de millora de la qualitat en la unitat avaluada. S'inicia així un nou cicle d'avaluació continuada de la qualitat en la unitat avaluada.

3. El procés d'avaluació

3.1. L'avaluació interna

La titulació, unitat d'avaluació de l'ensenyament

La titulació, entesa com a referent de formació per a l'alumne, constitueix la unitat significativa en la qual poden analitzar-se el conjunt d'*inputs*, processos i activitats que han de portar a l'obtenció d'un graduat universitari. El programa de formació (el disseny, l'organització, el desenvolupament i els resultats) constituirà el nucli central del contingut a avaluar.

Ara bé, es considera el Departament com a l'òrgan proveïdor dels *inputs* més significatius i el responsable de l'execució de bona part dels processos centrals que intervenen en la formació d'un determinat titulat o titulada, tot i que pot haver-hi una gran variabilitat pel que fa a la intensitat de la participació d'un Departament en les diferents titulacions. En definitiva, cal considerar que la participació del Departament —com a unitat orgànica— en l'avaluació interna és per facilitar les evidències necessàries originades en el seu si. Els seus membres hi participaran com a integrants de la comunitat de la titulació. La *Guia d'avaluació de l'ensenyament* s'estructura des d'aquesta perspectiva.

El procés d'elaboració de l'autoinforme

L'autoinforme representa la peça clau en el model d'avaluació adoptat. Per això és tant important que compleixi tota una sèrie de requisits formals i que garanteixi la qualitat del contingut de cadascuna de les dimensions avaluades.

La responsabilitat de la seva elaboració és del comitè intern d'avaluació (CAI). Aquest comitè, seguint les pautes de la guia, sotmetrà a informació pública l'autoinforme, el qual serà validat per la comunitat de la titulació i posat a disposició del comitè extern d'avaluació (CAE).

Els comitès interns d'avaluació

- Comitè de la Universitat. Cada Universitat disposa d'un comitè de qualitat amb una composició i amb un organigrama de relacions amb les unitats a avaluar i amb els òrgans de govern i de representació més alts de la institució específics.
- El comitè d'avaluació interna (CAI) de titulació. Es constituirà un comitè *ad hoc* a cada titulació que assumirà la redacció de l'autoinforme i el reportarà al comitè d'avaluació d'Universitat. Un requisit essencial per a la credibilitat del procés d'avaluació intern és la implicació d'agents significatius de la titulació dels àmbits de direcció, professorat, PAS i alumnat. La pràctica demostra que 8 membres (4 acadèmics, 2 PAS i 2 alumnes) són suficients per a cobrir els objectius de representativitat i operativitat.

Mecanismes de publicitat i participació

Els procediments que s'adoptin han de permetre recollir l'opinió dels diferents agents i estaments de l'organització. Des de la mateixa Universitat s'han de fer les accions oportunes de divulgació no solament del compromís amb l'avaluació, sinó també del pla de la mateixa institució i dels suports tècnics i logístics de què disposaran les diferents unitats implicades en el procés d'avaluació intern.

Així mateix, s'emprendran accions d'informació específica a les titulacions que s'han d'avaluar per tal d'assegurar el coneixement del procés. La publicitat de l'autoestudi i la seva tramesa als òrgans significatius (departaments, comissions, associacions d'estudiants, serveis, etc.) són condicions indispensables per a la validació interna del procés.

Els continguts d'avaluació i els seu nivell d'anàlisi

La minuciositat de l'avaluació en una determinada dimensió ha d'anar associada a la importància de les accions de millora posteriors. Una cosa és la simple informació descriptiva d'una realitat determinada i una altra, molt diferent, és quan a partir d'aquesta realitat cal iniciar accions de millora o canvi. La proposta que es presenta ha de permetre centrar o acotar el nivell d'anàlisi de totes les dimensions a avaluar. Per tant, **és convenient fixar el nivell d'anàlisi mínim per a cadascun dels continguts a considerar en l'avaluació d'una titulació.**

Ara bé, atenent a l'objectiu d'assolir la transversalitat de l'avaluació així com la seva adequació a l'especificitat de les àrees temàtiques (grups de titulacions) i als objectius de cada institució/titulació, es proposa que hi hagi:

- Homogeneïtat en el primer nivell d'anàlisi per a cadascuna de les titulacions avaluades dins d'una àrea específica de referència. Consegüentment:
 - **Homogeneïtat en el conjunt d'indicadors** sol·licitats que avalen el judici sobre els continguts avaluats.
 - Establiment **d'estàndards específics de referència** en els continguts seleccionats.
 - Obligatorietat en el compliment de la totalitat de l'anàlisi.

El resultat d'aquest primer nivell d'anàlisi hauria de permetre satisfer les necessitats d'informació sobre la qualitat d'una titulació als usuaris/estudiants actuals i potencials. Consegüentment, el procés d'avaluació d'aquest primer nivell estarà altament **estandarditzat** per tal que exigeixi un esforç raonable als membres de la unitat avaluada.

- **Heterogeneïtat** en els següents nivells d'anàlisi segons els objectius específics de la institució/titulació o els resultats obtinguts en el primer nivell. Consegüentment:
 - Possible diferenciació dels continguts d'avaluació sotmesos a nivells més profunds d'anàlisi entre les titulacions d'una mateixa àrea o institució.
 - Possible combinació d'estàndards de referència transversal amb estàndards interns o objectius específics d'assoliment.

- Disseny d'un procés d'avaluació *ad hoc*, pel que fa a la seva estructura i al seu desenvolupament, d'acord amb el marc general del pla d'avaluació.

Aquest segon tipus d'anàlisi avaluativa hauria de ser preceptiva per a dur a terme accions de millora de gran abast.

El **compromís d'avaluació**, assumit tant per la institució com per la titulació, recolliria els aspectes d'homogeneïtat i especificitat i l'acceptació, conscient i lliure, del procés d'avaluació explicat i la qualitat de la seva execució.

El resultat del procés d'avaluació en aquest segon nivell hauria de ser el **pla de millora de la qualitat de la titulació**, el qual hauria de reunir tots els requeriments de compromís institucional i disseny tècnic necessaris. És evident que una possible fase de seguiment hauria de prendre aquest segon nivell com a punt de partida.

Estructura general de l'informe intern d'avaluació (autoinforme)

Tot seguit es detallen les consideracions tècniques i metodològiques que el CAI ha de tenir presents a l'hora d'elaborar l'autoinforme. El seu compliment facilitarà i assegurarà la qualitat del treball i permetrà assentar el procés d'avaluació extern sobre una base sòlida. Cal tenir present que el plantejament i l'estructura del procés d'avaluació pretén fer convergir, en un mateix esquema d'anàlisi, les coincidències i discrepàncies dels punts de vista intern i extern.

El gràfic següent és un exemple de com s'ha de seguir el protocol d'avaluació:

Pregunta clau

3r PAS

1r PAS

2n PAS

4.4 Activitats curriculars complementàries

En resum
Com valoreu les activitats curriculars complementàries orientades tant al desenvolupament d'habilitats com a l'enriquiment del currículum bàsic?

Les activitats complementàries curriculars són molt	A	Les activitats complementàries curriculars són adequade	B	Les complementàries curriculars són poc adequade	C	Les activitats complementàries curriculars són inadequade	D

Indicadors:
** L'escala de valoracions es troba a la guia d'avaluació*

		a	b	c	d
Planificació de les activitats curriculars complementàries					
Activitats curriculars complementàries orientades al desenvolupament d'habilitats acadèmiques, professionals o personals					
Satisfacció del professorat amb l'oferta i el desenvolupament d'activitats curriculars complementàries					
Satisfacció de l'alumnat amb l'oferta i el desenvolupament d'activitats curriculars complementàries					

1. Valoració de la qualitat de l'evidència aportada.
2. Canvis significatius a constatar en el darrer quinquenni
3. Comentaris/matisacions sobre les valoracions dels indicadors
4. Punts forts més significatius
5. Punts febles més significatius i possibles explicacions de la seva presència
6. Direcció de les possibles propostes de millora/canvi

1r PAS: Valoració de cadascun dels indicadors que configuren l'apartat

A partir de les dades/evidències disponibles per a cadascun dels indicadors, feu-ne la valoració amb algun dels judicis següents:

a= molt positiu/molt adequat/molt satisfactori

b= positiu/adequat/satisfactori

c= poc positiu/poc adequat/poc satisfactori

d= gens positiu/gens adequat/gens satisfactori

El desig d'objectivar els judicis de valoració del CAI a partir de comparar/contrastar les evidències amb estàndards o valors prefixats i comuns a totes les titulacions (o àrees) i per a cadascuna de les categories i continguts de valoració és una fita difícil, que possiblement no cal assolir. Però cal no oblidar que un dels objectius de l'avaluació interna és el contrast amb les fites i els objectius propis. Tot i això, tenint en compte les característiques actuals del sistema universitari (català i espanyol) pel que fa a la predeterminació (no autonomia) en un seguit de variables clau, sembla lògic iniciar la recerca d'estàndards consensuats.

El CAI haurà de tenir presents quatre tipus de referents en el moment de decidir el judici que millor descriu la realitat de la titulació:

1. Les **dades generals del sistema**. És a dir, la posició de la titulació amb relació al conjunt de titulacions de la seva mateixa naturalesa en un indicador determinat.
2. Les **dades d'evolució de la pròpia titulació** en el darrer quinquenni, o qualsevol altre tipus de referent intern de la mateixa Universitat.
3. Si és el cas, els **estàndards** suggerits per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya.
4. Finalment, el criteri del propi CAI o el validat per la comunitat avaluada com a conseqüència d'un procés de consulta més o menys formal.

Una situació ideal seria aquella que permetés oferir a les titulacions a avaluar els referents pel conjunt de titulacions de la seva mateixa naturalesa, com a resultat del fet que, prèviament a l'inici del procés, cadascuna aportés les seves evidències/informació consensuades. Aquesta situació permetria al CAI disposar del mateix marc de referència que tindrien els CAE, en el cas que el procés es fes de manera simultània.

2n PAS: Visió comprensiva de la situació

El compliment dels punts següents permetrà al CAI elaborar un informe d'avaluació prou comprensiu que permeti, tant a la comunitat com al CAE, conèixer i comprendre la situació de la titulació i anar més enllà de la visió analítica del 1r PAS.

1. Valoració de la qualitat de l'evidència aportada:
 - Per a cadascun dels aspectes o apartats avaluats, s'especificarà la disponibilitat i ús de l'evidència que ha servit de base per emetre els judicis del 1r PAS.
 - Així mateix, es valorarà la suficiència, pertinència i adequació de l'evidència com a fonament de la valoració realitzada.
2. Canvis significatius a constatar en el darrer quinquenni:
 - El caràcter cíclic del procés avaluat, així com la trajectòria de la titulació, aconsellen prendre en consideració la descripció i valoració de les variacions —canvis— i millores més destacades que s'han produït des de la darrera avaluació. El progrés assolit pot constituir una dada rellevant a integrar en la valoració de la situació actual de la titulació.
3. Comentaris/matisacions als judicis emesos:
 - En aquest apartat el CAI ha d'incloure totes aquelles consideracions que no ha pogut introduir en la valoració dels diferents indicadors que descriuen la situació d'un determinat aspecte o dimensió pel fet d'haver-se hagut d'ajustar a uns referents o criteris predeterminats. Així, el CAI pot mantenir la coherència del seu **discurs avaluat**.
4. Punts forts més significatius:

- El CAI ha de recollir, de manera sintètica, aquelles situacions, pràctiques o realitats que representen els punts forts de la titulació, fent un èmfasi especial en la possibilitat d'assegurar la seva vigència o presència a mig termini.
5. Punts febles més significatius i possibles explicacions de la seva presència:
- De la mateixa manera, la síntesi dels punts febles o deficiències observades, junt amb les hipòtesis explicatives del perquè de la situació, representa una etapa obligatòria si es volen dur a terme les accions de millora oportunes.
 - El CAI ha de ser prou explícit en la inclusió de tots aquells factors que considera que interactuen en el punt feble detectat. Cal tenir present que un diagnòstic assumit per la comunitat és un primer pas per a minorar el dèficit.
6. Direcció de les possibles propostes de millora/canvi:
- De la fase de detecció de debilitats al disseny d'accions concretes de millora hi ha un llarg camí. És un error tractar de dissenyar plans de millora sense haver passat per etapes com:
 - La validació de les febleses per part del CAE en el seu informe.
 - L'assumpció de l'informe final d'avaluació per part de la mateixa institució (universitat) com a requisit bàsic per a donar suport a accions futures.
 - La presa de contacte amb els requisits tècnics del disseny del pla de millora. Cal no oblidar que aquest pla representa el punt de partida per a un procés de seguiment.
 - Tot i així, sí que és pertinent que el CAI expressi i sotmeti a consideració de les diferents audiències les possibles línies d'actuació que s'haurien d'adoptar per a resoldre o minorar les febleses detectades. D'aquesta manera es pot valorar un primer nivell de coherència entre la situació present i les estratègies proposades per a arribar a la situació desitjada.

3r PAS: Judici global sobre l'apartat avaluat

El CAI s'haurà de pronunciar, amb una valoració global, sobre cadascun dels apartats que es consideren a la guia. D'aquesta manera s'integren l'especificitat (indicadors) i la comprensivitat (apartats) per poder generar una visió global del **perfil de la qualitat de la titulació**. La tipologia de judicis proposats és la resultant de la combinació de dos criteris: el de la fortalesa o debilitat de la situació present i el de l'actitud de l'organització (titulació/Universitat) davant d'aquesta situació.

Per bé que la qualitat d'una titulació és important en un moment determinat, es pot considerar encara més important l'actitud proactiva en la recerca de solucions als dèficits i en el

manteniment dels punts forts. En un moment d'incertesa i de canvis accelerats, la capacitat d'adaptació i resposta d'una organització és un valor d'alta consideració.

Les evidències documentals a disposició del CAE

Els possibles annexos a l'autoinforme han de ser pertinents i sintètics. Una altra qüestió són les fonts de dades o dossiers informatius que poden consultar tant pels membres del CAI com del CAE, al llarg del procés d'avaluació. És especialment interessant recollir la informació següent:

- Llista nominal del professorat implicat a la titulació (nom, títols, posició acadèmica, antiguitat, assignatures i grups al seu càrrec i tipus de docència).
- Pla d'estudis i programes de les assignatures, tal com els reben els alumnes a la *Guia docent*.
- Protocols d'exàmens del darrer any de cadascuna de les assignatures.
- Llista de publicacions periòdiques sobre el camp disciplinar de la titulació i que estan a disposició pública de la comunitat.

3.2. L'avaluació externa

La segona etapa del procés d'avaluació està orientada principalment a confirmar la credibilitat i validesa de l'autoinforme a través d'una avaluació externa que realitza un comitè d'experts (*peer review*) o CAE (Comitè d'Avaluació Externa). Els orígens d'aquest tipus d'avaluacions els trobem en els comitès d'acreditació de programes, en els *refrees* de les revistes científiques i en les assessores de recerca. En conseqüència a aquests orígens, la orientació científicoacadèmica i la disciplinar (amb alta reputació personal) representen els trets distintius dels experts. Així mateix, la cultura del grup on pertany l'expert serà un factor de mediació, explícit o no, dels seus judicis on, inevitablement, hi haurà un component de subjectivitat.

La validesa i fiabilitat d'aquest tipus d'avaluació és motiu de controvèrsia. Els avantatges de l'avaluació feta per experts són, per una banda, la seva major validesa de contingut ja que compten amb la observació i l'estudi directe de la realitat a avaluar gràcies a la visita *in situ* de la unitat avaluada. Això permet la possibilitat de precisar i contextualitzar la informació a analitzar. A més, la interacció personal dels experts amb agents significatius del sistema a avaluar permet que l'informe d'avaluació no sigui fred o impersonal. Per altra banda, és possible abraçar totes les dimensions del concepte de qualitat, si així ho preveu la *Guia d'avaluació*.

Per bé que vàlids, la fiabilitat dels judicis dels experts està condicionada, en gran mesura, per les evidències (informació objectiva) aportades en l'autoinforme o recollides pel propi CAE així com pel compliment metòdic de la *Guia d'avaluació*.

Objectius de l'avaluació externa

Com a objectiu general, l'avaluació externa es planteja confirmar, o efectuar una valoració alternativa, sobre els judicis de valor que el comitè intern ha realitzat en relació a la posició estratègica de la titulació, els seus recursos, el seu programa de formació, el desenvolupament docent i dels resultats obtinguts.

Per a assolir aquest objectiu general caldrà tenir en compte que l'avaluació suposa la realització de les següents funcions:

- a) Establir criteris en relació amb l'avaluació de la qualitat.
- b) Analitzar el contingut de l'autoinforme en relació amb els requisits tècnics de la *Guia d'autoavaluació*.
- c) Analitzar el procés mateix d'autoavaluació.
- d) Comparar el contingut de l'autoinforme amb allò que han manifestat les diferents audiències, el que s'ha observat en la visita i la documentació addicional.
- e) Elaborar una opinió sobre els recursos disponibles, la seva organització, el funcionament i els resultats de la unitat avaluada.

- f) Validar els punts forts i febles i valorar-ne la seva importància, i si s'escau afegir-ne de nous.
- g) Donar prioritat a les propostes de millora, i si s'escau afegir-ne de noves.
- h) Proporcionar als membres de la unitat avaluada el *feed back* adequat per tal que puguin reflexionar sobre la seva realitat des de la perspectiva dels agents externs
- i) Emetre un informe basat en la metodologia que proposa AQU Catalunya .

El treball del Comitè Extern

1. Estudi de la metodologia d'avaluació

El CAE ha de dominar la metodologia d'avaluació amb la màxima precisió possible. Així cal que conegui la filosofia que justifica el procés d'avaluació de la qualitat de les universitats, i de manera específica, les orientacions de la guia per realitzar el procés, tant des del punt de vista intern com extern.

2. Anàlisi de l'informe d'autoavaluació

El propòsit fonamental d'aquesta fase és estudiar el contingut de l'autoinforme i del procés d'autoavaluació realitzat. Amb aquesta finalitat, s'ha d'analitzar si el procediment que s'ha seguit i el producte final (autoinforme) compleixen els requisits metodològics i tècnics especificats. Pel que fa estrictament a les valoracions que s'inclouen en l'autoinforme, cal distingir entre el que són evidències (afirmacions sostingudes en dades objectives i documents) i el que són opinions. Dins de les opinions, també cal explicar aquelles en què hi ha consens i aquelles altres que només les sostenen una part dels agents.

Com a esquema general, és recomanable que en examinar l'autoinforme es presti molta atenció al fet de si el procés d'anàlisi aporta informació sobre: la valoració de la qualitat de les evidències aportades, els canvis significatius constatats en el darrer quinquenni, l'aparició de possibles comentaris o matisacions sobre la valoració dels indicadors, els punts forts i febles, així com la possible correcció de les deficiències o reforç de les fortaleeses trobades (proposta de millora), i, finalment, els principals aspectes contradictoris i llacunes detectades.

L'índex que ha de tenir l'autoinforme és el mateix que té el protocol d'avaluació externa.

0. El procés d'avaluació interna
1. La posició estratègica de la titulació
2. La capacitat del sistema
3. El programa de formació
4. El desenvolupament de l'ensenyament
5. La qualitat dels resultats

Adicionalment, l'avaluació interna pot haver considerat l'anàlisi d'un tema de manera més aprofundida. Des d'AQU Catalunya s'han proposat les següents possibilitats que podrien formar part de l'anàlisi.

- Annex 1. Avaluació del perfil de Formació dels Graduats
- Annex 2. La dimensió pràctica del Programa de Formació
- Annex 3. Els plans específics envers la Inserció Professional
- Annex 4. Els resultats professionals
- Annex 5. Recerca
- Annex 6. Document tècnic de comprovació de l'autoinforme

3. Informe previ de preparació de la visita

La visita del CAE a la titulació constitueix l'activitat més significativa d'aquest Comitè dins del procés d'avaluació. D'aquí, la importància de la seva preparació, tant des del punt de vista logístic com tècnic.

Des de la perspectiva tècnica, la lectura de l'Informe d'Autoavaluació és el primer *input* a disposició del CAE per a iniciar el seu procés d'avaluació, i per tant la seva lectura resulta important per a la detecció d'àmbits, temes o informacions que requereixen un tractament més acurat.

El protocol que es proposa als membres del CAE per a la lectura de l'informe d'autoavaluació té com a objectiu facilitar:

- La identificació de les fortaleses i debilitats de les evidències aportades
- La necessitat de sol·licitar noves evidències

- **Realitzar una proposta de possibles qüestions d'interès a plantejar a les diferents audiències previstes en la visita**
- El coneixement previ entre els membres del CAE d'una primera visió del contingut total de l'informe d'autoavaluació

Procediment de complimentació i tramitació

Per a cadascun dels àmbits o àrees de contingut a avaluar es proposa la complimentació dels següents apartats:

- a) Identificar la presència o absència d'evidències que avalen el judici emès en l'autoinforme, així com si aquestes són adequades. En cas positiu l'**OK** donat pel membre del CAE significa que, des del seu punt de vista és suficient amb les evidències ressenyades per a poder emetre també una valoració externa. En cas contrari, identificarà quin tipus d'evidències desitjaria que fossin sol·licitades a la titulació per a disposar d'elles a l'inici de la visita. El president del CAE recollirà les demandes per a fer una petició al CAI.
- b) Independentment o com a addició de l'anterior es poden apuntar les qüestions o temàtiques que es consideren d'interès per a ser abordades en cadascuna de les diferents audiències que es realitzaran durant la visita. Això permetria, al president del CAE preparar una proposta de qüestions o preguntes per a cadascuna de les audiències
- c) Una cop complimentat aquest protocol (o la part del mateix que conté les demandes) s'enviarà al president del CAI, **com a mínim una setmana abans de la visita**. Tan aviat com sigui possible el president farà arribar al CAI les demandes de noves evidències. Així mateix prepararà les qüestions a plantejar a les audiències. Aquesta proposta serà perfilada en la trobada del CAE a l'inici de la visita.

4. Visita a la unitat avaluada

Després d'analitzar l'autoinforme, el CAE necessita comparar i ampliar informacions que considera importants a partir d'altres fonts, per poder emetre un judici sobre la unitat avaluada.

Amb aquesta finalitat, les persones avaluadores externes utilitzen tres estratègies: les entrevistes amb els col·lectius, les observacions personals in situ i l'anàlisi de documentació addicional.

La realització de les entrevistes amb els respectius col·lectius constitueix una de les tasques fonamentals de la feina del CAE, ja que permet:

- obtenir informacions sobre el procés d'autoavaluació realitzat
- estimar les valoracions que efectuen sobre l'autoinforme
- detectar els problemes i aspectes que no s'han abordat
- aconseguir i contrastar informacions que el CAE consideri procedents

Audiències a efectuar durant la visita són:

- a) Degà o director i equip directiu del centre: Cal convocar el degà o director del centre, els vicedegans i el secretari.
- b) Directors de departament: Cal convocar els directors dels departaments avaluats i els que tinguin una càrrega docent major en la titulació avaluada.
- c) Professorat: S'ha de fer una selecció a l'atzar de la llista del professorat amb docència a la titulació. Aquesta selecció es fa per estaments (CU, TU, TEU, associats, ajudants, etc.) i per departaments, posant atenció en el fet que la representació de cadascun sigui adequada. El nombre total de professors assistents a l'audiència no hauria de ser inferior a 8 ni superior a 15 i hauria d'assegurar la presència de professorat de diverses categories. Cal nomenar suplents per substituir els nominats que no accedeixin a la cita.
- d) Alumnat: S'han de dur a terme dues audiències separades, una amb alumnat de primer curs, i una altra amb alumnat de final d'estudis o de segon cicle.. S'elegeixen un total de 8 a 10 alumnes per cada audiència

A més, la meitat s'han d'elegir a l'atzar, entre els representants de l'alumnat del cicle corresponent. La resta s'han d'elegir, també a l'atzar, entre el total de l'alumnat del cicle. D'altra banda, fora interessant tenir contacte amb estudiants estrangers.
- e) Graduats: El comitè d'autoavaluació ha de convocar 8 o 10 graduats que tinguin una antiguitat d'entre 2 i 4 anys, que representin diferents situacions professionals.: **En queda exclòs el professorat.**
- f) Personal d'administració i serveis: S'han de seleccionar de 8 a 10 persones de tots els estaments/nivells i tipologia de serveis que assegurin la presència de personal de diverses categories.

Com a norma general, els membres del comitè d'autoavaluació no han d'assistir a les sessions de treball ni a les entrevistes que faci el CAE, excepte si hi han estat convocats expressament.

Exemple d'una visita tipus d'avaluació d'ensenyaments:

Dia	Horari	Activitat
1r	16h–20:30h	Reunió preparatòria del comitè d'experts externs, en el lloc i l'hora que determini el president
	21h	Trobada (o) sopar amb responsables de qualitat de la universitat, del centre o departament, i el comitè d'experts extern
2n	9h–10:30h	Reunió amb el comitè d'autoavaluació
	10:45h–12h	Reunió amb el degà i l'equip deganal o l'equip directiu
	12:15h–13:30h	Reunió amb directors de departament
	13:30h–14:30h	Reunió amb el PAS (centre i departaments)
	14:30h	Dinar
	17h–18:30h	Reunió amb el professorat.
	18:45h–20h	Reunió interna del comitè d'avaluació externa
3r	9h–11h	Visita a les instal·lacions
	11:15–12:45h	Reunió amb alumnat de 1r i 2n curs
	17h–18:30h	Reunió amb graduats
	18:45–19:45h	Audiència pública
	20h	Reunió interna del comitè d'avaluació externa
4t	9 h–10h	Noves audiències reclamades pel CAE
	10:15h–12:30h	Reunió interna del CAE (preparació de l'informe i distribució de tasques)
	12:30h	Informe oral preliminar del CAE
	13:30h	Comiat del CAE

Atès que en una institució les possibilitats d'observació són molt àmplies, cada membre del CAE cal que prèviament concreti aquells aspectes que considera més pertinents a partir de les informacions de què disposa.

L'observació del treball a l'aula es pot considerar un aspecte fonamental d'aquesta visita. No obstant això, no és aconsellable que el CAE entri a les classes mentre s'hi du a terme l'activitat docent. Aquest fet podria produir un «soroll» innecessari que no beneficia en absolut els objectius d'un procés avaluador que encara necessita aconseguir una consolidació major.

En qualsevol moment, és important transmetre una cultura d'avaluació en la qual les persones avaluadores externes, fonamentalment, han d'ajudar a la unitat avaluada a discernir la seva realitat i les possibles accions de millora a emprendre.

Les persones avaluadores externes no s'han de veure com a inspectors, sinó com a parells que poden servir de mirall a la titulació o unitat avaluada per aclarir la seva situació i les accions estratègiques

Per tant, el CAE ha de procurar especialment que les seves actuacions i els documents que elabori no puguin ser mai percebuts com un element fiscalitzador d'individus concrets, grups o del conjunt de la unitat avaluada.

En aquesta línia, les interaccions del CAE amb els membres de la unitat avaluada han de seguir una pauta gairebé de negociació, en la qual tant uns com altres reconeixin com a parcial i complementari el seu propi punt de vista.

5. Procediments de la visita

- a) Durant la visita, s'ha de procurar que la recollida i sistematització de la informació segueixi els criteris d'aleatorietat i representativitat . En aquesta línia és important esbrinar els criteris de selecció de les persones a entrevistar, la validesa i fiabilitat de la informació que conté l'autoinforme, la composició del comitè d'autoavaluació, la consistència de les opinions que s'hagin manifestat en les audiències obertes amb les que s'hagin recollit en les entrevistes i a l'autoinforme, etc.
- b) Atesa l'amplitud del programa, i per raons metodològiques, la distribució horària de la visita del comitè d'experts externs ha de ser necessàriament molt compacta. **Per tant, és important mantenir un control del temps estricte, tant pel que fa a la puntualitat en començar les audiències com en acabar-les.** Convé que la universitat recomani puntualitat quan convoqui els assistents de les diferents audiències.
- c) Tenint en compte aquest fet, cal que el CAE acordi quins seran els indicadors de cada apartat seleccionats per a tractar en cada audiència, i el membre del CAE que efectuarà les qüestions relacionades amb cada tema.
- d) El president del CAE ha d'obrir cada una de les sessions d'audiència amb una petita, però aclaridora, explicació del sentit i de la finalitat de la feina del comitè, procurant que les audiències compreguin els principis i criteris que seguirà l'avaluació externa.
- e) A fi de planificar el treball en cada sessió es recomana que el president del CAE anunciï al principi de cada audiència el llistat de temes a tractar.
- f) En el cas de dificultats o obstacles en la realització de la visita, és convenient evitar qualsevol confrontació (el problema es pot reflectir i valorar a l'informe, si és pertinent).
- g) Durant la visita, s'ha d'evitar la crítica i mantenir una neutralitat estricta respecte a la institució i als seus membres en totes les entrevistes. Un altre aspecte molt important

- és el de l'estricta confidencialitat de tota la informació obtinguda de la unitat avaluada que no estigui inclosa explícitament en l'informe elaborat pel CAE.
- h) Durant la visita, el CAE ha d'actuar conjuntament en qualsevol moment. Tots els seus membres han d'assistir a cada una de les audiències i han de dur a terme conjuntament la visita a les instal·lacions i també qualsevol altra activitat.
 - i) Quant a les sessions internes de treball i a les diverses interaccions del CAE, cal que aquestes segueixin el principi de consens i negociació. És funció del president del CAE facilitar el màxim consens possible entre els diversos punts de vista dels components del comitè i el reflex de la diversitat en l'informe final. En cap cas els membres del comitè s'han de dur la contrària públicament ni han de polemitzar amb els assistents a les audiències.
 - j) Pel que fa a la sessió d'audiència oberta a tota la comunitat, el CAE ha de verificar que tots els membres del centre coneguin la realització d'aquesta, la seva finalitat i les característiques. Amb aquesta finalitat cal que demani una còpia de la circular que s'hagi enviat individualment a tot el professorat i resta de personal del centre, així com també els procediments utilitzats per informar l'alumnat. També cal observar si hi ha cartells adequats que l'anunciïn en llocs estratègics del centre.

Estructura i elaboració de l'informe d'avaluació externa:

Per tal d'afavorir la convergència d'anàlisi de les dues fases de l'avaluació, el protocol utilitzat per l'avaluació externa és el mateix que el de l'avaluació interna. Així mateix, de la mateixa manera que en la fase interna, el protocol esdevé informe a mesura que es va donant resposta a les qüestions i comentaris que hi figuren.

Ara bé, l'operativa de treball que haurà d'adoptar el Comitè Extern difereix en alguns elements respecte de l'avaluació interna. En aquest sentit, el procés de construcció de l'informe extern s'articularà en quatre passes.

1r pas: Valoració de la situació dels indicadors

La valoració dels indicadors i de la seva situació demana que el CAE efectua prèviament una valoració de la qualitat de l'evidència aportada. Aquesta valoració haurà de considerar tant les evidències documentades en l'informe i que han servit per la emissió dels judicis de valor, com les evidències i opinions recollides durant la visita. Així mateix també caldrà esmentar les impressions resultants de l'expertesa del propi CAE.

L'informe extern constitueix la peça clau de l'informe final de la titulació avaluada

Tenint en compte les evidències existents, i a partir de les valoracions dels indicadors realitzades pel CAI, **caldria ressenyar un per un els diferents indicadors i fer-ne una relació de més positiu a menys positiu**. A tall d'exemple, a la taula 0 caldria ordenar els set indicadors de més positiu (A) a menys positiu (D). Així mateix, caldria emetre un comentari general referit a la situació d'aquests indicadors.

L'important en aquest pas és pronunciar-se sobre l'acord en les valoracions del CAI, però també sobre les possibles causes que motiven aquests resultats. En el cas que el CAE consideri que alguna de les seves valoracions difereix de les que figuren a l'autoinforme, es demana que a la valoració alternativa de l'indicador figurei l'argumentació corresponent de la discrepància.

Pot donar-se el cas que el CAE consideri la necessitat de suspendre el judici d'algun dels indicadors per la poca solidesa de les evidències. Aleshores també caldrà argumentar la situació. Així mateix, seria interessant incloure alguna dada d'especial rellevància, com per exemple el percentatge de graduats, el descens d'alumnat, etc.

2n pas: Valoració de la qüestió clau

- Tenint en compte, tant les valoracions i evidències aportades en l'autoinforme com els resultats obtinguts de la visita a la unitat avaluada, el CAE s'haurà de pronunciar, amb una valoració global, sobre cadascun dels apartats que conformen el protocol. **Per tant, haurà de marcar la casella corresponent de la qüestió clau**. Aquesta valoració haurà de tenir en compte tant la situació present de fortlesa o debilitat de cada dimensió, com també l'actitud dels responsables i el conjunt de la comunitat davant de cada situació.
- És important, també, que el CAE descriuï quina ha estat **l'evolució d'aquesta qüestió en els darrers anys**, sobretot si s'han produït progressos o retrocessos significativament importants en el període del darrer quinquenni.

3r pas: Valoració de les propostes de millora que figuren en l'autoinforme

Els informes d'autoavaluació haurien d'incloure comentaris referents a possibles accions de millora o de canvi davant de situacions on els nivells de qualitat es mostrin més febles. Entenem que, el comitè extern no té per missió establir la política de la unitat, però és interessant **que valori les propostes de millora presentades i en pugui recomanar direccions i àmbits prioritaris** a fi de que la unitat avaluada les tingui en compte en la definició del Pla de Millora.

Cal defugir d'afirmacions o negacions generalistes de l'estil: el CAE està d'acord amb el CAI. Caldria ampliar la afirmació seguint la línia de: el CAE pensa, a l'igual que al CAI, que la devallada d'alumnes matriculats es deu a...

4t PAS: Identificació de punts forts i febles:

- La identificació de punts forts i febles de la unitat avaluada constitueix, juntament amb les valoracions de les qüestions clau i les propostes de millora el bloc de conclusions de l'avaluació.
- A fi d'evitar una dispersió en l'elaboració d'aquestes conclusions, la metodologia recomana limitar el nombre de punts forts i febles, de manera que l'òptim seria no superar la trentena de punts (entre forts i febles pel global de l'informe extern.). És per aquesta raó que al final de cada capítol (del 0 al 5) el CAE, resumirà, vistos els resultats de cadascun dels apartats dels capítols, els punts forts i febles més destacats.

La redacció de l'informe extern

La redacció de l'informe extern té dues fases, una primera d'elaboració d'una proposta per a ser presentada oralment en acabar la visita. D'aquesta manera el CAI podrà tenir una primera referència de les impressions del CAE. I una segona que està reservada a la redacció acurada del document final.

Tenint en compte l'estructura de protocol de la nova metodologia, la proposta d'AQU Catalunya és que el CAE pugui emetre, just al acabar la visita, una proposta d'informe força elaborada.

En aquest informe que es presenta oralment, el CAE haurà d'emetre, per cadascun dels apartats, els judicis de valor sobre: la qualitat de les evidències, la valoració dels indicadors, així com dels resultats i dinàmica de les qüestions clau,. D'aquesta manera, entenem que la redacció posterior de l'informe, serà un procés molt àgil

També és recomanable que durant la presentació oral de l'informe extern, el CAI pugui recollir les valoracions que hagi fet el CAE sobre cada qüestió clau, això permetria al CAI preparar, en cas d'haver-hi discrepàncies, la justificació de les mateixes. D'aquesta manera, s'acceleraria la posterior redacció definitiva de l'informe.

L'informe extern té bàsicament els mateixos punts que l'autoinforme. La principal diferència apareix en la inclusió d'un **primer apartat introductori** amb la composició del comitè extern, el pla de treball realitzat i les possibles incidències que hagin pogut ocórrer; i **un darrer punt** en que es facilitarà a AQU Catalunya **la valoració sobre el desenvolupament de l'avaluació externa**, que permet a l'Agència mantenir una política de millora contínua.

L'informe per escrit, el redactarà el president, tenint en compte que abans d'enviar-lo al CAI, caldrà que la resta de membres del CAE hi puguin aportar suggeriments i propostes. Aquest informe escrit ha d'arribar al CAI, **en un termini no superior a tres setmanes a partir de l'acabament de la visita externa.**

En cas que des de el CAI no es produeixi cap reacció durant les dues setmanes següents, s'entendrà que l'informe presentat es definitiu. Aquest informe definitiu s'enviarà per correu electrònic i postal, tant al president del CAI com a AQU Catalunya .

Els membres del comitè d'experts externs poden conservar un exemplar de l'autoinforme i de l'informe final del seu comitè, però no en poden fer cap tipus de difusió pel que fa a aspectes de contingut, encara que sí pel que fa a aspectes metodològics i de procediment. En tot cas, han tenir l'autorització de la universitat avaluada.

Índex de l'informe

INTRODUCCIÓ

A. EL PROCÉS D'AVALUACIÓ INTERNA

1. LA POSICIÓ ESTRATÈGICA DE LA TITULACIÓ

- 1.1. Posició estratègica interna
- 1.2. Posició estratègica externa

2. LA CAPACITAT DEL SISTEMA

- 2.1. L'alumnat
 - 2.1.1. El perfil de l'alumnat
 - 2.1.2. Polítiques de captació i acollida de l'alumnat de la titulació
- 2.3. Professors
- 2.4. Infraestructura
- 2.5. Relacions externes
- 2.6. Planificació de la titulació i gestió de la qualitat

3. EL PROGRAMA DE FORMACIÓ

- 3.1. El perfil de formació
- 3.2. El programa de formació
- 3.3. El projecte final de carrera (PFC)

4. EL DESENVOLUPAMENT DE L'ENSENYAMENT

- 4.1. Organització de l'ensenyament
- 4.2. Metodologia docent
- 4.3. Acció tutorial i orientació
- 4.4. Activitats curriculars complementàries

5. QUALITAT DELS RESULTATS

- 5.1. Estratègies d'avaluació dels resultats acadèmics
- 5.2. Els resultats acadèmics
- 5.3. Estratègies d'avaluació dels resultats professionals
- 5.4. Els resultats professionals
- 5.5. Estratègies d'avaluació dels resultats personals
- 5.6. Els resultats personals

6. ANNEXOS

- 6.1. Avaluació del perfil de formació dels graduats
- 6.2. La dimensió pràctica del programa de formació

6.3. Plans específics envers la inserció professional

6.4. Els resultats professionals

6.5. Recerca

6.6. Document tècnic de comprovació de l'autoinforme

B. L'AUTOAVALUACIÓ DEL CAE

3.3. Els informes finals

L'informe final de la titulació

L'informe final de la titulació ha de tenir un format doble:

- a) Un destinat a la informació externa (a la societat) i que prendrà com a referent l'informe extern. Serà elaborat per AQU Catalunya, sotmès a consideració de la titulació i aprovat per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya. El seu contingut formarà part de l'informe anual d'avaluació que AQU Catalunya fa públic.
- b) Un destinat a la comunitat de la titulació i a la mateixa Universitat. Correspon al CAI elaborar-lo a partir de l'autoinforme i de l'informe extern. Aquest informe conté una síntesi de la valoració de les diferents dimensions, així com els punts forts i febles i, fonamentalment, **el pla de millora de la titulació**.

Aquest informe serà divulgat àmpliament entre els membres de la comunitat i s'adreçarà al comitè de qualitat de la Universitat. Així l'informe compleix les funcions següents:

- Retre comptes superior sobre el desenvolupament i els resultats de l'avaluació davant un òrgan.
- Garantir el compromís de la comunitat de la titulació per dur a terme les accions de millora que l'informe proposa.
- Garantir el compromís i el suport de la institució amb les propostes de millora.

Considerant el model d'organització i de govern de la Universitat, la inclusió de les propostes de millora en l'informe final reclama una fase prèvia d'interacció titulació/Universitat per mitjà del comitè de qualitat. De no ser així, es podrien iniciar processos paral·lels. És per això que es pot parlar de dues etapes en l'elaboració de l'informe final:

1. Primera etapa. S'acaba amb un diagnòstic clar i precís de la realitat i una primera aproximació a les accions que cal emprendre.
2. Segona etapa. Es concreta el pla de millora de la titulació, un cop superada l'etapa de negociació.

El comitè de qualitat de la Universitat ha d'exigir que sobre els principals punts febles quedin prou explícits en l'informe:

- La fiabilitat de les evidències en el seu diagnòstic.
- El grau d'acceptació del diagnòstic per part de la comunitat de la titulació avaluada.
- La relació dels punts febles amb els objectius de qualitat.
- La precisió i claredat en l'explicació de les causes de les febleses.

Quant a les propostes de millora, s'haurà de valorar si:

- Són pertinents als punts febles detectats.

- Són prou pertinents i estan prioritzades.
- Són viables, amb relació als graus de responsabilitat de qui les assumeix.
- Hi ha els mecanismes de seguiment per a la seva implantació.

L'informe final de la Universitat

Aquest informe té dues parts molt diferenciades:

- a) Una part en què es fa la metaavaluació del procés d'avaluació i que al final del procés s'ha d'enviar obligatòriament a AQU Catalunya.
- b) Una segona part, opcional, en què la Universitat, a partir de la metaavaluació realitzada, es pot adreçar al comitè de qualitat de la Universitat per tal de suggerir millores en el procés d'avaluació, així com en el propi pla de qualitat de la Universitat.

4. Protocol d'avaluació

Escala de valoració:

- a) Molt positiu / molt adequat / molt satisfactori / totalment
- b) Positiu / adequat / satisfactori / bé
- c) Poc positiu / poc adequat / poc satisfactori / poc
- d) Gens positiu / gens adequat / gens satisfactori / molt poc

0. El procés d'avaluació interna

Indicadors:

- 0.1 Actitud de la comunitat de la titulació respecte al procés d'avaluació
- 0.2 Suport i col·laboració de la unitat tècnica d'avaluació
- 0.3 Suport i col·laboració dels òrgans de govern de la universitat
- 0.4 El procés intern d'elaboració de l'informe
- 0.5 Les accions de difusió i foment de la participació en el procés d'avaluació
- 0.6 El nivell de resposta de la comunitat en el procés
- 0.7 El producte final de l'informe intern sotmès a l'avaluació externa

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: valoració del procés global d'avaluació interna de la titulació

Molt positiu	A	Positiu	B	Poc positiu	C	Gens positiu	D

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Marqueu la valoració de la qüestió clau que es proposa, i feu els comentaris que estimeu necessaris.
3. Assenyalau els possibles canvis/millores que considereu pertinents a introduir en una propera ocasió.

0. El procés d'avaluació interna

La reflexió final del CAI sobre el procés d'avaluació interna i el seu producte final, l'autoinforme d'avaluació, representen una peça clau per a contextualitzar i validar el contingut del document i per a preparar adequadament el procés d'avaluació externa.

S'ha proposat que el CAI reflexioni sobre els aspectes següents:

- L'actitud de la comunitat davant del **compromís** d'avaluar.
- El suport i la col·laboració que el CAI ha obtingut dels òrgans de govern i dels serveis relacionats amb l'avaluació (en especial de les unitats tècniques).
- El procés d'elaboració de l'autoinforme d'avaluació.
- Les accions de difusió de l'autoinforme i els seus resultats, pel que fa a la participació i la qualitat de les aportacions.
- El document mateix.

Les evidències per a justificar la valoració es poden obtenir a través de procediments com ara:

- Les actes de les sessions del CAI.
- L'arxiu documental de les comunicacions, peticions d'informació, recepció de suggeriments, convocatòries, etc.
- Els informes preliminars.
- Les valoracions individuals (anònimes) de cada membre del CAI sobre cadascun dels indicadors suggerits. Aquest procediment té un interès especial.

L'estructura i el contingut de l'avaluació proposat en aquest apartat no ha de representar un obstacle perquè el CAI faci tots els aclariments, les precisions o ampliacions que cregui convenients. La proposta de metaavaluació que es fa del procés intern ha de ser completa. Cal tenir present que el procés posterior de **planificació de les accions de millora** ha de tenir assegurada la qualitat del seu punt de partida: l'avaluació interna.

Finalment, i per tal de potenciar la utilitat del procés d'avaluació externa, s'ha suggerit al CAI que explicités aquelles consideracions prèvies que volgués fer arribar al comitè extern d'avaluació, tant pel que fa a la contextualitzar de la lectura i l'anàlisi del document mateix com pel que fa al procés d'avaluació extern.

A l'**annex 6** es dona un document tècnic de comprovació del qüestionari de compliment obligat per part de les Unitats Tècniques de cada universitat que l'hauran d'acompanyar amb la revisió de l'Informe d'Autoavaluació del CAI.

El seu contingut, però, pot servir al CAI per fer una prèvia comprovació de les absències de l'informe i corregir-les abans de donar per tancada la seva elaboració.

1. La posició estratègica de la titulació

1.1. Posició estratègica interna

Indicadors:

- 1.1.1 Posició amb relació a la quantitat d'estudiants que hi accedeixen i a la demanda en primera opció respecte a les altres titulacions de la universitat i del centre
- 1.1.2 Posició amb relació al nombre d'estudiants total respecte a les altres titulacions de la universitat i del centre
- 1.1.3 Posició amb relació al percentatge d'estudiants que entra en 1a opció i amb una nota d'accés entre 7 i 10 respecte a les altres titulacions de la universitat i del centre
- 1.1.4 Posició de la titulació amb relació al perfil educatiu i les característiques generals de la universitat
- 1.1.5 Posició amb relació al percentatge de docència assumit per professorat estable respecte a les altres titulacions de la universitat i del centre
- 1.1.6 Valoració del nombre de professors vinculats a la titulació que tenen algun càrrec de gestió a la universitat
- 1.1.7 Posició de la titulació respecte del nombre d'associats reals. Adequació al perfil professionalitzador de la titulació
- 1.1.8 Percepció de la titulació sobre el grau de suport institucional

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE**:

Qüestió clau: és favorable la posició estratègica de la titulació amb relació al context intern de la Universitat?

Molt favorable	A	Favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

****Nota:** Al final del capítol 1, i vistos els indicadors i els resultats de les valoracions clau, el CAE assenyalarà els punts forts i febles més significatius, i la possible explicació de la presència dels punts febles.

1. Posició estratègica de la titulació

El contingut a avaluar en aquest primer capítol fa referència a la fortalesa de la titulació amb relació a la seva presència en un escenari universitari canviant i competitiu. La valoració sobre el present i el futur de la titulació s'ha de dur a terme considerant dos factors:

- La posició estratègica **interna** de la titulació
- La posició estratègica **externa** de la titulació

En el moment de fer la seva valoració, el CAI hauria d'haver considerat la significació diferent (amb relació al moment, al context políticsocial o a la tradició universitària) que poden tenir els diversos indicadors que es presenten a valoració.

1.1. Posició estratègica interna de la titulació

Les **evidències** que el CAI ha hagut de considerar són de quatre tipus:

- **Quantitat i qualitat** dels estudiants que accedeixen a la titulació. Les dades de les **taules 1a, 1b, 2 i 3** permeten al CAI disposar de prou evidències —estudiants de nou accés, estudiants totals matriculats, estudiants a temps complet, distribució per notes, etc.— per a situar la titulació en una posició de més o menys fortalesa, atenent tant a la seva trajectòria evolutiva com a la seva situació amb relació a la resta de titulacions de la Universitat.
- **Participació del professorat estable** en la titulació i la seva presència en posicions estratègiques com un indicador de **compromís de continuïtat** de l'activitat de la titulació. Les dades de la **taula 10** —indicadors de tipologia docent i plantilla— s'han de valorar tenint present el referent del conjunt de la Universitat —**taula 1b** i indicadors de referència dins de la Universitat.
- **Sentiment de seguretat i permanència** en la comunitat de la titulació. Aquest **sentiment** pot estar fonamentat tant des d'un punt de vista intern com extern. No sempre és necessari ni pertinent recórrer a processos d'enquestes massives (i fora de context) per obtenir informació sobre aquest aspecte. Opinió qualitatives i significatives, tant dels professors com dels estudiants, poden ser un punt de partida perquè el CAI les sotmeti a valoració en el procés de redacció de l'informe intern.
- **Evidència documental d'aspectes de planificació** tant d'un aspecte cabdal com els recursos humans (factor clau en l'avaluació), com d'altres aspectes o elements que configuren qualsevol projecció estratègica de futur. La presència o absència d'aquesta evidència, així com la seva qualitat, constitueix els referent que el CAI ha de considerar emetre un judici de valoració.

1.2. Posició estratègica externa

Indicadors:

- 1.2.1 Posició amb relació a la quantitat d'estudiants que hi accedeixen respecte a titulacions idèntiques de les universitats catalanes
- 1.2.2 Posició amb relació a la quantitat total d'estudiants respecte a titulacions idèntiques de les universitats catalanes
- 1.2.3 Posició amb relació al percentatge d'estudiants que entra en 1a opció i amb una nota d'accés entre 7 i 10 respecte a titulacions idèntiques de les universitats catalanes
- 1.2.4 Posició amb relació al percentatge de docència assumit per professorat estable respecte a titulacions idèntiques de les universitats catalanes
- 1.2.5 Participació del professorat associat a la titulació en xarxes (professionals-científiques) de prestigi reconegut
- 1.2.6 Percepció de la titulació sobre posició competitiva respecte a titulacions idèntiques de les universitats catalanes i europees properes
- 1.2.7 Qualitat de la inserció professional dels graduats després de 2 anys amb relació al context
- 1.2.8 Cobertura de les expectatives de demanda de graduats en el proper quinquenni
- 1.2.9 Percepció de la titulació sobre el grau de suport social i polític del context geogràfic

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: és favorable la posició estratègica de la titulació amb relació al context extern?

Molt favorable	A	Favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

→ **Vistos els indicadors i els resultats de les valoracions clau (1.1 i 1.2), assenyalau els punts forts i febles més significatius, i la possible explicació de la presència dels punts febles.**

1.2. Posició estratègica externa

El CAI haurà de disposar d'evidències de la mateixa naturalesa que les de l'apartat anterior (quantitat i qualitat dels estudiants, professorat estable i percepció de la seva fortalesa competitiva) i, per altra banda, de nous elements que fan referència a:

- La **posició de mercat** de la titulació: situació laboral dels graduats i prospectiva d'ocupació. Les dades sobre la situació laboral dels graduats estan disponibles a les **taules 14 i 15**. Ara bé, resulta més difícil obtenir evidències sobre les perspectives de futur. En aquest sentit, el CAI hauria d'explicitar un escenari possible que serà objecte de ratificació durant el procés d'avaluació.
- La **posició social** de la titulació. En aquest apartat cal considerar dos indicadors. D'una banda, els **convenis de col·laboració** (de fàcil constatació documental) i, de l'altra, el grau de **suport social i polític** de la titulació (més difícil de documentar). Tot i la dificultat de documentar aquest aspecte, el CAI hauria d'aventurar valoracions que, un cop més, seran assumides o refusades per la titulació.

2. La capacitat del sistema

2.1. L'alumnat

Indicadors:

Perfil de l'alumnat

- 2.1.1 Vies d'accés de l'alumnat a la titulació i incorporació en cursos superiors
- 2.1.2 Preparació prèvia de l'alumnat per seguir els ensenyaments Preparació prèvia de l'alumnat i disponibilitat per seguir els ensenyaments (treball, desplaçaments, etc)
- 2.1.3 Interès, motivació i disponibilitat de l'alumnat de nou accés per a seguir l'ensenyament (titulació)
- 2.1.4 Adequació de les expectatives de l'alumnat sobre l'ensenyament
- 2.1.5 Participació de l'alumnat en eleccions, associacions estudiantils i en altres activitats de socialització
- 2.1.6 Evolució de les expectatives que tenen els estudiants sobre l'ensenyament al llarg de la formació

Polítiques de captació i acollida de l'alumnat a la titulació

- 2.1.7 Estratègies i instruments per conèixer la procedència de l'alumnat. (Centres d'ensenyament no universitari)
- 2.1.8 Les accions informatives i els documents divulgatius emprats per a la captació: portes obertes
- 2.1.9 Les accions informatives i els documents divulgatius emprats per a l'acollida: jornada d'acollida al nou alumnat
- 2.1.10 Accions de connexió amb la secundària i l'FP

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: El perfil de l'alumnat de la titulació, en termes de formació, capacitat i dedicació a l'estudi, és adequat i respon a les característiques de la titulació?

Molt adequat	A	Adequat	B	Poc adequat	C	Gens adequat	D
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

2. La capacitat del sistema

El contingut a avaluar pel CAI comprèn els apartats següents:

- 2.1. L'alumnant
- 2.2. El professorat
- 2.3. Infraestructura
- 2.4. Relacions externes
- 2.5. Planificació de la titulació i gestió de la qualitat

2.1. L'alumnat

Perfil d'entrada dels estudiants

El CAI necessita conèixer el perfil dels nous estudiants, per això és important que disposi d'una síntesi de tota la informació que en té la Universitat. A més a més, el CAI també hauria de fer una valoració de les evidències que en aquest apartat són:

- La informació que aportin els indicadors de la **taula 2** de demanda i qualitat de l'accés: notes de tall via PAU i FP i notes de tall equivalents i la seva evolució.
- Documentació sobre els itineraris curriculars previs dels nous estudiants (enquestes, estudis, treballs d'investigació, etc.) i sobre el seu perfil d'entrada.

Els **referents** que el CAI ha de considerar són l'evolució en el darrer quinquenni dels indicadors de notes de tall via PAU i FP i les corresponents notes de tall equivalents en el conjunt de titulacions de l'àrea. La titulació pot valorar llavors la posició que ocupa respecte de la mitjana catalana.

Polítiques de captació i acollida dels estudiants a la titulació

El CAI ha de disposar d'un dossier documental amb tota la documentació que té la universitat sobre aquest aspecte. Haurà de fer una valoració de la qualitat del conjunt d'iniciatives i valorar-ne l'eficàcia.

Les evidències en què s'hauran de basar els judicis del CAI en aquest apartat són:

- Evidència documental: pla de captació i acollida de la titulació i altres mecanismes de captació (jornades d'acollida, Saló de l'ensenyament, Web, etc.).
- Evidència documental: publicacions (fulletons, tríptics, etc.) editades per la Universitat, adreçades als estudiants de secundària i als nous estudiants. Caldrà fer atenció a les relacions que la Universitat manté amb centres de secundària.

Els **referents** que el CAI ha de considerar són els descrits en el *Marc general per a una bona transició dels estudiants de batxillerat a la universitat*, editat per AQU Catalunya.

2.2. El professorat

Indicadors:

- 2.2.1 El perfil acadèmic del professorat (formació acadèmica, experiència docent i investigadora, categories)
- 2.2.2 El perfil d'experiència professional (tant del professorat permanent com de l'associat)
- 2.2.3 Característiques personals: gènere i edat
- 2.2.4 Adequació del nombre de professors al nombre d'estudiants
- 2.2.5 Tipologia de professorat responsable de la docència en el primer any (teoria/pràctica)
- 2.2.6 Valoració dels resultats de l'avaluació de professorat (docent i investigadora)
- 2.2.7 Valoració del nivell de formació i científica i pedagògica del professorat
- 2.2.8 Valoració de la satisfacció amb els incentius a la funció docent del professorat

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: el perfil, el volum i la situació del professorat de la titulació són adequats i s'ajusten a les característiques i les necessitats de la titulació?

Molt adequats	A	Adequats	B	Poc adequats	C	Gens adequats	D
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriviu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

2.2. El professorat

El CAI hauria de tenir presents en les seves reflexions els criteris de qualitat més significatius de l'ensenyament: preparació acadèmica (doctorat), experiència professional i docent, situació academicoadministrativa, per tal de fer una valoració sobre el professorat de la titulació.

Les evidències en què s'hauran de basar els judicis del CAI en aquest apartat són:

- **Taula 10**, preparada per la unitat tècnica, amb els indicadors de tipologia docent, plantilla de la titulació, professorat a temps complet, així com alguns indicadors referents a la investigació.
- Documentació sobre el perfil de formació del professorat i una síntesi dels seus *curriculum vitae*.
- Estructura del professorat en titulacions d'altres universitats.
- Formació: pla de formació del professorat a escala de la Universitat, com els cursos organitzats per l'ICE (i el nombre de participants). Pressupost que es dedica a la formació.
- Avaluació: documentació sobre la política d'avaluació i els mecanismes explícits (resultats de les enquestes del professorat). Pressupost destinat a l'avaluació del professorat.
- Incentius: convocatòries oficials, reconeixements, premis.

Els referents que el CAI hauria de considerar són els principals indicadors de professorat que es deriven de la taula 10 per al conjunt dels ensenyaments de l'àrea, la qual cosa permetrà a la titulació situar-se respecte a altres titulacions de l'àrea a Catalunya. La titulació podria recollir dades d'altres anys per estudiar l'evolució en el temps.

2.3. Infraestructura

*la naturalesa de la titulació marcarà l'especialitat de certes instal·lacions

Indicadors:

Instal·lacions i infraestructures específiques

- 2.3.1 Aulari (aules amb suport multimèdia, sense suport multimèdia i informatitzades)
- 2.3.2 Espais per a fer pràctiques: aules informàtiques i laboratoris informàtics
- 2.3.3 Sales d'estudi
- 2.3.4 Altres instal·lacions específiques de l'ensenyament (espais de professorat i PAS, instal·lacions dels departaments, altres)

Instal·lacions i infraestructures generals

- 2.3.5 Biblioteca
- 2.3.6 Infraestructura de noves tecnologies
- 2.3.7 Seguretat i conservació de les instal·lacions
- 2.3.8 Serveis de caràcter general (restauració, copisteria, etc.)

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: com valoreu les infraestructures disponibles amb relació a les característiques de la titulació?

Nota: tingueu en compte el grau de carències a l'hora de valorar les infraestructures.

Molt adequades	Adequades	Poc adequades	Gens adequades
A	B	C	D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Valueu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valueu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

2.3. Infraestructures

El CAI ha hagut de fer una reflexió sobre la funcionalitat i l'ús del conjunt d'infraestructures de la titulació. Així mateix, també ha de conèixer quina valoració (satisfacció) en fan els usuaris.

Pel que fa als serveis generals, si bé cal fer una consideració global sobre cadascun d'ells, el CAI pot identificar-ne aspectes que impliquin una anàlisi més detallada.

Quant a la biblioteca, per la seva funció especial, és recomanable fer atenció als informes d'avaluació que ja hi ha, així com a l'informe transversal d'AQU Catalunya sobre els Serveis Bibliotecaris de les universitats públiques catalanes.

Les evidències en què s'han hagut de basar els judicis del CAI en aquest apartat són:

- **Taula 13** de biblioteques, que presenta dades generals, econòmiques i d'ús del servei i dades sobre el personal de la biblioteca i les titulacions i departaments als quals presta servei.
- Relació de recursos i instal·lacions de la titulació (**taules 11 i 12**). Pot ser interessant fer una comparació amb altres instal·lacions d'institucions semblants.
- Evidència documental del pla de desenvolupament de les TIC a la Universitat. Pressupost que s'hi dedica.
- Evidència documental de plans d'evacuació, de reciclatge, de residus i evidència documental d'inspeccions de seguretat (laboratoris, tallers, etc.).
- *Marc general per a l'avaluació de serveis, instal·lacions i equipaments a l'abast dels estudiants* (AQU Catalunya).

Per a aquest apartat, els **referents** que apareixen en el *Marc general per a l'avaluació de serveis, instal·lacions i equipaments a l'abast dels estudiants* són un punt de partida per a la valoració. Així mateix, el CAI hauria de valorar l'adequació de les instal·lacions en comparació amb altres titulacions semblants i considerar l'evolució en el darrer quinquenni. També pot ser interessant tenir en compte les recomanacions de *l'Informe transversal dels Serveis Bibliotecaris*, editat per AQU Catalunya.

2.4. Relacions externes

Indicadors:

- 2.4.1 Participació en xarxes d'ensenyaments semblants d'àmbit internacional
- 2.4.2 Mobilitat del professorat
- 2.4.3 Mobilitat de l'alumnat cap a altres centres: nombre d'intercanvis i àrees de destinació (països i universitats)
- 2.4.4 Acollida d'alumnat d'altres centres: nombre d'intercanvis i àrees d'origen (països i universitats)
- 2.4.5 Resultats acadèmics de l'alumnat que ha estat en altres universitats en règim d'intercanvi
- 2.4.6 Satisfacció de l'alumnat sobre els intercanvis
- 2.4.7 Convenis de col·laboració institucional (no s'inclouen els que estan relacionats amb les pràctiques externes dels l'alumnat)

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE

Qüestió clau: valoreu la quantitat i qualitat de les relacions externes que manté la titulació amb altres universitats, l'Administració, empreses i institucions, tant de l'àmbit nacional com internacional.

Molt satisfactòries	A	Satisfactòries	B	Poc satisfactòries	C	Gens satisfactòries	D
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

2.4. Relacions externes: mobilitat de l'alumnat i el professorat

Quant a la mobilitat dels estudiants, el CAI ha de disposar de la informació que hi hagi en diferents serveis sobre el volum d'estudiants que participen en programes d'intercanvi, els seus resultats acadèmics i grau de satisfacció.

Quant al professorat, caldrà fer una atenció especial al volum d'intercanvis, molt especialment, a la seva dimensió docent.

Les evidències en què s'hauran de basar els judicis del CAI en aquest apartat són:

- Planificació de les relacions externes. Reglament de funcionament del servei o comissió de relacions externes.
- Percentatge d'estudiants que es graduen i que han participat en algun intercanvi (**taula 8**).
- Evidències documentals sobre plans d'intercanvi, com ara els convenis signats amb altres institucions nacionals i internacionals. Pot ser interessant fer-ne una comparació amb altres institucions semblants.
- Enquestes de satisfacció (i els seus resultats) als estudiants i al professorat sobre aquesta dimensió.

Les **referències** que cal considerar són l'evolució en el darrer quinquenni d'algun dels indicadors de la **taula 8** i la situació amb relació a la mitjana catalana. La titulació, a de dur a terme aquest estudi sobre l'evolució en el temps, haurà de recollir dades d'anys anteriors.

2.5. Planificació de la titulació i gestió de la qualitat

Indicadors:

- 2.5.1 Estudis i plans específics de futur per a la titulació (pla estratègic)
- 2.5.2 Adequació del pla de qualitat de la titulació (mecanismes d'assegurament de la qualitat)
- 2.5.3 Coordinació docent de la titulació
- 2.5.4 Disseny i adequació de procediments de gestió de la titulació
- 2.5.5 Nivell de participació dels diferents col·lectius en la gestió de la titulació
- 2.5.6 Procediments utilitzats per conèixer la satisfacció dels agents
- 2.5.7 Procediments utilitzats per conèixer la consecució dels objectius planificats (mecanismes d'informació i retiment de comptes)
- 2.5.8 Adequació del pla de recursos humans pluriennal
- 2.5.9 Polítiques d'innovació i ajuts a la docència
- 2.5.10 Polítiques i mecanismes d'avaluació i incentivació del professorat
- 2.5.11 Polítiques de formació i desenvolupament professional

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: valoreu la planificació i els objectius establerts per la titulació i els instruments per a determinar el seu compliment.

Molt adequada	Adequada	Poc adequada	Gens adequada
A	B	C	D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

→ **Vistos els indicadors i els resultats de les valoracions clau (2.1, 2.2, 2.3, 2.4 i 2.5), assenyalau els punts forts i febles més significatius, i la possible explicació de la presència dels punts febles.**

2.5. Planificació de la titulació i gestió de la qualitat

El CAI ha hagut de valorar si hi ha alguna evidència (per exemple un pla estratègic) i si és adequada o no a la realitat de la titulació. És important vincular aquesta anàlisi amb la realitzada al punt 1 sobre la posició estratègica de la titulació. El CAI també hauria de fer una valoració dels procediments de participació i d'informació de la comunitat, així com dels mecanismes de seguiment de la qualitat del pla d'estudis (informe anual del degà, del cap d'estudis, etc.).

Les **evidències** en què s'hauran de basar els judicis del CAI en aquest apartat són:

- la consistència en la participació de la titulació en algun procés d'avaluació de la qualitat o en l'establiment d'un pla de millores
- el pla estratègic o director de la titulació
- els informes anuals de la direcció del centre o dels departaments
- les actes de les reunions de les comissions de seguiment i revisió dels objectius de la titulació
- els informes de la Junta de Centre o de Facultat
- l'accessibilitat a la informació i les decisions dels òrgans directius
- els mecanismes i les estratègies utilitzades per conèixer l'opinió i la satisfacció sobre la gestió de la titulació
- els sistemes de documentació dels processos d'informació i comunicació
- tota la documentació específica sobre política del professorat.

3. El programa de formació

3.1. El perfil de formació

Indicadors:

- 3.1.1 Grau de desenvolupament de l'estructura del perfil de formació (competències específiques de tipus acadèmic, professional i competències transversals)
- 3.1.2 Ús de referents acadèmics i professionals d'àmbit nacional i internacional
- 3.1.3 Grau d'adequació del perfil de formació a les necessitats acadèmiques i professionals
- 3.1.4 Participació dels diferents agents interns i externs en la definició del perfil
- 3.1.5 Grau de coneixement i consens de la comunitat universitària amb relació al perfil
- 3.1.6 Pertinència dels objectius de la titulació amb relació al perfil de formació explicat

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: valoració del perfil de formació de l'ensenyament, tant pel que fa al grau de definició com a l'adequació a les demandes acadèmiques i professionals.

Molt adequat	Adequat	Poc adequat	Gens adequat
A	B	C	D
□	□	□	□

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

3. El programa de formació

En aquest capítol s'avaluen dos aspectes:

1. El perfil de formació: la seva estructura i adequació a les demandes científiques i professionals, així com les estratègies per a la seva elaboració i difusió.
2. El pla d'estudis o programa de formació: des de la seva estructura a l'adequació dels programes de les matèries al perfil de formació.

És evident que hi ha dimensions que marcaran el programa de formació, com ara la potencialitat interna de la titulació i de la institució en què s'inscriu i la potencialitat del context extern i de les directrius o orientacions generals i específiques del mateix títol.

En un procés racional de disseny del pla d'estudis, el perfil i els objectius de formació són la base sobre la qual s'assentaran les matèries dins de la seva estructura. Per aquesta raó, convindrà iniciar el procés d'anàlisi i de valoració pel perfil i els objectius del programa i passar, posteriorment, a avaluar el pla d'estudis en sí mateix.

3.1. El perfil de formació

Les evidències que sustenten els judicis emesos pel CAI han d'estar disponibles en tot moment i de forma organitzada, tant al llarg de l'avaluació interna com l'externa. Atès que els requisits administratius a l'hora de definir el perfil de formació són mínims, és d'un interès especial que el CAI valori el procés de definició del perfil. Així, en el procés d'establiment del perfil de formació, la titulació hauria d'haver seguit un esquema lògic: primer, recollida i consideració dels referents, després, consulta als agents externs, amb un procés de discussió i consens i, finalment, elaborar el perfil amb una estructura determinada. En aquest sentit, seran especialment rellevants les **evidències** següents:

- Que hi hagi el document que estableix el **perfil de formació** de la titulació.
- Conjunt de documents o d'un document de síntesi que hagi servit a la titulació per revisar els **referents formatius** de l'ensenyament, és a dir, les competències específiques i transversals, tant en l'**àmbit català** com en l'**estatal** i l'**internacional**.
- Evidències documentals que posin de manifest que el perfil de formació elaborat té en consideració l'opinió d'**agents externs** propers a la titulació.
- **Documents d'actes** que demostrin la discussió sobre aquests aspectes i el grau de **consens** assolit.
- **Mecanismes** establerts per la titulació per **difondre** el perfil de formació i permetre la **participació** de la comunitat educativa en l'elaboració. És especialment interessant conèixer quin ha estat el grau de participació i d'**implicació** de la comunitat en l'elaboració.
- Un bon **referent** per a aquest apartat pot ser el *Marc general per al disseny, seguiment i revisió de plans d'estudis i programes* d'AQU Catalunya. En el cas que la titulació vulgui aprofundir més en l'estudi del perfil de formació, disposa de l'**annex 1 (El perfil de formació dels graduats, PFG)** que conté aspectes addicionals a considerar.

3.2. El programa de formació

Indicadors:

- 3.2.1 Adequació de l'estructura del programa d'estudis amb relació al perfil de formació (ciclicitat, ponderació de les àrees, articulació de l'obligatorietat i l'optativitat, teoria i pràctica)
- 3.2.2 Valoració de la seqüenciació dels coneixements al llarg del pla d'estudis
- 3.2.3 Valoració dels itineraris curriculars (si estan explicitats)
- 3.2.4 Adequació dels programes de les assignatures (objectius i continguts) al perfil de formació establert
- 3.2.5 Grau d'actualització científica dels continguts dels programes de les assignatures
- 3.2.6 Grau de definició dels elements estructurals dels programes de les assignatures (objectius, continguts, metodologia, avaluació, recursos documentals, etc.)
- 3.2.7 Publicitat i difusió del perfil de formació i dels programes de les assignatures (guia docent)
- 3.2.8 Existència d'una guia docent (o apartat específic a la guia docent) per al primer any
- 3.2.9 Adequació de les demandes de treball als estudiants exigides en el programa
- 3.2.10 Viabilitat del compliment de les demandes de treball del programa per part de l'alumnat
- 3.2.11 Satisfacció del professorat pel que fa al programa de formació
- 3.2.12 Satisfacció de l'alumnat pel que fa al programa de formació

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: valoració del programa establert amb relació al perfil de formació i als objectius formatius.

Molt adequat	Adequat	Poc adequat	Gens adequat
A	B	C	D

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

➔ **Vistos els indicadors i els resultats de les valoracions clau (3.1 i 3.2), assenyalau els punts forts i febles més significatius, i la possible explicació de la presència dels punts febles.**

3.2. El programa de formació

A l'igual com en l'apartat anterior, les evidències que sustenten els judicis emesos pel CAI sobre el programa de formació de la titulació han d'estar disponibles en tot moment i de forma organitzada, tant al llarg de l'avaluació interna com l'externa. Les evidències següents tenen una rellevància especial:

- Les dades de la **taula 4** que fan referència a l'estructura del pla d'estudis:
 - els crèdits obligatoris, optatius i de lliure elecció
 - la seqüència curricular
 - l'oferta d'optativitat i de lliure configuració

- Aquells documents que recullen els mecanismes de desplegament del programa de formació als departaments i l'establiment de criteris pel que fa a la coherència de la seqüència curricular, a l'adequació dels programes de les assignatures a la càrrega docent i al contingut per tal d'evitar encavalcaments o forats formatius, i als criteris d'oferta d'assignatures optatives i de lliure elecció.
- L'evidència documental sobre les directrius que ha marcat el disseny curricular de la titulació: l'estructura del programa, el pes de les assignatures, els mecanismes d'assignació de la docència, les adaptacions i les convalidacions, els prerequisits, etc.
- La *Guia docent* o *Guia de l'estudiant*. L'evidència documental dels mecanismes establerts per la titulació per informar del pla d'estudis a la comunitat educativa. L'anàlisi crítica de les presències i absències més destacades: el contingut de la guia sobre el perfil de formació, l'estructura del programa, els principis educatius i metodològics que fonamenten el programa de formació, el contingut i els descriptors dels programes de les assignatures, etc. La **taula 5** recull alguns d'aquests aspectes.
- Documents que estableixen els indicadors de valoració de la viabilitat del pla d'estudis amb relació a la demanda de feina i estudi de les possibilitats i característiques dels estudiants.
- Evidències de les opinions dels usuaris del programa de formació, fonamentalment professorat i estudiants, sobre la seva qualitat, obtingudes per mitjà de:
 - Enquestes sistemàtiques als estudiants/graduats (**Taula 15**).
 - Informes del professorat.
 - Informes resum sobre el programa com a conseqüència de la discussió en grups o fòrums.
 - Aportacions específiques de membres amb una rellevància especial a la titulació, del CAI, de titulacions d'altres universitats, etc.

Aquelles titulacions que vulguin aprofundir en l'estudi del programa de formació trobaran a l'**annex 2 (La dimensió pràctica del programa de formació)** tot un recull d'aspectes addicionals a considerar..

4. Desenvolupament de l'ensenyament

4.1. Organització de l'ensenyament

Indicadors:

- 4.1.1 Valoració de l'adequació del calendari i l'horari a la tipologia de l'alumnat i al desenvolupament de la docència
- 4.1.2 L'estructura de l'organització s'ajusta a la preparació prèvia de l'alumnat: semestre zero, accions compensatòries, propedèutics, etc.
- 4.1.3 Valoració de la mida dels grups de teoria a primer curs
- 4.1.4 Valoració de la mida dels grups de pràctica a primer curs
- 4.1.5 Valoració de l'adequació de l'organització i la mida dels grups a les necessitats docents i a les tipologies d'aprenentatge a primer i segon cicles
- 4.1.6 Valoració de l'adequació de l'organització, orientació i supervisió del pràcticum extern
- 4.1.7 Satisfacció de l'alumnat sobre l'organització docent
- 4.1.8 Satisfacció del professorat sobre l'organització docent
- 4.1.9 Satisfacció de l'alumnat sobre l'organització del pràcticum extern
- 4.1.10 Satisfacció dels tutors de pràctiques externes/pràcticum sobre l'organització docent

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: és adequada i pertinent l'organització de l'ensenyament amb relació a la tipologia dels estudiants i a les característiques acadèmiques dels estudis?

Molt adequada	Adequada	Poc adequada	Gens adequada
A	B	C	D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

4. Desenvolupament de l'ensenyament

Aquest capítol considera els aspectes relatius al desenvolupament de la docència de l'ensenyament: l'organització docent, la metodologia docent, l'acció tutorial d'orientació i les activitats curriculars complementàries.

4.1. Organització docent

- Informació sobre el calendari del curs i sobre els horaris de classe i d'exàmens.
- Tipologia d'estudiants que segueixen l'ensenyament.
- Informació sobre la mida dels grups (teoria i pràctica). Per fonamentar aquesta evidència es disposa dels indicadors de la taula 8: estudiants per grup de teoria i pràctica de 1r curs i 1r cicle, tant per les assignatures troncal i obligatòries com per les optatives.
- Informació sobre l'organització del pràcticum (nombre de tutors interns i externs, nombre d'estudiants que el realitzen, nombre d'empreses i institucions que acullen estudiants).
- Satisfacció dels agents .
- Satisfacció dels estudiants i dels tutors que participen en el programa de pràctiques externes.
- Satisfacció dels estudiants amb relació a l'organització docent. Considereu també l'opinió dels representants dels estudiants i les opinions recollides pels tutors.
- Informació referent a la satisfacció dels tutors de pràctiques sobre l'organització docent. Valoració del professorat sobre l'organització docent (calendari, horaris, distribució de grups, organització de les pràctiques, etc.).
- Pot ser útil tenir les actes del Consell d'Estudis i les Juntes de Facultat que facin referència a aquesta qüestió.

Referències:

- El nombre de matèries que s'imparteixen diàriament no hauria de ser més de 3 (que, amb pràctiques, podria ampliar-se a 5). La distribució docent al llarg de la setmana hauria d'estar equilibrada, evitant tant l'acumulació de classes en uns dies determinats, com l'interval de temps entre la primera i la darrera classe en un mateix dia. Un percentatge elevat d'estudiants que compaginen estudi i treball podria influir en la configuració d'horaris intensius o en la creació de grups de tarda.
- Cal publicar els horaris de classe i exàmens amb temps suficient perquè els estudiants puguin planificar la seva matriculació.
- Respecte de la mida dels grups, s'ha de tenir en compte els criteris utilitzats per la universitat per a finançar els ensenyaments. Tot i que és difícil establir una mida de grup òptima, considereu:
 - Una bona distribució de la força docent ha d'evitar l'excés d'optatives amb pocs estudiants matriculats amb l'existència de grups troncal massificats
 - Un equilibri entre la dimensió dels grups de teoria i pràctica.
 - La influència dels repetidors i la seva distribució en els diferents grups.
 - Els indicadors de mida de grup del conjunt de titulacions de l'àrea.

Dels **pràcticums**, és important considerar la informació disponible en totes les dimensions: el nombre de tutors i d'estudiant per tutor. El perfil dels tutors (la seva formació acadèmica relacionada amb la titulació), el perfil dels estudiants i els àmbits d'exercici del pràcticum. Aquelles titulacions que vulguin aprofundir en l'anàlisi del pràcticum disposen de l'Annex 2 (La dimensió pràctica del programa de formació) que conté aspectes addicionals a considerar.

4.2. metodologia docent

Indicadors:

- 4.2.1 Adequació de la metodologia als objectius docents
- 4.2.2 Satisfacció del professorat amb la metodologia docent utilitzada
- 4.2.3 Satisfacció de l'alumnat amb la metodologia docent utilitzada
- 4.2.4 Valoració del paper que efectua dins la metodologia docent el coneixement i l'ús dels recursos dels serveis bibliotecaris
- 4.2.5 Valoració del material d'estudi i de consulta a primer
- 4.2.6 Valoració del material d'estudi i de consulta a la titulació
- 4.2.7 Grau d'introducció de noves tecnologies en la docència
- 4.2.8 Grau d'innovació en les metodologies docents

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són adequades i pertinents les metodologies docents utilitzades per al desenvolupament de la docència?

Molt adequades	Adequades	Poc adequades	Gens adequades
A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

4.2. Metodologia docent

- Amb relació a la metodologia docent, les evidències recollides a la **taula 5** prenen, com a unitat bàsica, cada una de les assignatures. La font d'aquestes evidències haurien de ser els programes de les assignatures. No obstant això, el CAI hauria de valorar si realment els programes recullen aquesta informació amb la finalitat de poder adoptar les mesures oportunes per aconseguir la informació per altres mitjans, si fos necessari. L'alumnat que forma part del CAI, del Consell d'estudis o d'òrgans similars, pot, per mitjà de grups petits d'estudiants de cada un dels semestres/cursos de la titulació, recollir aquesta informació utilitzant la mateixa plantilla de la **taula 5**.
- Ara bé, el CAI hauria de valorar aquesta informació en termes de la naturalesa de les assignatures (teòriques i pràctiques), del nivell d'estudis (primer i segon cicles), del nombre d'estudiants matriculats i de les **condicions i mitjans docents dins i fora de les aules** (equipaments d'informàtica o recursos i materials específics —**taules 11 i 12**—). Aquest últim aspecte també s'haurà de valorar de forma independent. Amb això, el CAI disposarà de prou elements per valorar l'ús adequat dels mitjans de què es disposa.

Cal parar una atenció especial a la informació referida a:

- l'ús dels serveis de biblioteca (especialment préstecs de recursos bibliogràfics)
- les experiències docents singulars, individuals o d'equip, a la titulació
- l'ús de les TIC, amb especial referència a dissenys multimèdia
- la **cultura** d'innovació docent
- la política de la institució: plans, pressupostos, condicions d'accés
- el grau de participació en projectes d'innovació
- les publicacions relacionades amb la temàtica de la innovació docent
- les distincions, premis o reconeixements a la innovació docent

Finalment, el CAI ha hagut de considerar la satisfacció dels estudiants i professorat respecte a les condicions, els recursos i la metodologia docent de la titulació. Generalment, les enquestes d'avaluació de l'actuació docent del professorat recullen aquest aspecte i, en ocasions, els comentaris o les reaccions del professorat reflecteixen la seva pròpia satisfacció. Si no es disposa d'aquesta evidència, i tal i com ja s'ha assenyalat en altres apartats d'aquesta guia, no és necessari recórrer a **enquestes**, ja que es poden fer servir altres procediments que ja s'han mencionat com ara grups de discussió, opinions per mitjà de la xarxa, opinions dels departaments, etc.

El CAE ha de tenir a la seva disposició l'evidència documental amb la qual el CAI ha comptat per emetre els seus judicis.

4.3. Acció tutorial i d'orientació

Indicadors:

- 4.3.1 Accions d'orientació i suport a l'estudiant
- 4.3.2 Valoració del perfil de les persones que intervenen en les accions d'orientació de l'alumnat
- 4.3.3 Adequació de l'organització de la tutoria a les necessitats i característiques de l'alumnat de primer curs
- 4.3.4 Adequació de l'organització de la tutoria a les necessitats i característiques de la resta de l'alumnat
- 4.3.5 Pertinència de les accions específiques per a atendre problemes especials de l'alumnat
- 4.3.6 Abast (extensió i intensitat) de les accions per facilitar la inserció professional dels graduats
- 4.3.7 Satisfacció del professorat amb l'acció tutorial i d'orientació
- 4.3.8 Satisfacció de l'estudiant amb l'acció tutorial i d'orientació

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són adequades i pertinents les accions de tutoria i orientació desenvolupades a la titulació?

Molt adequades	Adequades	Poc adequades	Gens adequades
A	B	C	D

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

4.3. Acció tutorial i d'orientació

En aquest apartat es poden diferenciar tres aspectes que van més enllà de les hores d'atenció que els professorat dedica a les consultes de l'alumnat relacionades amb les assignatures que imparteixen:

- Que hi hagi o no un servei, pla o programa d'orientació i suport a l'estudiant que inclogui una atenció a l'alumne des de l'entrada a la titulació fins a la graduació. En el cas que també hi sigui per a tota la Universitat, el CAI hauria de disposar de la informació general sobre aquest servei, així com sobre el grau de participació o prestació de serveis als estudiants. Cal posar atenció en l'adequació de les actuacions amb relació a les necessitats de la titulació, així com en la idoneïtat del personal que presta el servei.
- Que hi hagi o no un pla d'acció tutorial. En cas afirmatiu, el CAI hauria de disposar de tota la documentació: els objectius, les accions, l'estructura i l'organització, el professorat implicat, els resultats i la valoració. El CAI ha hagut de tenir en compte especialment la valoració del disseny i l'execució d'aquest pla. Moltes vegades, és difícil poder establir una relació de causa efecte entre l'acció tutorial i els resultats acadèmics, ja que els resultats són conseqüència, també, de molts altres factors.
- Plans o accions específiques orientats a facilitar la inserció professional dels graduats i les graduades. En el cas que també n'hi hagi en l'àmbit de la universitat, el CAI hauria de disposar de la informació general sobre aquest pla i sobre el grau de participació o prestació de serveis a l'alumnat de la titulació. Cal prestar atenció a l'adequació de les actuacions amb relació a les necessitats de la titulació, així com a la idoneïtat del personal que presta el servei.

El CAI ha disposat del contingut de l'annex 3 (Plans específics d'actuació vers la inserció professional) per fer una anàlisi més detallada d'aquest aspecte, o bé com a font de suggeriments que puguin facilitar-ne l'avaluació.

Amb relació a la satisfacció de l'alumnat i el professorat, es poden aplicar aquí les consideracions fetes en l'apartat anterior.

4.4. Activitats curriculars complementàries

Indicadors:

- 4.4.1 Mecanismes de planificació de les activitats curriculars complementàries
- 4.4.2 Programes/accions específiques de caràcter compensatori a primer curs
- 4.4.3 Atenció a l'alumnat de primer amb necessitats educatives especials (p.e. habilitats acadèmiques i personals)
- 4.4.4 Activitats curriculars complementàries orientades al desenvolupament d'habilitats acadèmiques, professionals o personals en el conjunt de la titulació
- 4.4.5 Satisfacció del professorat amb l'oferta i el desenvolupament d'activitats curriculars complementàries
- 4.4.6 Satisfacció de l'alumnat amb l'oferta i el desenvolupament d'activitats curriculars complementàries

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: com valoreu les activitats curriculars complementàries orientades tant al desenvolupament d'habilitats com a l'enriquiment del currículum bàsic?

Molt positives	Positives	Deficients	Molt deficients
A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

→ **Vistos els indicadors i els resultats de les valoracions clau (4.1, 4.2, 4.3 i 4.4), assenyalau els punts forts i febles més significatius, i la possible explicació de la presència dels punts febles.**

4.4. Activitats curriculars complementàries

La qualitat de l'**oferta formativa** no se circumscriu al contingut específic del pla d'estudis (obligatorietat i optativitat), sinó que ha de considerar l'**oportunitat** de formació, com ara els aspectes següents:

- L'oferta de lliure elecció que realment és accessible per a l'alumnat de la titulació. S'hauria de considerar l'oferta relacionada amb:
 - els idiomes, la informàtica, les TIC, etc.
 - l'expressió oral i escrita, la comunicació i la relació interpersonal
 - el treball en equip
 - l'ètica i els valors
 - la cultura, l'art i l'humanisme, la ciència i la tecnologia (la complementarietat segons les titulacions)
 - etc.

El CAI ha tingut una ocasió idònia per valorar el plantejament de la lliure elecció a la universitat i que es concreti en la titulació.

- Activitats específicament orientades al desenvolupament d'habilitats acadèmiques, professionals o personals.
- Conferències, seminaris, trobades, etc., especialment orientats a la participació dels estudiants.
- El CAI hauria de valorar que hi hagi o no una planificació, així com la qualitat de l'evidència disponible. També valorarà l'adequació de les activitats desenvolupades en el darrer any i el grau de participació. Finalment considerarà l'opinió del professorat sobre la pertinència o necessitat de prestar atenció en aquest punt.

En l'apartat de comentaris sobre les valoracions fetes tingueu en compte tant el tipus d'acció com l'abast.

5. Qualitat dels resultats

5.1. Estratègies d'avaluació dels resultats acadèmics

Indicadors:

- 5.1.1 Informació sobre la reglamentació de l'avaluació acadèmica de l'alumnat
- 5.1.2 Informació sobre les estratègies d'avaluació acadèmica utilitzades a la titulació
- 5.1.3 Informació sobre l'aplicació de criteris d'avaluació (mostres de treballs i la seva avaluació)
- 5.1.4 Opinió de l'alumnat sobre l'adequació de les **formes d'avaluació acadèmica** i del **nivell d'exigència** a la naturalesa del programa i la metodologia de l'ensenyament
- 5.1.5 Opinió de l'alumnat sobre l'adequació de **les formes d'avaluació acadèmica** i del **nivell d'exigència** a la naturalesa del programa i la metodologia de l'ensenyament
- 5.1.6 Opinió de l'alumnat sobre l'equitat amb què s'aplica el sistema d'avaluació acadèmica
- 5.1.7 Ús de la opinió dels estudiants i professors en el disseny de les estratègies d'avaluació acadèmica

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són adequades i pertinents les estratègies d'avaluació utilitzades per comprovar el grau d'assoliment dels aprenentatges i els resultats acadèmics?

Molt adequades	Adequades	Poc adequades	Gens adequades
A	B	C	D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

5. La qualitat dels resultats

La disponibilitat del Marc general de l'avaluació dels aprenentatges dels estudiants (AQU, 2003) ha de ser el referent bàsic que, si bé no s'ha incorporat tot el contingut en l'estructura d'indicadors, sí que hauria de ser considerat en el punt 3 (Comentari /matisacions sobre les valoracions dels indicadors) i els següents del comentari obert dels apartats 5.1.1 i successius.

El contingut a avaluar en aquest capítol té dos grans apartats:

- a) Els resultats de la formació (immediats i mediats) des d'una perspectiva triple: acadèmica, professional i personal.
- b) Els plans, les estratègies i els procediments d'avaluació emprats per certificar els resultats.

Els resultats s'han d'interpretar i valorar des de la constatació que la manera com s'han aconseguit (avaluació) és adequada i pertinent: **avaluem allò que realment volem avaluar?** La seqüència d'avaluació a seguir ve marcada pel tipus de resultats, però cal analitzar, en primer lloc, els plans, les estratègies i els procediments emprats. D'aquesta manera el CAI hauria d'haver assegurat una valoració més adequada dels resultats obtinguts a la titulació.

5.1. Estratègies d'avaluació dels resultats acadèmics

Les evidències que han de sostenir els judicis del CAI hauran d'estar disponibles de manera organitzada tant durant el procés d'avaluació intern com extern. Les evidències que cal analitzar són:

- **Documents** d'actes, informes, normativa o acords que manifestin tant el **contingut** com la **participació** del professorat i l'alumnat en la **definició del model d'avaluació** adoptat per la titulació, així com la informació sobre la gestió (períodes d'avaluació, notificació de resultats, reclamacions, etc.).
- **Síntesi** de les estratègies i els procediments més usats en l'avaluació de grups per tipologia d'assignatura (teòriques obligatòries —per cicle—, pràctiques —cicle i tipus—, optatives, etc. Cal fer una atenció especial, si és el cas, al **pràcticum**.
- **Col·lecció** de proves d'avaluació usades per la titulació i **exemples de com es duen a terme** amb les qualificacions corresponents. El CAI pot recollir, si ho considera oportú, l'opinió de persones significatives de la titulació o d'experts interns de la Universitat, que el puguin servir per emetre els judicis que derivin de l'anàlisi dels **exàmens** i les qualificacions corresponents.
- Evidència sobre l'opinió del professorat i l'alumnat pel que fa a la qualitat del model d'avaluació. Es pot obtenir per mitjà de:
 - Enquestes sistemàtiques a l'alumnat o autoinformes del professorat.
 - Informes o síntesi de grups de discussió sobre el tema celebrats a la titulació.
 - Aportacions específiques dels membres del CAI, sotmeses a consideració en el període d'audiències internes a la titulació.

5.2. Els resultats acadèmics

Indicadors:

- 5.2.1 Taxa d'abandonament (primer any/cicle)
- 5.2.2 Taxa d'èxit (obligatòries de primer any/obligatòries per cicle/optatives)
- 5.2.3 Taxa de rendiment (obligatòries de primer any/obligatòries per cicle/optatives)
- 5.2.4 Qualificació mitjana
- 5.2.5 Taxa d'eficiència (mitjana de crèdits matriculats per graduar-se respecte dels teòrics a cursar per graduar-se)
- 5.2.6 Taxa de graduació en el temps previst (t) i en (t+1)
- 5.2.7 Durada mitjana dels estudis
- 5.2.8 Opinió del professorat sobre els resultats acadèmics assolits a la titulació
- 5.2.9 Opinió de l'alumnat sobre els resultats acadèmics assolits a la titulació
- 5.2.10 Percentatge d'estudiants que es graduen i que han dut a terme pràctiques en empreses
- 5.2.11 Percentatge d'estudiants que es graduen i que han fet estades a l'estranger

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: Són satisfactoris els resultats acadèmics assolits a la titulació?

Molt satisfactoris	Satisfactoris	Poc satisfactoris	Gens satisfactoris
A	B	C	D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

5.2. Els resultats acadèmics

La informació recollida a las **taules 7, 8, 9a i 9b** que haurà preparat la unitat tècnica, d'acord amb els criteris acordats per la Comissió de treball sobre dades quantitatives per l'avaluació dels ensenyaments duta a terme per AQU Catalunya, representa per al CAI l'evidència principal. Aquestes dades permeten valorar des de la cultura de presentar-se a l'avaluació fins a la taxa d'abandonament a la fi del primer any d'universitat. Els criteris del CAI, a l'hora de valorar aquests aspectes, haurien de prendre en consideració:

- a simetria o no dels resultats en diferents matèries i grups i la justificació possible de les diferències
- la simetria o no dels resultats entre tipus d'estudiants, segon les característiques d'accés o el perfil.
- l'abandonament a la titulació (especialment interessant la valoració de les causes)
- la trajectòria de resultats en un període determinat
- els resultats de titulacions iguals d'altres universitats
- els resultats de titulacions similars de la mateixa universitat

Finalment, podria ser interessant que el CAI explicités alguns referents (bé de la titulació o propis) en relació amb els resultats de les **taules 7, 8, 9a i 9b**. D'aquesta manera:

- Quina taxa d'èxit/rendiment es considera satisfactòria?
- Quina taxa de graduació s'accepta com a indicador d'eficiència de la titulació?
- Quines són les taxes acceptables d'abandonament?
- Quin diferencial en la taxa de progrés es considera acceptable entre l'alumnat a temps complet i a temps parcial?

5.3. Estratègies d'avaluació dels resultats professionals

Indicadors:

- 5.3.1 Pla de seguiment dels graduats (grau d'explicitació i de difusió)
- 5.3.2 Grau d'eficàcia dels processos i instruments de seguiment dels graduats
- 5.3.3 Grau de participació dels agents externs en la valoració dels assoliments professionals dels graduats
- 5.3.4 Ús de resultats del pla de seguiment dels graduats en l'ajust i la millora del programa de formació

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són adequades i pertinents les estratègies d'avaluació utilitzades per comprovar el grau d'assoliment dels resultats professionals dels graduats?

Molt adequades A	Adequades B	Poc adequades C	Gens adequades D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

5.3. Les estratègies d'avaluació dels resultats professionals

La importància creixent de la dimensió professional en el perfil i programa de formació d'una titulació determinada reclama que es presti una atenció especial a les maneres de què es disposa per acreditar el nivell d'assoliments d'aquests objectius professionals.

Entès que la situació professional dels graduats és la resultant de múltiples factors, en bona part no controlats per la institució formadora, cal ajustar el disseny d'estratègies que permetin conèixer si els plantejaments de formació professionalitzadora adoptats estan produint els efectes desitjats.

Ara bé, potser la primera acció del CAI hauria de ser la valoració de les estratègies d'avaluació adoptades a fi i efecte de poder valorar la formació del pràcticum/PFC (o de les pràctiques professionalitzadores). Es pot connectar aquest punt amb l'apartat específic dedicat al Projecte Final de Carrera a l'**annex 2 (La dimensió pràctica del programa de formació)**.

- És important que el CAI sol·liciti a la unitat tècnica tota aquella informació referent als estudis sobre la inserció laboral dels graduats:
- Contingut i abast del pla de seguiment dels graduats, si és el cas.
- Documents d'actes, informes, etc. que posin de relleu l'ús dels resultats del pla (o les accions) en la reflexió o discussió sobre l'orientació del programa de formació.
- Documents d'actes o informes que posin de manifest la participació d'agents externs en la valoració de la situació laboral dels graduats/des i de l'adequació de la formació rebuda.

Per últim, i respecte de les dades d'inserció laboral aportades com a referents transversals —extretes del llibre *Educació Superior i treball a Catalunya: Estudi de la inserció laboral dels graduats de les universitats públiques catalanes* publicat per AQU Catalunya al 2003 així com dels informes particulars sobre subàrees/titulacions fetes arribar a les Universitats per AQU Catalunya— el CAI ha hagut de prendre en consideració:

- l'adequació de l'instrument utilitzat a les característiques de la titulació
- la representativitat de la mostra, tant en relació amb la universitat com amb el conjunt de titulacions de Catalunya.
- la pertinència de les dades (volum i presentació) per valorar els resultats de formació.

Les possibles accions de millora en aquest tema cobren una rellevància especial en aquesta etapa de consolidació d'estratègies i procediments d'avaluació.

5.4. Els resultats professionals

Indicadors

- 5.4.1 Nivell i qualitat de la inserció laboral dels graduats:
- Taxa d'inserció laboral
 - Taxa d'inserció laboral adient
 - Grau de satisfacció amb el treball
- 5.4.2 Opinió dels graduats sobre la qualitat de la formació rebuda en el programa:
- Grau de satisfacció global amb la formació rebuda
 - Grau d'adequació de la formació rebuda amb el lloc de treball i la categoria professional
- 5.4.3 Distincions i reconeixement públic dels graduats
- 5.4.4 Resultats dels graduats en avaluacions externes (accés a la funció pública, MIR, etc.)
- 5.4.5 Opinió de les empreses que contracten graduats sobre la seva qualitat

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són satisfactoris els resultats professionals dels graduats?

Molt satisfactoris	Satisfactoris	Poc satisfactoris	Gens satisfactoris
A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

5.4. Els resultats professionals

En els darrers anys, les universitats han ampliat les experiències de seguiment de la inserció sociolaboral dels graduats i les graduades (en alguns casos es disposa de sèries de dades que permeten assegurar una fiabilitat i una validesa més grans de les dades). A més, l'estudi dut a terme i publicat al 2003 per AQU Catalunya i els documents que se'n deriven han permès que el CAI disposi d'una font d'informació sistemàtica sobre la qual fonamentar-ne els judicis.

La informació que contenen les **taules 14, 15 i 16** de l'estudi d'AQU Catalunya sobre la inserció laboral, així com la informació que prové dels ocupadors o grups de debat, la coordinació del pràcticum, etc., són les evidències que el CAI ha hagut de considerar per elaborar-ne els judicis.

Seria d'un interès especial que el CAI explicités els referents o estàndards de qualitat dels resultats; per tant, hauria de tenir en compte:

- La qualitat (la pertinència, l'adequació i la representativitat) de l'evidència rebuda.
- La tipologia i la naturalesa de la titulació (grau d'èmfasi professionalitzador).
- La situació del context.
- Els resultats de titulacions iguals en altres universitats.
- Els resultats de titulacions semblants de la mateixa universitat.

Podria tenir un interès especial recollir l'opinió de l'alumnat i el professorat sobre les dades d'inserció dels graduats i les graduades de la titulació. Mètodes com el de grups de discussió per mitjà de la xarxa podrien ser molt útils per a aquesta finalitat.

El CAI ha disposat del contingut de l'**annex 4** (resultats professionals) per fer una anàlisi més detallada sobre aquest aspecte, o bé com a font de suggeriments que poden facilitar-ne l'avaluació.

.

5.5. Les estratègies d'avaluació dels resultats personals

Indicadors:

- 5.5.1 Informació sobre el pla d'avaluació dels assoliments personals dels graduats
- 5.5.2 Grau d'adequació dels processos i instruments d'avaluació dels assoliments dels graduats

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són adequades i pertinents les estratègies d'avaluació utilitzades per comprovar el grau d'assoliments personals dels graduats?

Molt adequades	Adequades	Poc adequades	Gens adequades
A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i describiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

5.5. Les estratègies d'avaluació dels resultats personals

La inclusió dels assoliments en el desenvolupament personal com a resultat de la formació universitària pot ser considerat com un repte nou i, potser, controvertit. Una de les perspectives de qualitat considera la dimensió personal com un component clau de valor afegit de l'ensenyament superior.

La dificultat de la concreció avaluativa (els procediments i els instruments) no en limita el valor, sinó que representa una motivació per indagar en el grau d'importància que aquesta dimensió té en la concepció educativa que assumeix la titulació i la universitat, així com en la percepció que té l'alumnat del grau de desenvolupament assolit en l'experiència universitària (primer any, primer cicle, final dels estudis).

5.6. Els resultats personals

Indicadors:

5.6.1 Grau de satisfacció dels graduats

- La capacitat de resolució de problemes
- La capacitat d'organització i planificació del treball
- La capacitat de treballar en grup/equip
- La capacitat de transmetre informació a tot tipus d'audiència
- La confiança en si mateix, la independència i la iniciativa personal

Nota: Les indicacions i referències que han estat a disposició del CAI per a la valoració d'aquest apartat figuren a la següent pàgina.

Valoracions del CAE:

Qüestió clau: són satisfactoris els assoliments personals dels graduats?

Molt satisfactoris	Satisfactoris	Poc satisfactoris	Gens satisfactoris
A	B	C	D

1. Valoreu la situació dels indicadors, i les evidències aportades en l'autoinforme i/o obtingudes durant la visita. Argumenteu, si és el cas, tant l'existència de discrepàncies en relació a la valoració efectuada pel CAI, com la suspensió del vostre judici per manca de qualitat de les evidències aportades.
2. Comenteu la valoració de la qüestió clau que heu realitzat, i descriuiu-ne l'evolució de la mateixa en els darrers anys.
3. Valoreu la direcció de les propostes de millora presentades en l'autoinforme, i feu-ne, si ho considereu convenient, una possible prioritització de les mateixes o suggeriments per a noves accions de millora.

→ **Vistos els indicadors i els resultats de les valoracions clau (5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 i 5.6), assenyalau els punts forts i febles més significatius, i la possible explicació de la presència dels punts febles.**

5.6. Els resultats personals

El fet que els estudis sobre els resultats personals de l'alumnat siguin molt nous, pot fer que el CAI no hagi disposi d'evidències prou sistematitzades. Per tant, és important que prèviament hagi sol·licitat a la unitat tècnica tota la informació de què disposi la institució.

Tècnicament, l'evidència es pot obtenir per mitjà de procediments com ara els següents:

- les enquestes sistemàtiques a l'alumnat,
- els indicadors de la taula 15 de l'estudi d'AQU Catalunya sobre la inserció laboral, i que poden servir com a referents,
- els informes o les síntesis de grups de discussió sobre aquest aspecte duts a terme amb motiu de l'avaluació interna, o en altres casos,
- les entrevistes a persones significatives dins la titulació.

Els resultats es poden interpretar amb relació a la situació de l'estudiant (primer any, final del primer cicle, final de carrera), en diferents cohorts, o a titulacions similars de la mateixa Universitat.

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

5. Taules del protocol

Taula 1b. Dades Generals d'Universitat. Altres Dades

Universitat:		Any de creació:			
Estructura de la Universitat		1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Nombre de centres docents integrats					
Nombre de departaments					
Nombre d'instituts d'investigació					
Nombre de centres adscrits					
Doctorat		1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Nombre de programes de doctorat					
Estudiants matriculats					
Tesis llegendes					
Postgrau i formació continuada		1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Programes de postgrau i màsters					
<i>Nombre</i>					
<i>Nombre d'hores impartides</i>					
<i>Nombre d'alumnes</i>					
Formació continuada					
<i>Hores ofertes+A22</i>					
<i>Nombre d'alumnes</i>					
Recursos		1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Personal Docent i Investigador					
<i>PDI numerari (% doctor)</i>					
<i>PDI no numerari (% doctor)</i>					
<i>% PDI a temps complet</i>					
Nombre PAS					
Nombre becaris					
<i>MECD (FPI)</i>					
<i>Generalitat (FI)</i>					
<i>Propis</i>					
Pressupost liquidat d'ingressos (€)					
Pressupost consolidat (€)					
Superfície construïda					
Places de lectura a les biblioteques					
Pressupost per a fons bibliogràfic (€)					
Recerca i transferència de tecnologia		1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Projectes de finançament públic					
<i>Nombre</i>					
<i>Import (€)</i>					
<i>% de projectes europeus</i>					
Projectes europeus					
<i>Nombre</i>					
<i>Import (€)</i>					
Import de convenis i serveis (€)					

Taula 3. Indicadors de la matrícula

Universitat:		Titulació:				
Crèdits matriculats		Cursos acadèmics				
		1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
	<i>Estudiants propis</i>					
	Crèdits matriculats pels estudiants propis a la titulació					
	Crèdits matriculats per estudiants propis en altres titulacions					
	Crèdits totals matriculats per estudiants propis					
	<i>Estudiants aliens</i>					
	Crèdits matriculats per estudiants aliens a la titulació					
	Crèdits totals matriculats a la titulació					
	% crèdits matriculats per estudiants aliens					
	% crèdits matriculats per estudiants propis en altres titulacions					
	Estudiants de nou ingrés					
	Estudiants totals matriculats					
	Estudiants equivalents a temps complet					
	Mitjana de crèdits a cursar per any					
	Mitjana de crèdits matriculats per estudiant					
	Distribució dels estudiants per crèdits matriculats (%)					
	<25% dels crèdits a cursar per curs					
	25-50% dels crèdits a cursar per curs					
	50-75% dels crèdits a cursar per curs					
	75-100% dels crèdits a cursar per curs					
	>100% dels crèdits a cursar per curs					

Taula 4. El pla d'estudis

Universitat:	Titol oficial de :
--------------	--------------------

Estructura del Pla d'Estudis					
	Matèries	Crèdits		Total	
		Teòrics	Pràctics	Nombre	%
Cicle I	Troncals				
	Obligatòries				
	Optatives	—	—	—	—
	Lliure configuració	—	—	—	—
	Total				
Cicle II	Troncals				
	Obligatòries				
	Optatives	—	—	—	—
	Lliure configuració	—	—	—	—
	Total				
Ensenyament	Troncals				
	Obligatòries				
	Optatives (3)	—	—		
	Lliure configuració	—	—		
	Total				

Dades referents al curs acadèmic:

El Pla d'Estudis. Altres Dades	
Data publicació PE al BOE	
Darrera modificació PE	
Anys de durada de la titulació	
Tipus de titulació (cicle curt, llarg, només 2n cicle)	

Nombre d'itineraris en el PE	
Projecte final de carrera (Sí/No)	
Pràcticum (Sí/No)	
Pràctiques en empreses (Sí/No)	

S'atorguen crèdits per equivalència	
	Sí/No
	Nombre
a:	
	<i>pràctiques en empreses, institucions públiques, etc.</i>
	<i>treballs acadèmicament dirigits i integrats al PE</i>
	<i>estudis dins convenis internac. subscrits per la Univ.</i>
	<i>idiomes</i>
	<i>altres activitats</i>

Nombre d'assignatures obligatòries ofertes	
Nombre total d'assignatures optatives ofertes	
Nombre d'assignatures optatives pròpies ofertes	

Nombre de crèdits optatius específics oferts (1)	
Nombre de crèdits optatius inespecífics oferts	
Nombre de crèdits inespecífics activats (2)	
Nombre total de crèdits optatius oferts	
<i>Relació d'optativitat [(1)+(2)/(3)]</i>	

Oferta de crèdits pràctics (sobre troncal i obligatoris)	
	<i>Crèdits pràctics d'aula (%)</i>
	<i>Crèdits pràctics de laboratori (%)</i>
	<i>Crèdits de pràctiques exteriors (%)</i>
	<i>Crèdits de pràctiques clíniques (%)</i>
	<i>Crèdits d'altres pràctiques (%)</i>
Grau de practicitat obligatori (%)	

Taula 5. Metodologia docent de la titulació.

Universitat:

Titulació:

Programes de les assignatures

Programes que inclouen:	Nombre	%
Metodologia docent		
El sistema d'avaluació		

Tipus de metodologia docent

Tipus	Nombre	%
Classe magistral		
Exposició oral de l'estudiant		
Tutoria		
Activitats en grup		
Treballs escrits		
Resolució de problemes		

Presencialitat

Tipus	Nombre	%
Presencial		
Semipresencial		
No presencial		

Dades referents al curs acadèmic:

Mitjans de suport de la docència

Tipus	Nombre	%
Dossiers		
Exercicis		
Videoconferència		
<i>Desenvolupament en xarxa</i>		
Descarregat de continguts o exercicis		
Fòrum		
Correu-e		
Xat		
Assignatura virtual		

Mètodes d'avaluació

Tipus	Nombre	%
Prova test		
Prova oral		
<i>Prova escrita oberta</i>		
A l'aula		
Fora de l'aula		
<i>Treballs</i>		
Exposicions		
Escrits		
Pràctiques, exercicis o problemes		
<i>Altres proves (especifiqueu-les)</i>		

Taula 6. Programa de la titulació

	Assignatures	Tipus (T,O,Opt)	Crèdits					Matriculats		Nombre de grups						Nombre de professors					Professors diferents												
			T	PA	PL	PEx	PCI	PAI	Total	1r mat.	T	PA	PL	PEx	PCI	PAI	T	PA	PL	PEx		PCI	PAI										
Primer Curs																																	
Rest de 1r Cicle																																	

Dades referents al curs acadèmic: _____

Taula 6. Programa de l'ensenyament (continuació)

	Assignatures	Tipus (T,O,Opt)	Crèdits					Matriculats		Nombre de grups						Nombre de professors					Professors diferents									
			T	PA	PL	PEx	PCI	PAI	Total	1r mat.	T	PA	PL	PEx	PCI	PAI	T	PA	PL	PEx		PCI	PAI							
Resta del 1r Cicle																														
Segon Cicle																														

Dades referents al curs acadèmic:

Taula 7. Resultats acadèmics

Titulació:		Universitat:			Primera convocatòria						Segona convocatòria						Aprovats totals	
Assignatures		Tipus (T,O,Opt)	Crèdits	Nombre de matriculats	Presentats		Aptes		No aptes		Presentats		Aptes		No aptes		1a+2a Conv.	
					No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%
Primer Curs																		
Resta de 1r Cicle																		

Dades referents al curs acadèmic: _____

Taula 7. Resultats acadèmics (continuació)

Titulació:		Universitat:			Primera convocatòria						Segona convocatòria						Aprovats totals	
Matèries		Tipus (T,O,Opt)	Crèdits	Nombre de matriculats	Presentats		Aptes		No aptes		Presentats		Aptes		No aptes		1a+2a Conv.	
					No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%
Resta del 1r Cicle																		
Segon Cicle																		

Dades referents al curs acadèmic: _____

Taula 8. Indicadors de distribució, rendiment acadèmic i graduació

Universitat: _____ Titulació: _____

Dades referents al curs acadèmic: _____

Distribució de l'alumnat			
	Període docent	Estudiants per grup	
		Teoria	Pràctica
Troncals i obligatòries	Primer Curs		
	<i>Total</i>		
	<i>Nou Ingrés</i>		
	Primer Cicle		
	Segon Cicle		
	Ensenyament		

Optatives	Primer Curs		
	<i>Total</i>		
	<i>Nou Ingrés</i>		
	Primer Cicle		
	Segon Cicle		
	Ensenyament		

Resultats acadèmics				
	Període docent	Taxa d'èxit		Taxa de rendiment
		1a convocatòria	2a convocatòria	
Troncals i obligatòries	Primer curs			
	Primer cicle			
	Segon cicle			
	Ensenyament			

Optatives	Primer curs			
	Primer cicle			
	Segon cicle			
	Ensenyament			

Indicadors	Graduació				
	Cursos acadèmics				
	1996-97	1997-98	1998-99	1999-2000	2000-01
Nombre de titulats					
Taxa d'eficiència					
Durada mitjana dels estudis per titulat					
Mitjana de qualificació					
Taxa de graduació					

Percentatge de titulats amb pràctiques en empreses					
Percentatge de titulats amb estades a l'estranger					

Taula 8. Indicadors de distribució, rendiment acadèmic i graduació (UPC)

Universitat: _____ Titulació: _____

Dades referents al curs acadèmic: _____

Distribució de l'alumnat			
	Període docent	Estudiants per grup	
		Teoria	Pràctica
Troncals i obligatòries	Fase Selectiva		
	<i>Total</i>		
	<i>Nou Ingress</i>		
	Fase No Selectiva		
	<i>Primer Cicle</i>		
	<i>Segon Cicle</i>		
	Ensenyament		

Optatives	Primer Curs		
	<i>Total</i>		
	<i>Nou Ingress</i>		
	Fase No Selectiva		
	<i>Primer Cicle</i>		
	<i>Segon Cicle</i>		
	Ensenyament		

Resultats acadèmics				
	Període docent	Taxa d'èxit		Taxa de rendiment
		1a convocatòria	2a convocatòria	
Troncals i obligatòries	Fase Selectiva			
	Primer Cicle			
	Segon Cicle			
	Ensenyament			

Optativ.	<i>Primer cicle</i>			
	<i>Segon cicle</i>			
	Ensenyament			

Graduació					
Indicadors	Cursos acadèmics				
	1996-97	1997-98	1998-99	1999-2000	2000-01
Nombre de titulats					
Taxa d'eficiència					
Durada mitjana dels estudis per titulat					
Mitjana de qualificació					
Taxa de graduació					

Percentatge de titulats amb pràctiques en empreses					
Percentatge de titulats amb estades a l'estranger					

Taula 9a. Anàlisi de les cohorts. Situació global. (Titulacions de cicle curt)

Universitat: _____ Titulació: _____

Situació de la Graduació														
Cohorts	Nombre Matriculats	Estudiants Graduats			Progressió acadèmica. % de crèdits aprovats pels estudiants que encara no s'han titulat					Abandonament				
		t anys	t+1 anys	>t+1 anys	> 85%	60-85%	45-60%	30-45%	<30%	AM	RP1	RPR	CE	AVP
1993-94														
1994-95														
1995-96														
1996-97														
1997-98														
1998-99														
1999-00														
2000-01														

Situació de l'Abandonament														
Cohorts	Nombre Matriculats	Nombre Titulats	Nombre Aband.	Progressió acadèmica. % de crèdits aprovats pels estudiants que han abandonat					Abandonament					
				> 85%	60-85%	45-60%	30-45%	<30%	0%	AM	RP1	RPR	CE	AVP
1993-94														
1994-95														
1995-96														
1996-97														
1997-98														
1998-99														
1999-00														
2000-01														

AM: Anul·lació de la Matrícula

RP1: Règim de Permanència no superat a 1r curs

RPR: Règim de Permanència no superat a la Resta de la titulació

CE: Convocatòries Esgotades

AVP: Abandonament Voluntari a Primer Curs

AVT: Abandonament Voluntari a la Titulació (exceptuant el 1r curs)

Taula 11. Tipologia d'espais en el centre on s'adscriu la titulació.Universitat: Titulació: Nombre d'estudiants equivalents a temps complet (ETC) matriculats al centre per m² **Tipologia d'aula**

Aula	Nombre d'aules	Capacitat Mitjana	Total m ²	Característiques dels espais
Amfiteatre				
Sala amb cadires fixes				
Sala amb cadires mòbils				
Altres tipus				

Altres espais

Espais	Nombre	Capacitat mitjana	Total m ²	Característiques dels espais
Laboratoris				
Sales d'estudi				
Biblioteca				
Sala d'ordinadors				
Altres espais				

Nota : Adapteu la taula per millorar l'especificació dels vostres espais

Taula 12. Tipologia d'espais utilitzats per la titulació.

Universitat: _____ Titulació: _____

Nombre d'ETC matriculats a la titulació per m² del centre que utilitza la titulació _____**Tipologia d'aula**

Aula	Nombre d'aules	Capacitat mitjana	Total m ²	Característiques de l'espai
Amfiteatre				
Sala amb cadires fixes				
Sala amb cadires mòbils				
Altres tipus				

Altres espais

Espais	Nombre	Capacitat mitjana	Total m ²	Característiques de l'espai
Laboratoris				
Sales d'estudi				
Biblioteca				
Sala d'ordinadors				
Altres espais				

Nota : Adapteu la taula per millorar l'especificació dels vostres espais

Taula 13. Biblioteca

Universitat:

Biblioteca:

Dades Generals					
	Cursos acadèmics				
	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Usuaris Potencials					
<i>Estudiants</i>					
<i>Professors</i>					
<i>PAS</i>					
<i>Total</i>					
Superfície útil (m ²)					
Punts de lectura					
<i>Totals</i>					
<i>Informatitzats i multimèdia</i>					
<i>Ratio informatitzats/totals</i>					
Hores d'obertura anuals					
Nombre de noves adquisicions					
Nombre de monografies					
Nombre de revistes vives					
Nombre de bases de dades					
Nombre d'hores de cursos formació					

Dades Econòmiques					
	Cursos acadèmics				
	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Pressupost					
<i>Pressupost de personal</i>					
<i>Pressupost per a monografies</i>					
<i>Pressupost per a revistes</i>					
<i>Pressupost BD i infomàtica</i>					
<i>Total</i>					
% Pressupost Universitat a Biblio.					
Despesa total					
Relació despesa monogr/revistes					

Nota: Les dades que apareixen en aquesta taula fan referència exclusivament a la Biblioteca de referència de la titulació avaluada.

Utilització					
	Cursos acadèmics				
	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Entrades					
<i>Totals</i>					
<i>Per Usuari</i>					
Préstecs en sala					
Préstecs					
<i>Totals</i>					
<i>Per Usuari</i>					
Consultes a BD					
<i>Totals</i>					
<i>Per Usuari</i>					
Assistents CF					
Monografies per usuari					

Personal Bibliotecari					
	Cursos acadèmics				
	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Total					
<i>Grups 1 i 2</i>					
<i>Grups 3 i 4</i>					
<i>Becaris FTE</i>					

Titulacions i Departaments a qui presta servei	
Titulacions:	
Departaments:	

Taula 14: Taxa Inserció.

Universitat:

Titulació:

Descripció de la mostra

vell anàlisi	Població i mostra					Sexe			
	Població	Mostra correus	Mostra enq. tel.	Total mostra	Error mostral	Homes		Dones	
						(f)	%	(f)	%
Titulació									
a a Catalunya									

Estatus inserció

n	Ocupat amb		Ocupat sense		Aturat amb		Aturat sense	
	(f)	%	(f)	%	(f)	%	(f)	%

Aturats

Inactius	
(f)	% s/aturats

Annex 1. El perfil de formació dels graduats (PFG)

Introducció

Aquest annex pot ser útil per a complementar el judici avaluatiu de l'apartat 3.1 de la Guia d'avaluació.

Té una perspectiva d'ús doble:

- a) Com a referència general per a orientar sobre quina tipologia d'evidències cal considerar per a emetre el judici avaluatiu.
- b) Com a guia específica per a l'elaboració d'un informe ad hoc de la temàtica considerada

El perfil de formació dels graduats (PFG)

Descriviu, a la **taula 1, el grau de presència** (en percentatge aproximatiu sobre el total del pla) de cada una de les **dimensions de formació** següents:

1. Desenvolupament de coneixements teòrics generals i específics
2. Desenvolupament de coneixements específics aplicats (know how professional)

Per exemple, en una Enginyeria hi hauria l'expressió gràfica i la redacció d'informes tècnics. A l'ensenyament de Dret hi hauria la redacció de dictàmens, etc.
3. Desenvolupament d'habilitats d'indagació i comunicació

Aquí hi hauria les habilitats de documentació, informàtica i idiomes; és a dir, aquelles competències instrumentals que possibiliten la indagació i comunicació en una determinada àrea de coneixement/camp professional.

Nota: en molts casos és probable que la titulació no tingui assignatures específiques per a aquesta àrea i, per tant, no se li podrà assignar un nombre de crèdits, a no ser que siguin de lliure elecció.
4. Desenvolupament de competències acadèmiques

Aquí cal incloure mètodes d'estudi, elaboració de treballs acadèmics (recensions, treballs de camp, investigació experimental, debats, etc.).

Nota: en molts casos es pot donar que la titulació no tingui assignatures específiques per a aquesta àrea i, per tant, no se li podrà assignar un nombre de crèdits, a no ser que siguin de lliure elecció.
5. Desenvolupament de competències interpersonals i treball en equip

Nota: en molts casos, és probable que la titulació no tingui assignatures específiques per a aquesta àrea i, per tant, no se li podrà assignar un nombre de crèdits, a no ser que siguin de lliure elecció.

El CAI, a partir de la informació que aporten les dades de la **taula 1** sobre la titulació, analitzarà la consistència de la taula en el sentit d'assegurar una interpretació correcta de la ponderació de cada dimensió. Per a fer-ho, haurà de tenir present els referents utilitzats.

- Sobre el primer referent, **el nombre de crèdits del pla d'estudis i la seva concreció en matèries/assignatures**; la naturalesa de les últimes constituirà l'evidència per a ponderar el pes de cada dimensió del perfil (abans esmentades).

Així, en un pla d'estudis de Ciències Empresarials es pot donar:

- Desenvolupament de coneixements generals i específics teòrics: el Sistema Fiscal Espanyol, Dret Mercantil, Organització i Administració d'Empreses.
 - Desenvolupament de coneixements específics aplicats (Know how professional): Comptabilitat de Costos, Comptabilitat Financera, Auditoria Financera I, II...
 - Desenvolupament d'habilitats d'indagació i comunicació: Anglès Empresarial, Francès Empresarial, Informàtica Aplicada.
- Sobre el segon referent, la dedicació de l'estudiant a activitats que condueixen a les quatre dimensions citades, les evidències haurien d'ordenar-se de tal manera que:
 - Més enllà del nombre de crèdits (convertits en hores de docència) i del temps d'estudi/treball personal associat a les assignatures de les dimensions 1 i 2, s'hauria de tenir present, si és pertinent, el temps que aquestes assignatures dediquen a activitats de desenvolupament d'habilitats de les dimensions 3 i 4.
 - En els plans d'estudis amb pràcticum/pràctiques tutelades, etc., i un cop realitzada la conversió en hores de dedicació a aquestes activitats, caldria que la dedicació es distribuís entre les dimensions 2, 3 i 4.

Per exemple:

En una titulació en què les estratègies com la consulta de fonts documentals i l'expressió oral siguin habituals, i no només activitats de treball en grup desenvolupat a classe sinó de rendiment de comptes (avaluació), una part significativa del temps dedicat a aquestes estratègies s'hauria de computar en les dimensions 3 i 4 del paper de formació.

D'altra banda, el pràcticum/pràctiques en què les habilitats de comunicació social, de planificació del treball, d'elaboració d'informes i de discussió de grups constitueixin vies habituals de desenvolupament del pràcticum, aquesta dedicació també s'hauria de comptabilitzar a les dimensions 3 i 4.

Finalment, el CAI hauria d'abordar la valoració d'aquests apartats tenint també presents les evidències aportades per la dimensió pràctica del pla d'estudis.

- Com valoraríeu el perfil de formació dels graduats (PFG)?

Amb relació a:

- La ponderació de cada dimensió i l'**orientació dels estudis**.

- La ponderació de cada dimensió i la seva adequació a les necessitats dels diferents camps ocupacionals dels graduats.
- Els objectius finals i el contingut dels plans d'estudi satisfan les necessitats dels camps professionals i els desenvolupaments que els afecten?
- Està la institució familiaritzada amb els trets dels camps ocupacionals pels quals aporta preparació?
- Té la institució mecanismes adequats per a estar informada dels nous avenços en els camps professionals i per a incorporar aquesta informació als seus plans d'estudi?

Fortaleses/debilitats i direcció de les millores possibles

El CAI, vistes les evidències i valoracions anteriors, hauria de sintetitzar els punts forts i febles, així com les propostes o direccions de canvi i millora que caldria adoptar o considerar.

Annex 1. Taula 1: el perfil de formació dels graduats

Universitat:	Titulació:
--------------	------------

Nombre de crèdits del pla d'estudis

Total aproximat d'hores d'activitat de l'estudiant	
--	--

Percentatge de desenvolupament

Contingut específic de la titulació			Transversals		
	Coneixements generals i específics teòrics	Coneixements específics aplicats	Habilitats d'indagació	Acadèmics	Interpersonal - treball en equip
Crèdits					
Hores de treball					

Annex 2. La dimensió pràctica del programa de formació

Introducció

Aquest annex pot ser d'utilitat per complementar el judici avaluatiu de l'**apartat 3.2** de la *Guia d'avaluació*.

Té una perspectiva d'ús doble:

- a) Com a referència general per orientar sobre quina tipologia d'evidències cal considerar per a emetre el judici avaluatiu.
- b) Com a guia específica per a l'elaboració d'un informe *ad hoc* de la temàtica considerada.

Les accions institucionals per a la inserció sociolaboral dels graduats

En aquest apartat s'analitzen quatre tipus de situacions possibles en un ensenyament. La titulació analitzarà els apartats que li corresponguin:

- Les **pràctiques relacionades amb les assignatures**: pràctiques que tant poden ser part d'una assignatura, o bé una assignatura independent, però que en ambdós casos tenen com a objectiu l'aplicació pràctica d'assignatures de caràcter teòric.
- Les **pràctiques professionalitzadores** o pràctiques en empreses, que no consten al pla d'estudis i es realitzen en centres de treball.
- El **projecte fi de carrera**.
- El **pràcticum** o una assignatura que té com a objectiu l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits en centres de treball i que consta amb aquest nom al pla d'estudis.

A2. La dimensió pràctica del programa de formació

A2.1. Pràctiques relacionades amb les assignatures

Indicadors:

A2.1.1. Les pràctiques estan prou fonamentades?

A2.1.2. Hi ha documentació explícita i específica sobre les pràctiques?

A2.1.3. Satisfacció dels estudiants amb les pràctiques?

A2.1.4. Orientació vers el món professional: les pràctiques reflecteixen situacions problemàtiques, reproduïxen les condicions de treball (per exemple, en un laboratori)?

Valoracions del CAE:

Valoració de les pràctiques relacionades amb les assignatures pel que fa als objectius formatius, fonamentació i orientació.

	A	B	C	D
Totalment	☐	Sí, en bona part	Parcialment	Molt poc
	☐	☐	☐	☐

A2.1. Pràctiques relacionades amb les assignatures

En aquest subapartat es consideren tant les pràctiques dels crèdits pràctics de les assignatures, com aquelles assignatures de pràctiques independents que tenen com a objectiu l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits en un conjunt d'assignatures de caràcter teòric.

A2.2. Pràctiques professionalitzadores: Disseny dels convenis

Indicadors:

- A2.2.1. Possibilitats del context: existència d'empreses amb les quals poder signar convenis
- A2.2.2. Disponibilitat d'aquestes empreses a la col·laboració
- A2.2.3. Grau d'implicació dels òrgans de govern (rectorat, degà, cap de departaments, altres)
- A2.2.4. El nombre de convenis assolits és satisfactori?
- A2.2.5. Valoració de la qualitat dels convenis
- A2.2.6. Es descriu la naturalesa de les activitats i els objectius a assolir?
- A2.2.7. Valoració dels objectius de les pràctiques respecte dels objectius de la titulació
- A2.2.8. Estan identificades les responsabilitats del seguiment de les pràctiques?
- A2.2.9. Procediments d'avaluació

Valoracions del CAE:

Valoreu el procés de disseny dels convenis de pràctiques professionalitzadores que signen la universitat i les diferents institucions.

Molt favorable	A	Força favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D

A2.2. Pràctiques professionalitzadores: sobre el disseny dels convenis

A la **taula 1** s'haurà d'explicitar la tipologia de pràctiques professionalitzadores que es duen a terme a la titulació. Per pràctiques professionalitzadores entenem aquelles pràctiques que sense tenir el caràcter d'assignatura es duen a terme en centres de treball. En alguns plans d'estudis les pràctiques en empreses poden ser definides pels crèdits per equivalència. En qualsevol cas, la universitat ha de tenir signat un conveni.

En aquest primer apartat la titulació haurà de valorar els aspectes relacionats amb el disseny dels convenis entre la universitat i les institucions per a la realització d'aquestes pràctiques professionalitzadores. S'han de valorar aspectes com ara la potencialitat del context, els processos d'elaboració dels convenis, el seu contingut i naturalesa així com el seu desenvolupament i resultats.

A2.2.1. Pràctiques professionalitzadores: “operativització” dels convenis

Indicadors:

A2.2.10. Adequació de la tipologia de pràctiques recollida en el convenis de cooperació educativa en relació al perfil de formació dels graduats

A2.2.11. Idoneïtat i representació de les empreses i institucions on es duen a terme les pràctiques respecte dels àmbits d'activitat professional

A2.2.12. Grau de formalització i documentació d'aquest tipus de pràctiques

A2.2.13. Grau de supervisió

A2.2.14. Adequació dels mecanismes establerts per informar i garantir l'assoliment dels objectius

A2.2.15. Valoració de les pràctiques per part dels estudiants

Valoracions del CAE:

És adequada “l'operativització” dels convenis de pràctiques signats?

Molt favorable	A	Força favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>

A2.2.1. Pràctiques professionalitzadores: sobre “l’operativització” dels convenis

Aquest és el segon apartat dedicat a les pràctiques professionalitzadores. En concret, s’haurà de valorar com es concreten els convenis a partir de les evidències que es recullen a la **taula 1**.

A2.3. Projecte final de carrera (PFC)

Indicadors:

A2.3.1. La decisió sobre la naturalesa del projecte i l'adscripció que té

A2.3.2. Documentació de les directrius o el protocol de disseny, documentació del desenvolupament, supervisió i avaluació dels PFC

A2.3.3. Pertinença i adequació dels àmbits en què es duen a terme els PFC

A2.3.4. Valoració del desenvolupament del procés: organització, orientació i supervisió

A2.3.5. Adequació del temps de dedicació per dur a terme el PFC

A2.3.6. Mecanismes i estratègies per a l'avaluació dels projectes final de carrera

A2.3.7. Adequació de les qualificacions acadèmiques del PFC i la valoració global en la formació

A2.3.8. Impacte dels PFC pel que fa al valor afegit de coneixement aplicat

A2.3.9. Impacte dels PFC pel que fa al valor afegit com a via d'inserció professional

A2.3.10. Satisfacció del professorat amb el PFC

A2.3.11. Satisfacció de l'alumnat amb el PFC

Valoracions del CAE:

Com es valoraria la qualitat dels projectes final de carrera?

Molt satisfactori	A	Satisfactori	B	Poc satisfactori	C	Gens satisfactori	D
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

A2.3. Projecte final de carrera (PFC)

En aquest apartat s'analitzarà específicament el projecte final de carrera, un aspecte molt important en els plans d'estudi dels ensenyaments tècnics.

Algunes titulacions, en els seus plans d'estudi, inclouen un projecte o treball final de carrera la superació del qual és imprescindible per obtenir el títol. Els indicadors que s'han d'avaluar pretenen obtenir una visió al més global possible, ja que fa referència a aspectes com ara els següents:

- el *manual* per al disseny, el desenvolupament, la supervisió i l'avaluació dels PFC
- la política de decisions sobre el PFC, tant pel que fa a la naturalesa com a l'adscripció acadèmica
- la qualitat de l'actuació acadèmica en el desenvolupament, la supervisió i l'avaluació
- els graus d'assoliment i de satisfacció sobre el PFC i la potència que té com a indicador global de la qualitat de la formació

Les evidències que els CAI hauran d'avaluar podran tenir orígens i naturaleses diverses. La **taula 2** de l'annex en recull un conjunt que permetrà que el CAI disposi de referents de caràcter general per a tot Catalunya. Altres evidències caldrà prendre-les d'estudis de seguiment professional, d'enquestes o bé d'opinions significatives. En qualsevol cas, cal tenir presents les indicacions donades en altres apartats de la guia pel que fa a les diferents estratègies d'obtenció d'evidències.

A2.4. Pràcticum: naturalesa, documentació i organització

Indicadors:

A2.4.1. Documentació i grau d'explicitació de les competències a assolir i dels processos d'organització, supervisió i avaluació.

A2.4.2. Pertinència de la formulació de competències respecte del perfil de formació previ de l'estudiant

A2.4.3. Factibilitat de la posada en marxa respecte del context d'oportunitats que ofereixen les organitzacions d'acollida

A2.4.4. Grau de definició de la naturalesa/tipologia del pràcticum

A2.4.5. Adequació i pertinència de la tipologia de pràcticum respecte del perfil de formació dels graduats (PFG)

A2.4.6. Adequació del perfil de competències:

- documentació del perfil
- coherència
- factibilitat

A2.4.6. Adequació i pertinència de les organitzacions que acullen el pràcticum

A2.4.7. Adequació del procediment d'assignació de cada estudiant a la plaça de pràcticum

Valoracions del CAE:

Valoreu la qualitat del pràcticum pel que fa a la seva naturalesa, documentació i organització

Molt favorable	A	Força favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D

A2.4. Pràcticum: naturalesa, documentació i organització

Aquest apartat està indicat per aquelles titulacions a les quals el pràcticum està inclòs a les directrius generals del títol, és a dir, consta al pla d'estudis com a tal.

El pràcticum constitueix un dels indicadors claus de l'orientació explícita professionalitzadora del perfil de formació dels graduats/graduades. D'altra banda, l'experiència del pràcticum hauria de constituir el factor més significatiu d'orientació del graduat en el seu procés de transició al món laboral. Per tant, la seva naturalesa, organització, desenvolupament i l'assoliment dels objectius proposats constitueixen aspectes a considerar en la seva avaluació.

En aquest primer apartat sobre el pràcticum, la titulació haurà de centrar-se en la seva naturalesa, en el grau de documentació del pràcticum i la seva organització.

A2.4. Pràcticum: supervisió, avaluació i resultats

Indicadors:

A2.4.8. Existència d'un programa de supervisió

A2.4.9. Adequació i pertinència dels recursos humans responsables de la supervisió del pràcticum

A2.4.10. Grau de comunicació entre la universitat i les organitzacions que acullen els estudiants

A2.4.11. Adequació i pertinència de l'enfocament general d'avaluació en relació al perfil d'objectius (competències) perseguit

A2.4.12. Adequació dels criteris i les estratègies d'avaluació adoptats en l'avaluació

A2.4.13. Qualificació del pràcticum com a indicador vàlid de la formació global de l'estudiant

A2.4.14. Relació entre qualificació al pràcticum i qualificació global del currículum

A2.4.16. Qualificacions dels últims 3-5 anys del pràcticum

A2.4.15. Satisfacció dels estudiants, la universitat i les empreses/institucions amb els resultats assolits

Valoracions del CAE:

Són satisfactoris la supervisió i l'avaluació del pràcticum, així com els resultats acadèmics obtinguts pels estudiants?

Molt favorable	A	Força favorable	B	Poc favorable	C	Gens favorable	D

A2.4. Pràcticum: supervisió, avaluació i resultats

La **taula 3** conté els principals indicadors sobre el pràcticum que ajudaran la titulació a valorar els aspectes continguts en aquest segon apartat com són la supervisió, l'avaluació i els resultats del pràcticum.

Annex 2. Taula 1: pràctiques professionalitzadores externes (PPE)

Universitat:	Titulació:
--------------	------------

Tipologia de pràctiques professionalitzadores

Descripció del tipus de pràctiques	Tipologia de les institucions (1)	Durada (2)	Nombre d'alumnes (3)	Hi ha convalidació per crèdits de lliure elecció o similars?		Esta formalitzada la supervisió interna? (5)		Es coneix la satisfacció de l'alumnat? (6)	
				SÍ	NO	SÍ	NO	SÍ	NO

(1) Enumereu les pràctiques més significatives o que tenen una acollida més gran

(2) Durada mitjana (en setmanes) i explicitació de rangs (per exemple entre 8 i 10 setmanes)

(3) Nombre d'alumnes implicats en el curs 2000-2001

(4) Es poden convalidar per crèdits de lliure elecció o similar? I, en el cas que la resposta sigui afirmativa:

(5) Està formalitzada la supervisió interna o externa?

Nota: la resposta afirmativa implica l'existència d'un document "protocol" en el qual queden especificats la identificació del supervisor, així com els objectius, els contingut, les responsabilitats i el procediment d'avaluació

(6) hi ha mecanismes de recollida d'informació sobre la satisfacció dels alumnes?

Annex 2. Taula 2: projecte final de carrera

Universitat:	Titulació:
--------------	------------

Projecte final de Carrera

Cohort	N	Nre. de crèdits computables	Supervisió (1)		Durada mitjana de realització	Nre. de matriculats	% de matriculats al PFC intern	Resultats (%)				Mitjana qualificació resta del currículum
			Si	No				Aprovat	Notable	Excel.	M.H.	
1996-1999												
1999-2000												
2000-2001												

(1) Està formalitzada la supervisió interna o externa?

Nota: la resposta afirmativa implica l'existència d'un document "protocol" en el qual queden especificats la identificació del superivsor, així com els objectius, els contingut, les responsabilitats i el procediment d'avaluació

Annex 2. Taula 3: característiques del pràcticum (P)

Universitat:	Titulació:
--------------	------------

Pràcticum

Cohort	N	Nre. de crèdits	Durada temporal de la realització	Nombre d'alumnes	Institucions d'acollida	Supervisió (1)		Mitjana de qualificació del pràcticum	Mitjana de qualificació de la resta del
						Si	No		
1996-1999									
1999-2000									
2000-2001									

(1) Està formalitzada la supervisió interna o externa?

Nota: La resposta afirmativa implica l'existència d'un document "protocol" en el qual queden especificats la identificació del superivsor, així com els objectius, el contingut, les responsabilitats i el procediment d'avaluació

Annex 3: Pla(ns) específic(s) d'actuació vers la inserció professional

Introducció

Aquest annex pot ser d'utilitat per a complementar el judici avaluatiu de l'apartat 4.3 de la Guia d'Avaluació.

Té una doble perspectiva d'ús:

- a) A tall de referència general, per a orientar sobre quina tipologia d'evidències cal considerar per a emetre el judici avaluatiu
- b) Com a guia específica per a l'elaboració d'un informe *ad hoc* de la temàtica considerada

En aquest apartat es prendran en consideració totes aquelles accions de caràcter institucional que els diferents serveis específics i unitats organitzatives de gestió acadèmica porten a terme per facilitar la inserció sociolaboral de les graduades i graduats.

- a) En el cas d'existir un pla d'actuació/servei/òrgan amb especificitat en l'acció d'inserció, el document-director del pla constituirà el primer referent a considerar (aporteu-lo com annex). Per tant, i atenent als indicadors/evidències sol·licitades a les taules 1 i 3, aporteu la informació pertinent d'aquest pla/servei/òrgan
- b) En absència de la situació anterior, expliciteu (taules 1 a 3) el conjunt d'accions que amb més o menys exclusivitat són dirigides a l'objectiu general de facilitar la inserció sociolaboral dels graduats i graduades

El pla d'actuació

- El pla d'actuació institucional és adequat pel que fa a facilitar la inserció sociolaboral dels graduats?

A partir del document públic del pla (aporteu-lo com a annex), valoreu-ne:

Nota: En cas d'absència de pla, efectueu la relació d'accions/serveis adreçats (*taules 1 i 3*) amb més o menys exclusivitat a aquest objectiu general

- La qualitat del seu nivell de formalització (explicitació d'objectius, accions, agents, temporalització, recursos...)
- L'adequació del pla als objectius d'inserció sociolaboral dels graduats
- La pertinència del pla en relació a la missió de la universitat i del seu PFG
- El nivell de coneixement i acceptació de la comunitat universitària
- El suport del govern de la institució i de la comunitat universitària al pla

Característiques de les accions/pla

- Es considera adequat el nivell de formalització i documentació (objectius, accions, agents, temporalització, recursos...) que presenta el pla?
- Es considera el conjunt de les actuacions (pla) adequat per a facilitar la inserció sociolaboral?
- És suficient el nivell de coneixement i acceptació del pla en el si de la comunitat universitària?
- El pla reflecteix un clar i decidit suport institucional (considera els diferents nivells institucionals i la seva relació amb la dependència de les accions)?

Organització de les accions

- L'estructura organitzativa destinada a proveir una actuació institucional de qualitat de cara a facilitar la inserció sociolaboral, és adequada i pertinent?

Describeix l'estructura, el seu organigrama de dependència i valoreu-ne:

- El nivell d'integració dels diferents agents, serveis, unitats implicades
- El nivell de comunicació
- La pertinència de la dependència orgànica de funcionament

Els recursos humans i materials

- Els recursos humans i materials disponibles per al desenvolupament del pla d'actuació previst són adequats i pertinents?

Explicitar-ne i valorar-ne:

- El volum, qualitat i adequació dels recursos humans implicats

(Adaptar/Complimentar la taula 1)

Servei/programa/activitat

Volum i tipologia de personal involucrat (formació/nivell laboral)

Nivell de dedicació en aquesta activitat

Experiència en la tasca

- El pressupost de funcionament (exclòs personal) i la seva distribució

(Adaptar/complimentar la taula 2)

Capítol de despesa (naturalesa de la despesa)

Activitats de destí

Import

- La infraestructura d'espais i recursos documentals

Indicadors d'activitat

- La naturalesa i el volum de les activitats dutes a terme són coherents amb l'assoliment dels objectius que faciliten la inserció sociolaboral dels graduats?

Descriure i valorar el conjunt d'activitats realitzades:

(Adaptar/complimentar la taula 3)

- Tipus d'activitat
 - Volum de realització (per exemple nombre de cursos d'inserció, conferències, etc.)
 - Intensitat/duració de les activitats
 - Informació/difusió
 - Ubicació (temporal i espacial) – accessibilitat a les activitats
 - Volum d'assistents
 - Agents d'execució
- Aquestes activitats ressenyades, estan adequadament documentades – en el disseny, execució i avaluació?

Indicadors d'assoliment i estratègies d'obtenció

- Els indicadors d'assoliment més significatius per a cada una de les tipologies d'activitats estan convenientment explicats?
 - En relació a les taxes de participació
 - En relació als objectius específics
 - En relació a la satisfacció dels usuaris
 -

APORTEU LA INFORMACIÓ QUE EVIDENCIA ELS ASSOLIMENTS ASSOLITS

- Les estratègies emprades per a obtenir evidència –en relació als assoliments del pla -, són adequades?
- Els indicadors d'assoliments permeten concloure sobre l'eficàcia del pla d'actuació?

Resultats i la seva avaluació

- Explicitar els indicadors de resultats que es consideren més rellevants en relació a la naturalesa o objectius de les diferents accions/pla:
 - Taxes de participació
 - Satisfacció dels usuaris
 - Assoliments específics/singulars
 - ...
- Són adequades les estratègies utilitzades per a l'obtenció d'evidències en relació als objectius/resultats de les accions?
- Els resultats obtinguts permeten extreure conclusions en relació a l'eficàcia del pla?

Fortaleses/debilitats i direcció de les millores possibles

El CAI, vistes les evidències i valoracions anteriors, hauria de sintetitzar els punts forts i febles, així com les propostes/direccions de canvi i de millora que caldria adoptar o considerar.

Annex 4. Recerca

El perquè d'aquest apartat

Amb independència dels mecanismes d'avaluació de la recerca existents, és obvi que per tal de poder emetre un judici sobre la qualitat d'un ensenyament és molt interessant considerar certs resultats de la recerca.

D'aquesta manera, en forma d'annex, aquest apartat permet als comitès que ho vulguin, fer una aproximació a aquesta dimensió, i més concretament sobre el professorat implicat i les interaccions entre la recerca i la docència de la titulació. Així, i pel que fa al perfil del professorat, és evident que conèixer una de les activitats fonamentals de bona part dels professors implicats en la titulació és una informació molt interessant, especialment per al comitè extern d'avaluació. Quant a la interacció recerca/docència, una titulació que es plantegi millorar la seva qualitat no pot obviar l'anàlisi d'aquesta interacció, especialment pel que fa a les conseqüències en el disseny del currículum, l'estructura de la plantilla, etc.

En cap cas es tracta d'avaluar de manera individual i completa la recerca que es duu a terme en els departaments implicats en l'ensenyament, sinó de descobrir quines són les possibilitats reals d'actuació de la institució per a millorar les activitats d'R+D.

a) El perfil de recerca del professorat

Taula 1. Perfil de recerca del professorat de la titulació					
	Nombre	Sexennis de recerca atorgats	Sexennis atorgats en el darrer sexenni	Direccions/investigador sexenni principal	Nombre de tesis dirigides
CU					
TU					
CEU					
TEU					

Taula 2. Publicacions	
Nom del professor	Publicació més significativa, en el darrer quinquenni/any (a judici de cada professor)

A partir de la informació que recullen les **taules 1 i 2**:

- El perfil de recerca del professorat, es considera adequat a les característiques de la titulació?
- Les temàtiques de recerca responen als continguts significatius dels programes del pla d'estudis?

b) La interacció recerca/docència

Pel que fa a aquest apartat, la guia proposa al comitè intern que, en els quatre àmbits assenyalats, respongui les preguntes clau següents:

a) Recerca /currículum:

1. Com afecta la recerca a l'orientació dels currículum pel que fa a l'optativitat?
2. Quina és la implicació dels alumnes de darrer curs/cicle en tasques de suport a la recerca?
3. Considerant les condicions d'estructura i dedicació, les oportunitats i els recursos, és adequada l'activitat de recerca als continguts de la titulació?

b) Recerca / plantilla:

1. Com s'afronta dins de la titulació la relació docència/recerca?
2. L'estructura de la plantilla és idònia per a una adequada relació docència/recerca?

c) Divulgació de la recerca:

1. Quines accions es duen a terme per tal d'acostar l'activitat de recerca a la comunitat de la titulació?
2. Com valoren la recerca les publicacions específiques d'investigació docent amb projecció externa a la titulació?

d) Interacció entre grups

1. Hi ha interacció entre els diferents grups de recerca que permeti establir objectius amplis a escala de Departament o de Facultat?

Annex 5. Document de comprovació de l'autoestudi

Introducció

Aquesta eina està pensada perquè les unitats tècniques facin la revisió final de l'autoestudi abans d'adreçar-lo a AQU Catalunya i al comitè extern. L'objectiu és assegurar que hagin estat tractades totes les dimensions a avaluar, que contingui tots els apartats que proposa la guia i que reculli les taules de dades i altres evidències, especialment aquelles que menciona l'autoinforme.

Hi haurà ítems pels quals la revisió es limitarà a la seva existència (sí/no), mentre que altres qüestions s'hauran de revisar de forma qualitativa (adequació dels judicis, de la descripció). Per tant, la escala de revisió serà per les evidències del primer cas del tipus sí/no i per les del segon, es proposa l'escala de valoració "a, b, c, d" (on "a" és molt adequat i "d" gens adequat).

La revisió tècnica, per cadascun dels capítols de la part "A" de la *Guia d'avaluació*, es realitza en dos grans apartats:

- a) Revisió de la "graella" de valoracions dels indicadors.
- b) Revisió de l'apartat valoratiu.

El document s'acaba amb un apartat en el qual el responsable tècnic de la Universitat pot incloure consideracions o comentaris que farà arribar tant al CAI, si és que cal revisar l'autoestudi, com al CAE, si és que cal aclarir o justificar qualsevol aspecte (informació addicional).

Check-list de comprovació tècnica de l'autoinforme			
Titulació:			
Data:			
Responsable:			

Grau de compliment Graella d'indicadors			Apartat de Valoració															
Existència	Si	No	Grau de compliment				Descripció adequada				Valoració adequada							
0. El procés d'avaluació intern																		
			<i>Escala valorativa</i>				<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
			Valoració de la qualitat de les evidències															
			Canvis quingenni															
			Comentaris															
			Punts forts															
			Punts febles															
			Millors															

Grau de compliment Graella d'indicadors			Apartat de valoració											
Existència	Si	No	Grau de compliment				Descripció adequada				Valoració adequada			
1. Posició Estratègica														
			<i>Escala valorativa</i>				<i>a b c d</i>				<i>a b c d</i>			
			Valoració de la qualitat de les evidències											
			Canvis quinquenni											
			Comentaris											
			Punts forts											
			Punts febles											
			Millors											

Grau de compliment Graella d'indicadors			Apartat de valoració											
Existència	Si	No	Grau de compliment				Descripció adequada				Valoració adequada			
2. Capacitat Sistema														
			<i>Escala valorativa</i>				<i>a b c d</i>				<i>a b c d</i>			
			Valoració de la qualitat de les evidències											
			Canvis quinquenni											
			Comentaris											
			Punts forts											
			Punts febles											
			Millors											

Grau de compliment Graella d'indicadors			Apartat de valoració											
Existència	Si	No	Grau de compliment				Descripció adequada				Valoració adequada			
3. Programa de formació														
			<i>Escala valorativa</i>				<i>a b c d</i>				<i>a b c d</i>			
			Valoració de la qualitat de les evidències											
			Canvis quinquenni											
			Comentaris											
			Punts forts											
			Punts febles											
			Millors											

Nivell de compliment Graella d'indicadors			Apartat de valoració												
<i>Existència</i>	<i>Si</i>	<i>No</i>													
4. Desenvolupament de l'ensenyament				Grau de compliment				Descripció adequada				Valoració adequada			
			<i>Escala valorativa</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
			Valoració de la qualitat de les evidències												
			Canvis quinquenni												
			Comentaris												
			Punts forts												
			Punts febles												
			Millores												

Grau de compliment Graella d'indicadors			Apartat de valoració												
<i>Existència</i>	<i>Si</i>	<i>No</i>													
5. Qualitat dels resultats				Grau de compliment				Descripció adequada				Valoració adequada			
			<i>Escala valorativa</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
			Valoració de la qualitat de les evidències												
			Canvis quinquenni												
			Comentaris												
			Punts forts												
			Punts febles												
			Millores												

Taules de dades	Grau de compliment			
	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
	<i>Escala de valoració</i>			
Taula 1a. Dades generals de la Universitat. Docència				
Taula 1b. Dades generals de la Universitat. Altres dades				
Taula 2. Demanda i qualitat de l'accés				
Taula 3. Indicadors de la matrícula				
Taula 4. El pla d'estudis				
Taula 5. Metodologia docent de la titulació				
Taula 6. Programa de la titulació				
Taula 7. Resultats acadèmics				
Taula 8. Indicadors de distribució, rendiment acadèmic i graduació				
Taula 9. Anàlisi de les cohorts				
Taula 10. El professorat: tipologia i plantilla				
Taula 11. Tipologia d'espais en el centre on s'adscriu la titulació				
Taula 12. Tipologia d'espais utilitzats per la titulació				
Taula 13. Biblioteca				
Taula 14. Taxa d'inserció laboral				
Taula 15. Qualitat de la inserció laboral				
Taula 16. Nivell i adequació de la formació				

Consideracions finals
AI CAI:
AI CAE:

Glossari docència

TAULA 1a. DADES GENERALS D'UNIVERSITAT. DOCÈNCIA

1. Títol homologat

Els ensenyaments els plans d'estudi dels quals han estat reconeguts i considerats ajustats a les directrius del MECED per la Comissió Acadèmica del Consell d'Universitats (CU) i han estat publicats al BOE. Els plans d'estudi homologats porten a l'obtenció d'una diplomatura, llicenciatura, arquitectura o enginyeria reconegudes oficialment. Aquests títols tenen efectes acadèmics plens i habiliten per a l'exercici professional d'acord amb la normativa vigent.

2. Títol propi

Els ensenyaments els plans d'estudi dels quals no estan inclosos al catàleg oficial del MECED i, per tant, no han estat sotmesos a la homologació del Consell d'Universitats. Per aquest motiu, els seus efectes acadèmics són avalats per la universitat que els organitza. Poden ser de cicle curt (graduat), de cicle llarg o només de segon cicle (graduat superior).

3. Titulacions de cicle curt

Els ensenyaments universitaris d'un únic cicle, la durada del qual és de tres anys. S'hi accedeix per mitjà de qualsevol de les vies de preinscripció universitària. Si són homologats porten a l'obtenció d'una diplomatura, d'una enginyeria tècnica o d'una arquitectura tècnica. Si no ho són, donen lloc al títol de graduat.

4. Titulacions de cicle llarg

Els ensenyaments que tenen una durada mínima de 4, 5 o 6 anys, segons els casos, dividits en dos cicles (primer i segon) i que, si són homologats, porten a l'obtenció d'una llicenciatura, enginyeria o arquitectura. S'hi pot accedir a través de l'ensenyament secundari o per les altres vies de preinscripció. En certs casos, admeten l'accés al segon cicle des del primer cicle d'un ensenyament afí. En algunes titulacions, per utilitzar aquesta via d'accés cal superar uns complements de formació.

5. Titulacions de segon cicle

Els ensenyaments universitaris d'un sol cicle la durada del qual és d'un mínim de dos anys. S'hi pot accedir havent superat el primer cicle d'un ensenyament afí o tenint una diplomatura, enginyeria tècnica, arquitectura tècnica, llicenciatura, enginyeria o arquitectura.

6. Oferta de places

Nombre total de places de nou ingrés que s'ofereixen en el conjunt de la universitat considerada. També s'ha de desglossar l'oferta de places per àrees acadèmiques, segons la classificació del DURSI. Entre parèntesis cal fer constar el percentatge respecte del total de places ofertes en el conjunt de la universitat (suma de l'oferta de places a titulacions de cicle curt, llarg i només segon cicle).

7. Estudiants matriculats, totals

Còmput del nombre d'estudiants que han formalitzat la seva inscripció als estudis corresponents en el conjunt de la universitat considerada.

8. Estudiants matriculats, equivalents a temps complet

Equivalència en estudiants del nombre total de crèdits matriculats pel conjunt d'estudiants de cada una de les titulacions que componen la universitat, dividit per la mitjana de crèdits que un estudiant ha de cursar cada any per finalitzar els seus estudis en el temps mínim previst.

Exemple: suposem una titulació amb un pla d'estudis (PE) de 300 crèdits que s'han de cursar en un mínim de 4 anys, i 120 estudiants matriculats. Els estudiants equivalents a temps complet (ETC) s'han de matricular de 75 crèdits per any (300/4). Per tant, si els 120 alumnes de la titulació avaluada han matriculat 7.500 crèdits, el nombre d'ETC és de 100 (7.500/75).

En el càlcul dels ETC s'han de tenir en compte els crèdits corresponents als complements de formació que matriculin els alumnes en les titulacions que els preveuen. En canvi, **no**

s'han de considerar en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

9. Crèdits superats / crèdits matriculats

Per a cada curs acadèmic considerat, la relació entre els crèdits aprovats pels estudiants (suma de primera i segona convocatòries) i els crèdits totals que van matricular inicialment.

10. Estudiants a TC / professorat a TC

Relació entre els estudiants equivalents a temps complet (vegeu punt 8) i el professorat a temps complet, en el conjunt de la universitat. La consideració de professorat a temps complet s'ha de fer d'acord amb la normativa vigent sobre aquest aspecte (Reial decret 898/1985, de 30 d'abril, i darrera modificació amb el Reial decret 70/2000, de 21 de gener). S'han d'equiparar, però, tots el professors numeraris a temps complet a 240 hores (8 hores setmanals de docència). Per als professors no numeraris contractats, s'han de sumar les seves hores de docència setmanal i dividir-les per 8 amb la finalitat de trobar el nombre de professors contractats equivalents a temps complet de la universitat, que cal sumar als numeraris.

11. Estudiants titulats

A l'efecte docent es consideren estudiants titulats els que han superat el 100 % dels crèdits necessaris per a l'obtenció del títol.

12. Nombre de titulacions

Nombre d'ensenyaments diferents que oferta una universitat agrupats en sis categories establertes pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI): humanitats, ciències experimentals, ciències de la salut, ciències socials, enginyeria i arquitectura i belles arts. A la vegada, es fa distinció, per a cada curs acadèmic considerat, entre titulacions de cicle curt, cicle llarg i només segon cicle. Entre parèntesis es fa constar el percentatge respecte del total de titulacions que ofereix la universitat.

TAULA 1b. DADES GENERALS D'UNIVERSITAT. ALTRES DADES

13. Nombre de centres docents integrats

Nombre de centres docents (facultats i escoles) que són propis de la universitat considerada.

14. Nombre de departaments

Nombre total de departaments constituïts a la universitat considerada.

15. Nombre d'instituts d'investigació

Nombre de centres d'investigació que són propis de la universitat. Només es consideren aquells en què la participació de la universitat és majoritària (en té el control).

16. Nombre de centres adscrits

Nombre de centres docents (facultats i escoles), públics o privats, externs a la universitat però que hi estan vinculats per conveni i a través de la qual publiquen el pla d'estudis i expedeixen els títols acadèmics.

17. Nombre de programes de doctorat

Nombre de programes de doctorat oferts per la universitat cada un dels anys considerats. Es consideren els programes que estan funcionant simultàniament.

18. Estudiants matriculats, nombre

Còmput del nombre d'estudiants matriculats als programes de doctorat que imparteix la universitat.

19. Tesis llegendes

Nombre de tesis doctorals defensades i aprovades durant els cursos acadèmics considerats.

20. Programes de postgrau i màsters, nombre

Nombre de programes de postgrau i màsters que s'imparteixen en els centres docents de la universitat. S'hi han d'incloure tots els programes que organitzi la universitat o aquells en què tingui una participació majoritària i el cor-

responent diploma s'expedeixi en nom de la universitat.

21. Programes de postgrau, nombre d'hores impartides

Nombre total d'hores impartides en el conjunt de programes de postgrau i màsters oferts per la universitat, en un curs determinat.

22. Programes de postgrau, nombre d'alumnes

Nombre d'estudiants matriculats en programes de postgrau a la universitat, en un curs determinat.

23. Formació continuada, hores ofertes

Nombre d'hores ofertes en el conjunt dels programes de formació continuada de la universitat, en un curs determinat.

24. Formació continuada, nombre d'alumnes

Nombre d'estudiants matriculats en programes de formació continuada en el conjunt de la universitat, en un curs determinat.

25. PDI numerari, (% doctors)

Nombre de personal docent i investigador (PDI) funcionari. Entre parèntesis s'ha de fer constar el percentatge de doctors existents en aquest col·lectiu.

26. PDI no numerari, (% doctors)

Nombre de personal docent i investigador (PDI) no funcionari. Entre parèntesis s'ha de fer constar el percentatge de doctors existents en aquest col·lectiu.

27. PDI a temps complet

Nombre de professors numeraris i no numeraris a la universitat que tenen dedicació docent plena. A aquest efecte, s'han d'equiparar tots els professors a temps complet a 240 hores (8 hores setmanals de docència). Per als professors no numeraris contractats, s'han de sumar

les seves hores de docència setmanal, que figuren al contracte, i s'han de dividir per 8 amb la finalitat de trobar el nombre de professors contractats equivalents a temps complet, que cal sumar als numeraris.

28. Nombre de PAS

Nombre de personal d'administració i serveis de la universitat considerada.

29. Nombre de becaris del MECD (FPI)

Nombre d'estudiants de tercer cicle becats dins del Pla de Formació de Personal Investigador (FPI) del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, en un curs determinat.

30. Nombre de becaris de la Generalitat de Catalunya (FI)

Nombre d'estudiants de tercer cicle becats dins del Pla de Formació d'Investigadors de la Generalitat de Catalunya, en un curs determinat.

31. Nombre de becaris propis

Nombre d'estudiants de tercer cicle becats dins de programes propis d'ajuts i formació de la universitat.

32. Pressupost liquidat d'ingressos

Pressupost, en euros, resultant del tancament l'últim dia de l'exercici, d'acord amb el principi d'anualitat, després d'haver comptabilitzat totes les operacions relatives a la seva execució que es reflectiran en el resultat de l'exercici.

La liquidació inclou:

- Les previsions inicials, les modificacions i les definitives; els drets reconeguts, anul·lats i recaptats; les devolucions d'ingressos.

33. Pressupost consolidat

És el resultat d'integrar les liquidacions pressupostàries de la universitat i de les fundacions, les institucions i els organismes que en depenen. Amb aquest objectiu es procedeix a la homogeneïtzació de partides i criteris valoratius, així com a l'eliminació d'operacions que es realitzin internament entre els organismes

objecte de la consolidació. S'ha d'expressar en euros (€).

34. Superfície construïda

Superfície total útil destinada a la docència, a la investigació i als serveis de la universitat.

35. Places de lectura a les biblioteques

Punts de lectura disponibles al conjunt de biblioteques de la universitat per a la consulta, per part dels usuaris, dels seus fons bibliogràfics. Expressament, s'exclouen les sales d'estudi que no estiguin físicament dins de la biblioteca.

36. Pressupost per a fons bibliogràfic

Pressupost global, en euros, de la universitat destinat a l'adquisició de fons bibliogràfic per a les seves biblioteques.

37. Projectes de finançament públic, nombre

Nombre de projectes de recerca, innovació i transferència de tecnologia, el finançament dels quals es realitza a través d'un organisme públic.

38. Projecte de finançament públic, import

Import del total de projectes d'investigació de la universitat el finançament dels quals és de caràcter públic. S'ha d'expressar en euros (€).

39. Projectes de finançament públic, % de projectes europeus

Percentatge de projectes europeus de finançament públic respecte del total de projectes el finançament dels quals es fa a través d'un organisme de caràcter públic.

40. Projectes europeus, nombre

Nombre de projectes d'investigació el finançament dels quals es fa a través d'un organisme o d'una institució europeus.

41. Projectes europeus, import

Import total dels projectes d'investigació el finançament dels quals es fa mitjançant un organisme o una institució europeus. S'ha d'expressar en euros (€).

42. Import de convenis i serveis

Import econòmic del total de convenis i contractes de serveis signats per la universitat, sempre que la participació de la universitat sigui majoritària. S'ha d'expressar en euros (€).

TAULA 2. DEMANDA I QUALITAT DE L'ACCÉS

Dades globals: totes les vies d'accés

43. Oferta, titulació

Oferta de places que realitza la titulació avaluada. Aquesta oferta recull també el nombre de places corresponents al districte compartit.

44. Oferta, Catalunya

Nombre total de places de nou ingrés que s'ofereixen d'una titulació en el conjunt de les universitats catalanes (només sistema públic). Recull el nombre d'estudiants que hi poden accedir a través d'altres districtes.

45. Demanda en 1a opció, estudi i centre

Nombre de sol·licituds per accedir a una titulació d'una universitat, sol·licitada en primera opció, considerant totes les vies possibles d'accés.

46. Demanda en 1a opció, Catalunya

Nombre de sol·licituds per accedir a una mateixa titulació en el conjunt del sistema públic català sol·licitades com a primera preferència.

47. D/O (%)

Relació entre la demanda en primera opció d'estudi i centre i l'oferta de la titulació. S'ha d'expressar en percentatge.

48. Demanda satisfeta en 1a opció, centre

Nombre de sol·licituds formulades en primera opció considerant centre i estudi, que han estat admeses i han formalitzat la matrícula.

49. Demanda satisfeta en 1a opció, ensenyament

Nombre de sol·licituds formulades en primera opció, considerant només l'estudi (independentment del centre demanat), que han estat admeses i han formalitzat la matrícula.

50. Demanda satisfeta en 1a opció, ràtio

Relació entre la demanda en primera opció (centre i estudi) i el nombre de places ofertes per la titulació.

51. Matrícula, matriculats

Nombre d'estudiants assignats a una titulació que han estat admesos i han formalitzat la matrícula.

52. Matrícula, % dones

Percentatge de dones en la matrícula de nou ingrés de la titulació.

53. Matrícula, % via PAU

Percentatge d'estudiants matriculats de nou ingrés que ha accedit a la titulació a través de la via PAU.

54. Matrícula, % via FP

Percentatge d'estudiants matriculats de nou ingrés que ha accedit a la titulació a través de la via FP.

55. Matrícula, % > 25 anys

Percentatge d'estudiants matriculats de nou ingrés que ha accedit a la titulació a través de la via per a majors de 25 anys.

56. Matrícula, % altres

Percentatge d'estudiants matriculats de nou ingrés que ha accedit a la titulació per vies diferents de PAU, FP o majors de 25 anys (segon estudi, canvi d'estudi i districte compartit).

Via d'accés PAU

57. Demanda, demanda en 1a opció

Nombre de sol·licituds per accedir a una titulació d'una universitat sol·licitada en primera opció considerant només la via d'accés PAU.

58. Demanda, demanda satisfeta

Nombre de sol·licituds formulades a per la via PAU que han estat admeses i han formalitzat la matrícula.

59. Notes de tall, 1a assignació

Valor mínim de nota per la via PAU que permet accedir als estudis d'una titulació i que s'estableix mitjançant el primer procés d'assignació el mes de juliol. Aquesta nota correspon, doncs, a la de l'últim estudiant admès per aquesta via. Quan la titulació no cobreix les places s'estableix una *nota de tall tècnica* de 5.

60. Notes de tall, equivalent

Nota de tall corresponent a un nombre homogeni d'estudiants. Com a criteri s'ha adoptat el màxim nombre comú en el conjunt de centres que ofereixen el mateix ensenyament.

Exemple: si una determinada titulació s'ofereix en quatre centres amb un nombre de places de 240, 80, 120 i 150, la *nota de tall equivalent* és la que correspon a l'estudiant número 80 a tots els centres, prèviament ordenats de nota d'entrada més alta a més baixa. Aquesta nota es calcula a partir de la nota de tall en darrera assignació.

61. Distribució del alumnes matriculats per notes de tall: [5-6], [6-7], [7-10]. Alumnes

Nombre d'alumnes matriculats per primer cop a la titulació (via PAU) en tres grups de notes: de 5 a 5,999, de 6 a 6,999 i de 7 a 10.

62. Distribució del alumnes matriculats per notes de tall: [5-6], [6-7], [7-10]. Tant per cent

Distribució percentual dels alumnes matriculats per primer cop a la titulació (via PAU) en tres grups de notes: de 5 a 5,999, de 6 a 6,999 i de 7 a 10.

Via d'accés FP

Per als estudiants que demanen l'accés a la titulació avaluada a través de la via FP es consideren exactament els mateixos indicadors que per a la via PAU excepte en els intervals de nota de tall. Les notes de tall per a la via d'accés FP s'agrupen en tres intervals: de 5 a 6,999, de 7 a 7,999 i de 8 a 10.

Altres vies d'accés

63. Demanda, majors de 25 anys

Nombre de sol·licituds per accedir a una titulació d'una universitat mitjançant la via d'accés de majors de 25 anys.

64. Demanda, segon estudi

Nombre de sol·licituds per accedir a una titulació d'una universitat sol·licitada per estudiants que ja estan en possessió d'un títol universitari.

65. Demanda, canvi d'estudi

Nombre de sol·licituds per accedir a una titulació d'una universitat, sol·licitada per estudiants que estan cursant un ensenyament en un altre centre (de la mateixa universitat o d'una altra) i han fet el corresponent tràmit a l'oficina de preinscripció.

66. Demanda, districte compartit

Nombre de sol·licituds per accedir a una titulació d'una universitat, sol·licitada per estudiants que pertanyen a un districte universitari diferent del de Catalunya.

67. Demanda satisfeta, majors de 25 anys, segon estudi, canvi d'estudi, districte compartit, nombre i %

Nombre de sol·licituds formulades a través de cada una d'aquestes vies d'accés que han estat admeses i han formalitzat la matrícula. S'ofereix també el percentatge d'estudiants que es matriculen per mitjà d'aquestes opcions respecte de la matrícula total de nou ingrés.

TAULA 3. INDICADORS DE MATRÍCULA

68. Estudiants propis, crèdits matriculats pels estudiants propis a la titulació

Nombre de crèdits que matriculen els estudiants propis de la titulació avaluada en la mateixa titulació.

69. Estudiants propis, crèdits matriculats per estudiants propis en altres titulacions

Nombre de crèdits que matriculen en altres titulacions, com a assignatures de lliure elecció, els estudiants propis de la titulació avaluada.

70. Estudiants propis, crèdits totals matriculats per estudiants propis

Nombre total de crèdits de lliure elecció que han matriculat els estudiants propis de la titulació avaluada, tant en aquesta titulació com en d'altres.

71. Estudiants aliens, crèdits matriculats per estudiants aliens a la titulació

Nombre de crèdits que han matriculat estudiants d'altres titulacions en la titulació avaluada (lliure elecció).

72. Crèdits totals matriculats a la titulació

Nombre total de crèdits que han matriculat els estudiants propis i aliens en l'ensenyament avaluat. **No** es consideren els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

73. Percentatge de crèdits matriculats per estudiants aliens

Percentatge de crèdits matriculats per estudiants aliens en la titulació considerada respecte del total de crèdits matriculats a la titulació per alumnes propis i aliens. **No** es consideren els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

74. Percentatge de crèdits matriculats per estudiants propis en altres titulacions

Percentatge de crèdits matriculats per estudiants propis en titulacions alienes respecte del total de crèdits matriculats per estudiants propis (suma de crèdits matriculats a la titulació i

en altres titulacions). **No** es consideren els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

75. Estudiants de nou ingress

Nombre d'estudiants que han formalitzat la matrícula a la titulació per primera vegada.

76. Estudiants totals matriculats

Còmput del nombre total d'estudiants que han formalitzat la matrícula a la titulació corresponent. En les universitats en què la matrícula és semestral el còmput d'estudiants es realitza considerant els estudiants matriculats en el primer semestre i afegint-hi els matriculats en el segon semestre si hi ha hagut una oferta específica de places. Aquest sistema s'aproxima al de comptabilitzar el nombre de diferents DNI que es tenen en la matrícula d'una titulació.

77. Estudiants equivalents a temps complet

Equivalència en alumnes, que consisteix a considerar el nombre de crèdits matriculats pel conjunt d'estudiants de la titulació dividit per la mitjana de crèdits que un estudiant ha de cursar cada any per finalitzar els seus estudis en el temps mínim previst.

En el càlcul dels ETC s'han de tenir en compte els crèdits corresponents als complements de formació que matriculin els estudiants si la titulació avaluada té altres vies d'accés als estudis diferents a les de preinscripció, i els preveu. En canvi, **no** es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

78. Mitjana de crèdits a cursar per any

Mitjana de crèdits que l'estudiant ha de cursar anualment per obtenir el títol en el temps mínim previst. Resulta de dividir el nombre de crèdits del pla d'estudis entre els anys de durada mínima de la titulació establerta pel pla d'estudis (PE).

79. Mitjana de crèdits matriculats per estudiant

Mitjana de crèdits matriculats per estudiant en l'ensenyament el curs acadèmic considerat. Resulta de dividir el nombre de crèdits entre el nombre de matriculats.

80. Distribució dels estudiants per crèdits matriculats

S'ha d'indicar per intervals (<25 %, 25-50 %, 50-75 %, 75-100 % i >100 %) el percentatge de crèdits matriculats pels estudiants respecte de la mitjana que cal cursar per curs per acabar els estudis en el temps mínim previst. Vegeu el punt 78.

Exemple: suposem que la mitjana de crèdits que ha de cursar un estudiant en la titulació avaluada per acabar els estudis en el temps previst és de 75. Un estudiant concret en matricula 66, que suposa, respecte dels 75, un 88 %. Aquest estudiant estaria dins del 4t interval (75-100 % dels crèdits matriculats). El càlcul es fa per a tots els estudiants i s'expressa en percentatge els nombre d'estudiants que entra dins de cada interval considerat respecte del conjunt d'estudiants matriculats a la titulació.

TAULA 4. EL PLA D'ESTUDIS

Estructura del pla d'estudis

81. Crèdits troncal (teòrics i pràctics) de primer cicle, segon cicle i ensenyament

Nombre de crèdits de les assignatures troncal, les quals són d'obligatòria inclusió en tots els plans d'estudi que condueixen a un mateix títol oficial i que s'estableixen a les directrius generals pròpies del títol aprovades pel MECED. Els estudiants han de cursar aquests crèdits obligatòriament. Es desglossen, per a cada matèria troncal de primer cicle, de segon cicle i del conjunt de la titulació, els crèdits que corresponen a teoria i a pràctica.

82. Crèdits obligatoris (teòrics i pràctics) de primer cicle, segon cicle i ensenyament

Nombre de crèdits obligatoris que estableix lliurement cada universitat per a un títol determinat i que l'estudiant ha de cursar obligatòriament. Es desglossen, per a cada assignatura obligatòria de primer cicle, de segon cicle i del conjunt de la titulació, els crèdits que corresponen a teoria i a pràctica.

83. Total de crèdits troncal, nombre i % (primer cicle, segon cicle i ensenyament)

Suma del nombre de crèdits teòrics i pràctics de les assignatures troncal del primer cicle, del segon cicle i del conjunt de la titulació. Es dona, també, el percentatge del total de crèdits troncal respecte del total de crèdits del primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació, segons el cas.

84. Total de crèdits obligatoris, nombre i % (primer cicle, segon cicle i ensenyament)

Suma del nombre de crèdits teòrics i pràctics de les assignatures obligatòries del primer cicle, del segon cicle i del conjunt de la titulació. Es dona, també, el percentatge del total de crèdits obligatoris respecte del total de crèdits del primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació, segons el cas.

85. Total de crèdits optatius, nombre i percentatge, de l'ensenyament

Suma del nombre total de crèdits corresponents a les assignatures optatives del conjunt de la titulació. Es dona el percentatge del total de crèdits optatius respecte del total de crèdits de la titulació.

86. Total de crèdits de lliure configuració, nombre i percentatge, de ensenyament

Suma del nombre total de crèdits corresponents a les assignatures de lliure elecció del conjunt de la titulació. Es dona el percentatge del total de crèdits de lliure elecció respecte del total de crèdits de la titulació.

87. Total de crèdits, nombre i percentatge, primer cicle, segon cicle i ensenyament

Suma del nombre de crèdits corresponents a les assignatures troncal, obligatòries, optatives i de lliure elecció del primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació. Es dona el percentatge dels crèdits corresponents al primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació respecte del total del pla d'estudis de la titulació.

Altres dades

88. Data de publicació PE al BOE

Any en què es va publicar al *Butlletí Oficial de l'Estat (BOE)* el pla d'estudis de la titulació un cop homologat pel Consell d'Universitats. Si escau, es pot fer constar la darrera modificació.

89. Anys de durada de l'ensenyament

Durada mínima dels estudis, establerta en l'homologació del títol.

90. Tipus d'ensenyament (cicle curt, llarg, només segon cicle)

S'especifica el tipus d'ensenyament: cicle curt (diplomatures, enginyeries tècniques i arquitectura tècnica), cicle llarg (licenciatures, enginyeries i arquitectura) i només segon cicle (licenciatures i enginyeries).

91. Nombre d'itineraris en el PE

Nombre d'agrupacions de crèdits optatius, si escau, que s'estableix amb la finalitat de proporcionar coneixements més profunds d'una especialitat concreta de la titulació.

92. Projecte final de carrera (Sí/No)

Treball integrador o de síntesi de formació rebuda que es realitza al final dels estudis reglats. Pot tractar sobre qualsevol tema relacionat amb les matèries estudiades i relacionades amb les competències professionals de la titulació, i superar-lo és imprescindible per obtenir el títol. Es fa constar si el pla d'estudis el preveu.

93. Pràcticum (Sí/No)

Assignatures del pla d'estudis que tenen com a objectiu l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits en un conjunt d'assignatures de caràcter teòric.

94. Pràctiques en empreses (Sí/No)

Assignatura o part d'assignatura de caràcter pràctic en què l'estudiant aplica els coneixements pràctics en el lloc de treball d'una empresa amb què la universitat té signat un conveni. En alguns plans d'estudis les pràctiques en empreses poden ser definides pels crèdits per equivalència.

95. S'atorguen crèdits per equivalència (Sí/No)

S'entenen com a crèdits per equivalència els que corresponen a una activitat que l'estudiant normalment realitza fora de la universitat i que la universitat reconeix. Es fa constar si el PE els preveu.

96. S'atorguen crèdits per equivalència (nombre)

Es fa constar el nombre màxim de crèdits per equivalència que el pla permet concedir als alumnes.

97. S'atorguen crèdits per equivalència a:

Es fa constar amb una creu la tipologia d'activitat duta a terme pels alumnes que és susceptible de ser reconeguda amb crèdits per equivalència. Fonamentalment, aquestes activitats poden ser: pràctiques en empreses,

institucions públiques o privades, etc.; treballs acadèmicament dirigits i integrats al PE; estudis realitzats en el marc de convenis internacionals subscrits per la universitat; idiomes o altres activitats diferents de les esmentades.

98. Nombre d'assignatures obligatòries ofertes

Nombre total d'assignatures obligatòries que oferta l'ensenyament i la superació de les quals és imprescindible per a l'obtenció del títol.

99. Nombre total d'assignatures optatives ofertes

Nombre total d'assignatures optatives a què l'estudiant té accés (pròpies de la titulació i d'ensenyaments afins).

100. Nombre d'assignatures optatives pròpies ofertes

Nombre d'assignatures ofertes per l'ensenyament contingudes en el seu PE.

101. Nombre de crèdits optatius específics oferts

Del conjunt de crèdits optatius que s'ofereixen en l'ensenyament, únicament els que figuren explícitament en el pla d'estudis. Es a dir, els que figuren en l'annex 2C del pla d'estudis aparegut al BOE.

102. Nombre de crèdits optatius no específics oferts

Del conjunt de crèdits optatius que ofereix l'ensenyament, els que poden cursar els estudiants però que no estan definits explícitament en el PE avaluat.

103. Nombre de crèdits optatius no específics activats

Del conjunt de crèdits optatius no específics, només els que finalment poden cursar els estudiants perquè se'ls ha assignat professor i aula. S'estableix en 5 el nombre mínim d'alumnes d'una titulació per considerar que l'assignatura optativa s'ha activat.

104. Nombre total de crèdits optatius oferts

Suma del total de crèdits optatius específics i no específics que oferta la titulació avaluada.

105. Relació d'optativitat

Expressió del grau de tria de crèdits optatius que té l'estudiant de la titulació, que consisteix a dividir la suma de crèdits optatius específics oferts i els no específics activats entre el nombre de crèdits optatius que s'estableix al pla d'estudis per a l'obtenció del títol.

106. Mitjana de crèdits a cursar per any

Mitjana de crèdits que l'estudiant ha de cursar anualment per obtenir el títol en el temps previst. Resulta de dividir el nombre de crèdits del pla d'estudis entre els anys de durada mínima de l'ensenyament establerta pel PE.

107. Oferta de crèdits pràctics (sobre troncs i obligatoris)

Es desglossa l'oferta de crèdits pràctics de les matèries troncs i obligatòries de la titulació segons la tipologia: pràctiques d'aula, pràctiques de laboratori, pràctiques exteriors, pràctiques clíniques i altres tipus de pràctiques. Es dona el percentatge de cada tipologia sobre el total de crèdits troncs i obligatoris.

108. Grau de practicitat obligatori (%)

Expressió, en percentatge, del nombre de crèdits pràctics (troncs i obligatoris) respecte del total de crèdits troncs i obligatoris.

TAULA 5. METODOLOGIA DOCENT DE LA TITULACIÓ

109. Programes de les assignatures

Es fa constar el nombre d'assignatures del pla d'estudis de la titulació que expliciten en el seu programa la metodologia docent i el sistema d'avaluació. Se'n dóna el percentatge respecte del total d'assignatures de la titulació.

110. Tipus de metodologia docent

Es classifiquen les assignatures del pla d'estudis segons la seva metodologia docent: classe magistral, exposició oral, tutoria, activitats en grup, treballs escrits i resolució de problemes. Una assignatura pot presentar més d'una estratègia docent diferent i, per tant, s'ha de considerar en més d'una categoria. Es dóna el percentatge de cada una de les categories respecte del nombre total d'assignatures de la titulació.

111. Presencialitat

Es classifiquen les assignatures del pla d'estudis segons el grau de presencialitat. Una assignatura presencial és aquella en què el professorat imparteix més del 70 % de la docència en presència dels estudiants. Es consideren assignatures semipresencials aquelles en què la docència s'imparteix de forma repartida amb la presència i no-presència dels estudiants, de manera que la presència representi entre el 25 i el 70 % del total. Les assignatures no presencials són aquelles en què menys del 25 % de la docència s'imparteix en presència dels alumnes. Es dóna el percentatge de cada categoria respecte del total d'assignatures de la titulació.

112. Mitjans de suport a la docència

Es comptabilitzen i es classifiquen les assignatures del pla d'estudis segons els diferents mitjans de suport a la docència que facin servir: dossiers, exercicis, videoconferència, descarregat de continguts o exercicis, correu electrònic, etc. Una assignatura pot presentar més d'un mitjà de suport a la docència i, per tant, s'ha de considerar en més d'una categoria. Es dóna el percentatge de cada categoria respecte del nombre total d'assignatures de la titulació.

113. Mètodes d'avaluació

Es comptabilitzen i es classifiquen les assignatures del pla d'estudis segons la manera d'avaluar els coneixements, les competències, les aptituds i les habilitats. Els mètodes d'avaluació es classifiquen en: proves test, exàmens orals, exàmens escrits (a l'aula i fora de l'aula), treballs (escrits, exercicis i/o problemes). La titulació també pot fer constar altres proves avaluadores no previstes aquí. Es dóna el percentatge de cada categoria respecte del total d'assignatures de la titulació.

TAULA 6. EL PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

114. Assignatures

Es fa constar el nom de les assignatures que componen el pla d'estudis.

115. Període docent

Es fa constar la ubicació temporal de l'assignatura: primer curs, primer cicle (excloent el primer curs) i segon cicle.

116. Tipus (T, O, Opt.)

Es fa constar la tipologia de l'assignatura: T (troncal), O (obligatòria) i Opt. (optativa).

117. Crèdits: teòrics i pràctics

Es fa constar el nombre de crèdits teòrics i pràctics que s'atorguen a l'assignatura.

118. Nombre de matriculats, total

Nombre total de matriculats a l'assignatura, independentment del nombre de vegades que hagin formalitzat la seva inscripció a la mateixa assignatura.

119. Nombre de matriculats, 1a matrícula

Nombre d'alumnes que han formalitzat per primer cop la seva inscripció a l'assignatura.

120. Nombre de grups: teoria, pràctica i laboratori

Nombre de grups diferents que s'estableixen per a l'assignatura, diferenciant els crèdits teòrics, pràctics i de laboratori.

121. Nombre de professors: teoria, pràctica i laboratori

Còmput dels professors que imparteixen els crèdits teòrics, pràctics i de laboratori de l'assignatura.

122. Total de professors diferents

Nombre total de professors diferents que intervenen en la docència de l'assignatura considerada.

TAULA 7. RESULTATS ACADÈMICS

123. Assignatures

Es fa constar el nom de les assignatures del pla d'estudis de la titulació classificades en primer curs, resta de primer cicle (sense considerar el primer curs) i segon cicle.

124. Tipus (T, O, Opt.)

Es fa constar la tipologia de l'assignatura: T per assignatura troncal, O per assignatura obligatòria i Opt. per assignatura optativa.

125. Crèdits

Es fa constar el nombre total de crèdits de l'assignatura (suma de crèdits teòrics i pràctics).

126. Nombre de matriculats

Es fa constar el nombre total d'estudiants matriculats a l'assignatura. No es comptabilitzen els alumnes que convaliden, reconeixen, adapten i/o equiparen crèdits.

127. Presentats, nombre i percentatge

Nombre d'estudiants presentats a l'examen de l'assignatura i percentatge respecte del total d'estudiants matriculats a aquesta assignatura. Es distingeix entre presentats en primera i en segona convocatòria. No es comptabilitzen convalidacions, reconeixements, adaptacions i/o equiparacions de crèdits.

128. Aptes, nombre i percentatge

Nombre d'estudiants que han aprovat l'assignatura i percentatge respecte del total d'estudiants matriculats a aquesta assignatura. Es distingeix entre aprovats en primera i en segona convocatòria. No es comptabilitzen convalidacions, reconeixements, adaptacions i/o equiparacions de crèdits.

129. No aptes, nombre i percentatge

Nombre d'estudiants que no han aprovat l'assignatura i percentatge respecte del total d'estudiants matriculats a aquesta assignatura. Es distingeix entre primera i segona convocatòria.

130. Aprovats totals, nombre i percentatge

Suma dels estudiants que han aprovat l'assignatura en primera i segona convocatòria i percentatge respecte del total d'estudiants matriculats a aquesta assignatura. No es comptabilitzen les convalidacions, els reconeixements, les adaptacions i/o les equiparacions de crèdits.

TAULA 8a. INDICADORS DE DISTRIBUCIÓ, RENDIMENT ACADÈMIC I GRADUACIÓ

Distribució de l'alumnat

131. Estudiants per grup, primer curs, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels estudiants per grup de teoria i de pràctica de primer curs ponderant segons la diferent càrrega creditícia de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la següent:

$$I = \frac{\sum_1^n (c_n \cdot a_n)}{\sum_1^n (c_n \cdot g_n)}$$

On I és la mitjana ponderada d'estudiants per grup, n és el nombre total de grups, c_n és el nombre de crèdits de l'assignatura (distingint entre teoria i pràctica), a_n és el nombre d'estudiants totals de l'assignatura i g_n és el nombre de grups.

La fórmula s'aplica de forma separada pels crèdits teòrics i pràctics, de manera que es doni la mitjana d'estudiants per grup per aquests dos tipus de crèdits de les assignatures troncal i obligatòries i optatives. Es distingeix també entre el total d'estudiants matriculats i els de nou ingress.

132. Estudiants per grup, primer cicle, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels estudiants per grup de teoria i de pràctica de primer cicle ponderant segons el diferent nombre de crèdits de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la que apareix al punt 131, però considerant únicament les assignatures de primer cicle, excloent el primer curs.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

133. Estudiants per grup, segon cicle, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels estudiants per grup de teoria i de pràctica de segon cicle ponderant segons el diferent nombre de crèdits de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la que apareix al punt 131, però considerant únicament les assignatures corresponents al segon cicle de la titulació.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

134. Estudiants per grup, ensenyament, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana d'estudiants per grup de teoria i de pràctica de tota la titulació ponderant segons el diferent nombre de crèdits de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la que apareix al punt 131, però considerant el conjunt d'assignatures de la titulació.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

Nota: no es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats en el càlcul dels indicadors 131, 132, 133 i 134.

Resultats acadèmics

135. Taxa d'èxit, primera convocatòria i segona convocatòria

Nombre de **crèdits aprovats** pels estudiants en una assignatura o conjunt d'assignatures respecte dels crèdits corresponents als **estu-**

dients presentats a examen. Es calculen per al primer curs, primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació, desglossats en primera i segona convocatòries. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada de la taxa d'èxit és la següent:

$$\% E = 100 \cdot \frac{\sum_1^n (cs_n \cdot a_n)}{\sum_1^n (c_n \cdot ap_n)}$$

On E és la taxa d'èxit per a una convocatòria i assignatura determinada, cs_n són els crèdits superats per alumne, a_n el nombre d'estudiants aprovats, c_n el nombre de crèdits de l'assignatura i ap_n els estudiants presentats a l'examen de l'assignatura.

Es donen desglossadament les taxes d'èxit en primera i segona convocatòries per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

No es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

136. Taxa de rendiment

Nombre de **crèdits aprovats** en una assignatura o conjunt d'assignatures respecte dels crèdits corresponents als **estudiants matriculats**. Es calculen per primer curs, primer cicle, segon cicle i el conjunt de la titulació desglossats en primera i segona convocatòries. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada de la taxa de rendiment és la següent:

$$\% R = 100 \cdot \frac{\sum_1^n (cs_n \cdot a_n)}{\sum_1^n (c_n \cdot am_n)}$$

On R és la taxa de rendiment per a una convocatòria i assignatura determinada, cs_n són els crèdits superats pels estudiants, a_n el nombre d'estudiants aprovats, c_n el nombre de crèdits de l'assignatura i am_n els estudiants matriculats en aquella assignatura.

Es donen de manera desglossada les taxes de rendiment en primera i segona convocatòries per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

No es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

Graduació

137. Nombre de titulats

A l'efecte docent es consideren estudiants titulats els que han superat el 100 % dels crèdits necessaris per a l'obtenció del títol.

138. Taxa d'eficiència

Indica el grau d'èxit dels estudiants en acabar els estudis havent consumit únicament els crèdits previstos al PE. És el resultat de dividir els crèdits previstos en el PE entre els crèdits matriculats per l'estudiant, multiplicar el resultat per cent (de manera que s'obtingui en forma de percentatge) i fer la mitjana per a la titulació considerant tots els estudiants titulats en el curs acadèmic considerat.

139. Durada mitjana dels estudis per titulat

Mitjana de temps que un estudiant empra per graduar-se en la titulació avaluada. Es dona en anys amb un únic decimal.

140. Mitjana de qualificació

Es calcula una mitjana numèrica de qualificació dels estudiants que s'han graduat un curs acadèmic determinat. S'assigna un 4 a l'assignatura que l'estudiant supera amb matrícula d'honor, un 3 amb excel·lent, un 2 amb notable i un 1 amb aprovat. Es fa la mitjana per l'expedient acadèmic de l'estudiant i la mitjana final de la titulació considerant els estudiants graduats. Per calcular la mitjana no es consideren les convocatòries que han esgotat els alumnes per aprovar les matèries, ni les convalidacions, els reconeixements, les adaptacions i/o l'equiparació de crèdits.

$$Q = \frac{\sum_1^n v \cdot c_n}{C}$$

On Q és la mitjana de qualificació, v és el valor assignat a la nota, c_n són els crèdits de l'assignatura i C és el nombre total de crèdits cursats.

141. Taxa de graduació

Respecte als estudiants de pla nou i suposant un flux d'entrada uniforme al llarg dels anys de vigència dels plans d'estudi, la taxa de graduació de la promoció seria la resultant de dividir el nombre de graduats en l'any de referència entre el nombre d'estudiants que es van matricular tants anys endarrere com cursos teòrics de durada té aquest pla d'estudis. A l'efecte del càlcul d'aquest indicador es consideren graduats un curs acadèmic determinat els estudiants de la cohort que acaben en temps t i els que acaben un any després ($t+1$). La fórmula de càlcul que correspon a la taxa de graduació és:

$$G = \frac{A_t + A_{t+1}}{A_0}$$

On G és la taxa de graduació, A_t són els estudiants graduats en el temps previst, A_{t+1} són els estudiants graduats en el temps previst més un any i A_0 són els estudiants que es van matricular a la titulació inicialment.

142. Percentatge de titulats amb pràctiques en empreses

Respecte del total d'estudiants titulats de la cohort corresponent, el percentatge dels que han cursat pràctiques en empreses durant els seus estudis.

143. Percentatge de titulats amb estades a l'estranger

Respecte del total d'estudiants titulats de la cohort corresponent, el percentatge dels que han fet estades a l'estranger amb una durada mínima de tres mesos.

TAULA 8b. INDICADORS DE DISTRIBUCIÓ, RENDIMENT ACADÈMIC I GRADUACIÓ (UPC)

144. Fase selectiva

Etapa inicial de l'estudi en què un nombre fix d'assignatures del pla d'estudis, que és necessari superar per continuar els estudis, s'avalua de forma global. Per superar aquesta fase, l'estudiant ha d'obtenir la qualificació d'apte en un termini màxim del doble de la durada de la fase establerta al pla d'estudis. La superació d'aquesta fase és un requisit indispensable per poder formalitzar la matrícula d'assignatures obligatòries i optatives d'un curs posterior. Aquesta és una de les característiques dels nous plans d'estudis de la Universitat Politècnica de Catalunya.

145. Estudiants per grup, fase selectiva, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels alumnes per grup de teoria i de pràctica de la fase selectiva ponderant segons el diferent nombre de crèdits de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la següent:

$$I = \frac{\sum_1^n (c_n \cdot a_n)}{\sum_1^n (c_n \cdot g_n)}$$

On I és la mitjana ponderada d'estudiants per grup, n és el nombre total de grups, c_n és el nombre de crèdits de l'assignatura (distingint entre teoria i pràctica), a_n és el nombre d'estudiants totals de l'assignatura i g_n és el nombre de grups.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives, i es distingeix entre el total d'estudiants matriculats i els de nou ingress.

146. Estudiants per grup, primer cicle, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels estudiants per grup de teoria i de pràctica de primer cicle (fase no selectiva) ponderant segons el diferent nombre de crèdits de les assignatures. La fórmula de càlcul

que correspon a la mitjana ponderada és la que apareix al punt 145, però considerant únicament les assignatures de primer cicle.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

147. Estudiants per grup, segon cicle, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels estudiants per grup de teoria i de pràctica de segon cicle (fase no selectiva) ponderant segons la diferent càrrega creditícia de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la que apareix al punt 145, però considerant únicament les assignatures corresponents al segon cicle de la titulació.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

148. Estudiants per grup, ensenyament, teoria i pràctica

Per a les assignatures del PE es calcula la mitjana dels estudiants per grup de teoria i de pràctica de tota la titulació ponderant segons la diferent càrrega creditícia de les assignatures. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada és la que apareix al punt 141, però considerant el conjunt d'assignatures de la titulació.

Es dona la mitjana d'estudiants per grup per crèdits teòrics i pràctics separatament per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

Nota: no es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats, en el càlcul dels indicadors 145, 146, 147 i 148.

Resultats acadèmics

149. Taxa d'èxit, primera convocatòria i segona convocatòria

Nombre de **crèdits aprovats** pels estudiants en una assignatura o en un conjunt d'assignatures respecte dels crèdits corresponents als **estudiants presentats** a examen. Es calculen per a la fase selectiva, primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació, desglossats en primera i segona convocatòries. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada de la taxa d'èxit és la següent:

$$\% E = 100 \cdot \frac{\sum_1^n (cs_n \cdot a_n)}{\sum_1^n (c_n \cdot ap_n)}$$

On E és la taxa d'èxit per a una convocatòria i assignatura determinada, cs_n són els crèdits superats per estudiants, a_n el nombre d'estudiants aprovats, c_n el nombre de crèdits de l'assignatura i ap_n els estudiants presentats a l'examen de l'assignatura.

Es donen de manera desglossada les taxes d'èxit en primera i segona convocatòries per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

No es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

150. Taxa de rendiment

Nombre de **crèdits aprovats** en una assignatura o conjunt d'assignatures respecte dels crèdits corresponents als **estudiants matriculats**. Es calculen per fase selectiva, primer cicle, segon cicle i el conjunt de la titulació desglossats en primera i segona convocatòries. La fórmula de càlcul que correspon a la mitjana ponderada de la taxa de rendiment és la següent:

$$\% R = 100 \cdot \frac{\sum_1^n (cs_n \cdot a_n)}{\sum_1^n (c_n \cdot am_n)}$$

On R és la taxa de rendiment per a una convocatòria i assignatura determinada, cs_n són els crèdits superats per estudiant, a_n el nombre d'estudiants aprovats, c_n el nombre de crèdits de l'assignatura i am_n els estudiants matriculats en aquella assignatura.

Es donen desglossadament les taxes de rendiment en primera i segona convocatòries per a les assignatures troncal i obligatòries i optatives.

No es consideren en cap cas els crèdits convalidats, reconeguts, adaptats i/o equiparats.

Graduació

151. Nombre de titulats

A l'efecte docent es consideren estudiants titulats els alumnes que han superat el 100 % dels crèdits necessaris per a l'obtenció del títol.

152. Taxa d'eficiència

Indica el grau d'èxit dels estudiants en acabar els estudis havent consumit únicament els crèdits previstos al PE. És el resultat de dividir els crèdits previstos en el PE entre els crèdits matriculats per l'estudiant, multiplicar el resultat per cent (de manera que s'obtingui en forma de percentatge) i fer la mitjana per a la titulació considerant tots els estudiants titulats en el curs acadèmic considerat.

153. Durada mitjana dels estudis per titulat

Mitjana de temps que un estudiant empra per graduar-se en la titulació avaluada. Es dona en anys amb un únic decimal.

154. Mitjana de qualificació

Es calcula una mitjana numèrica de qualificació dels estudiants que s'han graduat un curs acadèmic determinat. S'assigna un 4 a l'assignatura que l'estudiant supera amb matrícula d'honor, un 3 amb excel·lent, un 2 amb notable i un 1 amb aprovat. Es fa la mitjana per l'expedient acadèmic de l'estudiant i la mitjana final de la titulació considerant els estudiants graduats. Per calcular la mitjana no es consideren les convocatòries que han esgotat els estudiants en aprovar les matèries ni les convalidacions. La fórmula de càlcul corresponent a la mitjana de qualificació és:

$$Q = \frac{\sum_1^n v \cdot c_n}{C}$$

On Q és la qualificació mitjana, v és el valor assignat a la nota, c_n són els crèdits de l'assignatura i C és el nombre total de crèdits cursats.

155. Taxa de graduació

Respecte als estudiants de pla nou i suposant un flux d'entrada uniforme al llarg dels anys de vigència dels plans d'estudi, la taxa de graduació de la promoció seria la resultant de dividir el nombre de graduats en l'any de referència entre el nombre d'estudiants que es van matricular tants anys endarrere com cursos teòrics de durada té aquest pla d'estudis. A l'efecte de càlcul d'aquest indicador es consideren graduats un curs acadèmic determinat els estudiants que acaben en temps t i els que acaben un any després ($t+1$). La fórmula de càlcul que correspon a la taxa de graduació és:

$$G = \frac{A_t + A_{t+1}}{A_0}$$

On G és la taxa de graduació, A_t són els estudiants graduats en el temps previst, A_{t+1} són els estudiants graduats en el temps previst més un any i A_0 són els estudiants que es van matricular a la titulació inicialment.

156. Percentatge de titulats amb pràctiques en empreses

Respecte del total d'estudiants titulats de la cohort corresponent, el percentatge dels que han cursat pràctiques en empreses durant els seus estudis.

157. Percentatge de titulats amb estades a l'estranger

Respecte del total d'estudiants titulats de la cohort corresponent, el percentatge dels que han fet estades a l'estranger amb una durada mínima de tres mesos.

TAULA 9a. ANÀLISI DE LES COHORTS. SITUACIÓ GLOBAL

Situació de la graduació

158. Cohort

Conjunt d'estudiants que es matriculen en el curs inicial de la titulació per primera vegada.

159. Nombre de matriculats

Nombre d'estudiants que es van matricular a la titulació en cada un dels cursos acadèmics considerats.

160. Estudiants titulats

Nombre d'estudiants que s'han titulat en el temps previst per a la titulació (t), en un any més del temps previst ($t+1$) i en un temps superior al temps previst més un any ($>t+1$).
Vegeu també punt 11.

161. Progressió acadèmica. % de crèdits aprovats pels estudiants que encara no s'han titulat

S'ordena per intervals (>80 %, $60-80$ %, $40-60$ %, $20-40$ % i <20 %) el percentatge de crèdits que han superat els estudiants de la cohort considerada que encara no s'han titulat.

162. Abandonament

S'indica el nombre d'estudiants de la cohort corresponent que han deixat els estudis de forma definitiva. Després de dos anys de no formalitzar cap matrícula a la titulació es considera que l'estudiant ha abandonat, encara que si, amb posterioritat es matricula de nou, se'l torna a considerar estudiant de la titulació.

Es distingeixen dos tipus d'abandonament: normatiu i no normatiu. Dins de la primera categoria es troben: la no superació del règim de permanència (RP), que algunes universitats estableixen únicament a primer curs (RP1) i altres també a la resta de la carrera (RPR), i haver superat totes les convocatòries possibles (convocatòries esgotades (CE)). Dins de la segona categoria es troben l'anul·lació de la matrícula (AM), l'abandonament voluntari de l'estudiant a primer curs (AVP) i l'abandonament voluntari de l'estudiant durant la titulació exceptuant el primer curs (AVT).

Situació de l'abandonament

163. Nombre de matriculats

Vegeu la definició del punt 159.

164. Nombre de titulats

Nombre d'estudiants de la cohort considerada que s'han titulat fins a l'últim curs acadèmic considerat. Vegeu també punt 11.

165. Nombre d'abandonaments

Nombre d'estudiants de la cohort considerada que han deixat els seus estudis de manera definitiva fins a l'últim curs acadèmic considerat.

166. Progressió acadèmica. % de crèdits aprovats pels estudiants que han abandonat

S'ordena per intervals (>80 %, $60-80$ %, $40-60$ %, $20-40$ %, <20 %, 0 %) el percentatge de crèdits que han superat els estudiants de la cohort considerada que finalment han deixat els estudis.

167. Abandonament

Vegeu la definició que apareix en el punt 162.

TAULA 9b. ANÀLISI DE LES COHORTS. SITUACIÓ PER VIES D'ENTRADA I NOTES DE TALL

Via d'entrada PAU

Nota: es considera la via d'entrada PAU per a les titulacions de cicle curt i cicle llarg.

168. Notes de tall

Els estudiants de cada cohort es divideixen en tres intervals de notes de tall: de 7 a 10, de 6 a 6,999 i de 5 a 5,999.

169. Nombre de matriculats

Nombre d'estudiants matriculats a la titulació que hi han accedit a través de la via PAU. Es dona per intervals de nota de tall, i també el total.

170. Estudiants titulats

Nombre d'estudiants que havien accedit a la titulació per la via PAU que s'han titulat en el temps previst (t), en un any més del temps previst ($t+1$) i en un temps superior al temps previst més un any ($>t+1$), desglossats per notes de tall i cohorts. Vegeu també el punt 11.

171. Progressió acadèmica

Es fa constar per intervals (>80 %, 60-80 %, 40-60 %, 20-40 % i <20 % en el cas de titulacions de cicle llarg i >85 %, 60-85 %, 45-60 %, 30-45 % i <30 % en el cas de titulacions de només cicle curt) el percentatge de crèdits que han superat els estudiants de la cohort considerada que **encara no** s'han titulat. Desglossats per notes de tall.

172. Abandonament

Vegeu la definició del punt 156.

Via d'entrada FP

Nota: es considera la via d'entrada FP per a les titulacions de només cicle curt.

173. Notes de tall

Els estudiants de cada cohort es divideixen en quatre intervals de notes de tall: de 9 a 10, de 8 a 8,999, de 7 a 7,999 i de 5 a 6,999.

174. Nombre de matriculats

Nombre d'estudiants matriculats a la titulació que hi han accedit a través de la via FP. Es dona per intervals de nota de tall, i també el total.

175. Estudiants titulats

Nombre d'estudiants que havien accedit a la titulació per la via FP que s'han titulat en el temps previst (t), en un any més del temps previst ($t+1$) i en un temps superior al temps previst més un any ($>t+1$), desglossats per notes de tall i cohorts. Vegeu també el punt 11.

176. Progressió acadèmica

Es fa constar per intervals (>85 %, 60-85 %, 45-60 %, 30-45 % i <30 %) el percentatge de crèdits que han superat els estudiants de la cohort considerada que **encara no** s'han titulat. Desglossats per notes de tall.

177. Abandonament

Vegeu la definició del punt 156.

Altres vies d'accés

178. Via d'entrada majors de 25 anys

Es consideren el mateixos indicadors que per a les vies PAU i FP, encara que no es desglossen per notes de tall. Els intervals que s'utilitzen en la progressió acadèmica són els corresponents a les titulacions de cicle curt i cicle llarg, segons el cas.

179. Via d'entrada al segon estudi

Per als estudiants ja graduats en una altra titulació i que accedeixen a una segona titulació es consideren els mateixos indicadors que per als estudiants que hi accedeixen a través de les vies PAU i FP, excepte per les notes de

tall. Els intervals que es fan servir en la progressió acadèmica són els corresponents a les titulacions de cicle curt i cicle llarg, segons el cas.

180. Via d'entrada canvi d'estudi

Per als estudiants que canvien d'estudi es consideren els mateixos indicadors i intervals que en els punts anteriors d'altres vies d'accés.

181. Via d'entrada districte compartit

Per als estudiants que accedeixen a la titulació a través del districte compartit es consideren els mateixos indicadors i intervals que en els punts anteriors d'altres vies d'accés.

182. Entrada específica a segons cicles

Per a les titulacions amb una entrada específica al segon cicle es consideren els indicadors anteriors. La progressió acadèmica es divideix en quatre intervals: 0-25 %, 25-50 %, 50-75 % i >75 %.

Nota: les titulacions de només segon cicle únicament poden emplenar la taula 9a específica per a segons cicles amb uns intervals de progressió de 0-25 %, 25-50 %, 50-75 % i >75 %.

TAULA 10. EL PROFESSORAT: TIPOLOGIA I PLANTILLA

183. Tipologia docent

Es comptabilitza la dedicació docent de cada una de les categories del professorat de la titulació considerant la càrrega creditícia de les assignatures que imparteix. D'aquesta manera, el càlcul intenta descriure de manera més exacta la visió que tenen els estudiants de la distribució docent de la titulació.

184. Crèdits ponderats

Consisteix a considerar que cada assignatura té un grup determinat i que un estudiant concret només rebrà docència de l'assignatura en un grup, en aquell que formalitza la matrícula. Els crèdits d'aquesta assignatura es reparteixen entre **tots** els professors que la imparteixen. Per a una assignatura i categoria docent concretes la fórmula que cal aplicar és:

$$C_x = \frac{G_x \cdot C_A}{G_T}$$

On C_x són els crèdits ponderats per a la categoria docent x de l'assignatura considerada, G_x és el nombre de grups de l'assignatura en què té docència la categoria docent x , C_A són els crèdits de l'assignatura i G_T el nombre total de grups de l'assignatura.

En el conjunt del programa de la titulació i per a cada categoria docent quedaria:

$$C_x = \sum_1^n \frac{Gx_n \cdot Ca_n}{Gt_n}$$

On C_x són els crèdits ponderats per a la categoria docent x en el conjunt del programa de la titulació, Gx_n és el nombre de grups en què té docència la categoria docent x per a una assignatura n , Ca_n són els crèdits de l'assignatura n i Gt_n el nombre total de grups de l'assignatura n .

Nota: Si un grup concret d'una assignatura es comparteix entre diferents professors, aquest grup es reparteix proporcionalment entre els professors segons la seva contribució (hores impartides).

Els crèdits ponderats es donen per categoria docent CU, TU, CEU, TEU, associats i altres, i

es computa el total (suma dels crèdits ponderats de cada categoria). Es desglossen pel primer curs, primer cicle (incloent-t'hi el primer curs), segon cicle i conjunt de la titulació.

185. Percentatge (%)

Relació, en percentatge, dels crèdits ponderats de cada categoria docent respecte del total del primer curs, primer cicle, segon cicle i conjunt de la titulació.

D'aquesta manera mesurem, en percentatge, les possibilitats que té un estudiant de rebre docència d'una determinada categoria docent.

186. Plantilla de la titulació

Es comptabilitzen els crèdits de docència impartits per cada una de les categories docents considerades (catedràtic d'universitat, titular d'universitat, catedràtic d'escola universitària, titular d'escola universitària, associats i altres) en el pla d'ordenació acadèmica o pla docent dels departaments amb docència a la titulació. Es desglossen aquests crèdits per teoria i pràctica i es donen per primer curs, primer cicle, segon cicle i total de la titulació (en nombres absoluts i en percentatges per primer curs, primer cicle i segon cicle).

TAULA 11. TIPOLOGIA D'ESP AIS EN EL CENTRE ON S'ADSCRIU LA TITULACIÓ

187. Nombre d'estudiants equivalents a temps complet (ETC) matriculats al centre per m²

Nombre d'estudiants que segueixen els estudis a temps complet (vegeu punt 77) matriculats al centre (suma de tots els estudiants matriculats a totes les titulacions del centre) per m² d'espai docent del centre on s'inscriu la titulació.

Tipologia d'aula

188. Nombre d'aules

Nombre total d'aules d'amfiteatre, d'aules amb cadires fixes, amb cadires mòbils i d'altres tipus pròpies del centre on s'imparteix la titulació avaluada.

189. Capacitat mitjana

Es fa constar la mitjana de seients del conjunt de les diferents tipologies d'aula: amfiteatre, aules amb cadires fixes, amb cadires mòbils i altres tipus.

190. Total m²

Superfície útil (en m²) de les aules del centre desglossada per les diferents tipologies.

191. Característiques dels espais

Breu comentari, si escau, sobre les característiques més importants de les diferents aules del centre.

Altres espais

192. Nombre

Es fa constar el nombre total d'altres espais docents i de serveis: laboratoris, sales d'estudi, biblioteca, sala d'ordinadors i altres espais del centre.

193. Capacitat mitjana

Es fa constar la mitjana de seients o de possibles usuaris del conjunt de les diferents tipologies d'espais: laboratoris, sales d'estudi, biblioteca, sala d'ordinadors i altres espais del centre.

194. Total m²

Superfície útil (en m²) dels espais del centre desglossada per les diferents tipologies.

195. Característiques dels espais

Breu comentari, si escau, sobre les característiques més importants dels diferents espais del centre.

TAULA 12. TIPOLOGIA D'ESPais UTILITZATS PER LA TITULACIÓ

196. Nombre d'ETC matriculats a la titulació per m² del centre que utilitza la titulació

Nombre d'estudiants que segueixen els estudis a temps complet (vegeu punt 77) matriculats a la titulació avaluada per m² d'espai docent del centre on s'inscriu la titulació i que són emprats per aquesta, ja sigui de manera exclusiva o compartida.

Tipologia d'aula

197. Nombre d'aules

Nombre total d'aules d'amfiteatre, d'aules amb cadires fixes, amb cadires mòbils i d'altres tipus de la titulació avaluada.

198. Capacitat mitjana

Es fa constar la mitjana de seients del conjunt de les diferents tipologies d'aula: amfiteatre, aules amb cadires fixes, amb cadires mòbils i altres tipus.

199. Total m²

Superfície útil (en m²) de les aules de la titulació desglossada per les diferents tipologies.

200. Característiques dels espais

Breu comentari, si escau, sobre les característiques més importants de les diferents aules de la titulació avaluada.

Altres espais

201. Nombre

Es fa constar el nombre total d'altres espais docents i de serveis: laboratoris, sales d'estudi, biblioteca, sala d'ordinadors i altres espais de la titulació.

202. Capacitat mitjana

Es fa constar la mitjana de seients o de possibles usuaris del conjunt de les diferents tipologies d'espais: laboratoris, sales d'estudi, biblioteca, sala d'ordinadors i altres espais d'ús de la titulació.

203. Total m²

Superfície útil (en m²) dels espais del centre desglossada per les diferents tipologies.

204. Característiques dels espais

Breu comentari, si escau, sobre les característiques més importants dels diferents espais del centre.

TAULA 13. BIBLIOTECA

Dades generals

205. Usuaris potencials

Nombre de possibles usuaris de la biblioteca. Es comptabilitzen el nombre de professors, PAS i estudiants matriculats a les titulacions per a les quals és la biblioteca de referència.

206. Superfície útil (m²)

Superfície útil (en m²) de les instal·lacions destinades a serveis bibliotecaris.

207. Punts de lectura totals

Nombre de llocs de lectura que estan disponibles a la biblioteca.

208. Punts de lectura informatitzats i multimèdia

Del total de llocs de lectura a la biblioteca, els que estan dotats de terminals informàtics o aparells audiovisuals.

209. Ràtio dels punts de lectura informatitzats / totals

Relació dels punts de lectura informatitzats i multimèdia a la biblioteca respecte del total de punts de lectura existents. Es dona en percentatge.

210. Hores d'obertura anuals

Còmput de les hores totals anuals que la biblioteca és oberta i al servei dels usuaris.

211. Nombre de noves adquisicions

Nombre total de volums de monografies ingressades durant l'any de referència per compra, donatiu o intercanvi.

212. Nombre de monografies

Nombre total de volums de monografies, excloent expressament els volums de revistes enquadernades.

213. Nombre de revistes vives

Nombre total de col·leccions de revistes en curs de recepció.

214. Nombre de bases de dades

Nombre de bases de dades bibliogràfiques subscrietes per la biblioteca.

215. Nombre d'hores de cursos de formació

Còmput total de les hores dedicades per la biblioteca a cursos de formació per als usuaris.

Utilització

216. Entrades totals

Còmput total del nombre d'usuaris que han entrat als serveis bibliotecaris durant l'any considerat.

217. Entrades per usuari

Resultat de dividir el nombre d'entrades registrades a la biblioteca l'any considerat entre el nombre d'usuaris potencials.

218. Préstecs en sala

Nombre total de monografies consultades *in situ* a les sales de la biblioteca.

219. Préstecs totals

Nombre total de préstecs domiciliaris realitzats l'any de referència.

220. Préstecs per usuari

Resultat de dividir el nombre total de préstecs domiciliaris realitzats durant l'any considerat entre el usuaris potencials de la biblioteca.

221. Consulta a bases de dades totals

Nombre total de consultes fetes a les bases de dades dels serveis bibliotecaris, ja siguin en xarxa o no.

222. Consulta de bases de dades per usuari

Resultat de dividir el nombre total de consultes fetes a les bases de dades (indicador 221) entre el nombre d'usuaris potencials de la biblioteca.

223. Assistents a cursos de formació (CF)

Nombre total de persones que han assistit als cursos de formació que ha organitzat la biblioteca per als seus usuaris durant l'any considerat.

224. Monografies per usuari

Resultat de dividir el nombre total de volums de monografies entre el nombre d'usuaris potencials de la biblioteca.

Dades econòmiques

225. Pressupost de personal

Pressupost en euros (€) de la biblioteca destinat a les nòmines del personal que hi treballa.

226. Pressupost per a monografies

Pressupost en euros (€) de la biblioteca destinat a l'adquisició de volums de monografies.

227. Pressupost per a revistes

Pressupost en euros (€) de la biblioteca destinat a l'adquisició de revistes, excloses les que tenen format electrònic.

228. Pressupost per a bases de dades i material informàtic

Pressupost en euros (€) de la biblioteca destinat a l'adquisició i al manteniment de bases de dades i material informàtic.

229. Pressupost total

Pressupost total de la biblioteca per a l'any considerat. Es dona en euros (€).

230. % del pressupost de la universitat destinat a la biblioteca

Percentatge del total del pressupost de la universitat destinat a la biblioteca.

231. Despesa total (només bibliogràfica)

Despesa durant l'any considerat destinada a l'adquisició i al manteniment dels recursos bibliogràfics.

232. Relació entre la despesa en monografies i la despesa en revistes

Resultat de dividir la despesa dedicada durant l'any considerat a la compra de volums de monografies entre la despesa de revistes.

Personal bibliotecari

233. Personal bibliotecari total

Còmput total del personal adscrit a la biblioteca.

234. Personal bibliotecari dels grups 1 i 2

Nombre de persones que es troben professionalment incloses dins dels grups 1 i 2.

235. Personal bibliotecari dels grups 3 i 4

Nombre de persones que es troben professionalment incloses dins dels grups 3 i 4.

236. Becaris FTE

Nombre de becaris de què disposa la biblioteca l'any considerat.

237. Titulacions i departaments a qui presta servei

Es fa constar la relació de titulacions i departaments per als quals és la biblioteca de referència.